Pecyn Cyhoeddus

Cyngor Sir CEREDIGION County Council

Neuadd Cyngor Ceredigion, Penmorfa,
Aberaeron, Ceredigion SA46 0PA
ceredigion.gov.uk

05 Hydref 2022

Annwyl Syr / Fadam

Ysgrifennaf i'ch hysbysu y cynhelir Cyfarfod o Pwyllgor Safonau a Moeseg yn Hybrid - Neuadd Cyngor Ceredigion, Penmorfa, Aberaeron /o bell trwy fideo-gynhadledda, Dydd Iau, 13 Hydref 2022 am 10.00 am i drafod y materion canlynol:

1. Ymddiheuriadau

2. Materion Personol

3. Datgelu buddianau personol / buddiannau sy'n rhagfarnu

4. Cadarnhau cofnodion cyfarfod y Pwyllgor Moeseg a Safonau a gynhaliwyd 25 Mai 2022 (Tudalennau 3 - 6)

5. Cofnod o Gamau Gweithredu (Tudalennau 7 - 12)

6. Materion yn Codi

7. Ystyried ceisiadau am ollyngiadau gan y Cynghorwyr canlynol:

(i) Y Cynghorydd Keith Evans, Cyngor Sir Ceredigion (Cais Calon Tysul) (Tudalennau 13 - 22)

(ii) Y Cynghorydd Keith Evans, Cyngor Cymuned Llandysul (Cais Calon Tysul) (Tudalennau 23 - 32)

(iii) Y Cynghorydd Keith Evans, Cyngor Sir Ceredigion (Cais Cymdeithas Chwaraeon Llandysul) (Tudalennau 33 - 42)

(iv) Y Cynghorydd Keith Evans, Cyngor Cymuned Llandysul (Cymdeithas Chwaraeon Llandysul) (Tudalennau 43 - 52)

(v) Y Cynghorydd Keith Evans, Cyngor Sir Ceredigion (Cais Llandysul Pontweli) (Tudalennau 53 - 62)

(vi) Y Cynghorydd Keith Evans, Cyngor Cymuned Llandysul (Cais Llandysul Pontweli) (Tudalennau 63 - 72)

8. Rheoliadau newydd mewn perthynas â Chyd-bwyllgor Corfforedig Canolbarth Cymru (Tudalennau 73 - 88)

9. **Canfyddiadau Cod Ymddygiad Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus (Tudalennau 89 - 96)**

10. **Materion sy'n ymwneud â'r Cod Ymddygiad (Tudalennau 97 - 98)**

11. **Diweddariad ar faterion Panel Dyfarnu Cymru (Tudalennau 99 - 100)**

12. **Llythyr Blynyddol yr Ombwdsmon 2021/22 (Tudalennau 101 - 104)**

13. **Y diweddaraf am broses recriwtio'r Pwyllgor Moeseg a Safonau a'r penodiadau i Is-bwyllgor Safonau Cydbwyllgor Corfforedig Canolbarth Cymru (Tudalennau 105 - 106)**

14. **Hyfforddiant (Tudalennau 107 - 108)**

15. **Ystyried unrhyw gais arall am ollyngiad a dderbyniwyd ers cyhoeddi'r agenda**

16. **Blaenraglen Waith (Tudalennau 109 - 112)**

Atgoffir yr Aelodau y dylent lofnodi'r Gofrestr Bresenoldeb

Darperir Gwasanaeth Cyfieithu ar y Pryd yn y cyfarfod hwn ac mae croeso i'r sawl a fydd yn bresennol ddefnyddio'r Gymraeg neu'r Saesneg yn y cyfarfod.

Yn gywir

Miss Lowri Edwards
Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Gwasanaethau Democrataidd

At: **Gadeirydd ac Aelodau Pwyllgor Safonau a Moeseg**
Weddill Aelodau'r Cyngor er gwybodaeth yn unig.

Cofnodion Cyfarfod o'r PWYLLGOR MOESEG A SAFONAU
a gynhaliwyd ar ffurf hybrid yn Neuadd Cyngor Ceredigion, Penmorfa, Aberaeron
ac o bell drwy fideogynadledda
ddydd Mercher, 25 Mai 2022

YN BRESENNOL: Mrs Caroline White (Cadeirydd), Mr Alan Davies, Miss Caryl Davies a Ms Carol Edwards (Aelodau Annibynnol)

Y Cynghorwyr Gwyn Evans a Caryl Roberts (Aelodau Etholedig)

HEFYD YN BRESENNOL:
Ms Elin Prysor (Swyddog Monitro)
Mrs Lisa Evans (Swyddog Craffu a Safonau)
Mrs Dana Jones (Swyddog y Gwasanaethau Democrataidd a Safonau)

(10.00am-12.20pm)

1 **Materion Personol**
Croesawodd y Cadeirydd y ddau Gynghorydd Sir newydd, y Cynghorwyr Gwyn Evans a Caryl Roberts, i'r cyfarfod.

2 **Ymddiheuriadau**
Ymddiheurodd Mr John Weston am na fedrai ddod i'r cyfarfod.

3 **Datgelu Buddiannau Personol / Buddiannau sy'n Rhagfarnu**
Dim.

4 **Cadarnhau cofnodion cyfarfod y Pwyllgor Moeseg a Safonau a gynhaliwyd ar 17 Ionawr 2022 yn rhai cywir**
PENDERFYNWYD cadarnhau bod cofnodion cyfarfod y Pwyllgor a gynhaliwyd ar 17 Ionawr 2022 yn rhai cywir yn amodol ar newid gair olaf y penderfyniad yn eitem 7 (b) yn y fersiwn Saesneg i 'received'**.**

5 **Cadarnhau cofnodion cyfarfod y Pwyllgor Moeseg a Safonau a gynhaliwyd ar 07 Chwefror 2022 yn rhai cywir**
PENDERFYNWYD cadarnhau bod cofnodion cyfarfod y Pwyllgor a gynhaliwyd ar 07 Chwefror 2022 yn rhai cywir.

6 **Materion yn codi**
Cofnodion 17/01/2022 - Eitem 3, Unrhyw Fater Arall – Dywedodd y Swyddog Monitro y cytunwyd â Chyngor Sir Powys y byddai Aelodau o Bwyllgor Moeseg a Safonau Ceredigion hefyd yn Aelodau o Cyd-bwyllgor Safonau Cyd-bwyllgor Corfforedig Canolbarth Cymru. Serch hynny, nid oedd nifer yr Aelodau a oedd eu hangen yn hysbys eto a dywedwyd bod hyn yn amodol ar gyngor oddi wrth Awdurdod Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog ynglŷn â chyfansoddiad y pwyllgor.

7 **Adroddiad Blynyddol Cadeirydd y Pwyllgor Moeseg a Safonau 2021/22**

Ystyriwyd Adroddiad Blynyddol Cadeirydd y Pwyllgor Moeseg a Safonau 2021/22. Diolchodd y Cadeirydd i'r swyddogion am baratoi'r Adroddiad Blynyddol.

Cytunodd y Pwyllgor i GYMERADWYO fersiwn ddrafft Adroddiad Blynyddol 2021/22 y Pwyllgor Moeseg a Safonau yn amodol ar newid y ffigwr ar dudalen 32 yr adroddiad.

8 **Cynllunio Olyniaeth – Aelodau Lleyg**

Ystyriwyd yr Adroddiad ynghylch cynllunio olyniaeth o ran aelodau lleyg. Yn dilyn trafodaeth, CYTUNWYD i argymell i'r Cyngor y dylai gymeradwyo'r canlynol:
(i) disgrifiad y rôl, y manyleb personol a'r meini prawf (fel yr amlinellir yn yr Atodiad)
(ii) Aelodaeth y Panel Dethol fel a ganlyn:
• Cadeirydd y Cyngor (yn absenoldeb yr Is-gadeirydd);
•Aelod Annibynnol / Lleyg o'r Panel (enwebwyd gan y Swyddog Monitro)
• Cadeirydd ac Is-gadeirydd y Pwyllgor Moeseg a Safonau (neu unrhyw aelodau annibynnol a enwebwyd gan y Swyddog Monitro fel y bo angen)
• Cynrychiolydd y Cynghorau Tref a Chymuned a enwebwyd gan Un Llais Cymru; a
(iii) newid y teitl 'disgrifiad swydd' yn yr Atodiad gan roi 'disgrifiad o'r rôl' yn lle hynny.

9 **Recriwtio Cynghorwyr Tref / Cymuned – diweddariad**

CYTUNWYD i nodi'r diweddariad a roddwyd a dywedwyd y dylid ystyried cydbwysedd o ran y rhywiau ar y Pwyllgor, os byddai modd gwneud hynny, yn ystod y broses benodi.

10 **Penderfyniadau'r Ombwdsmon o ran y Cod Ymddygiad**

CYTUNWYD i nodi'r penderfyniadau a gyflwynwyd o ran y Cod Ymddygiad ers cyhoeddi'r Coflyfr diwethaf. Roedd yr Aelodau yn cytuno â'r fformat newydd o gyflwyno'r wybodaeth. Byddai'r wybodaeth hon hefyd yn cael ei dosbarthu i Arweinwyr y Grwpiau ac yn cael ei defnyddio fel deunydd hyfforddi.

11 **Materion sy'n ymwneud â'r Cod Ymddygiad – y diweddaraf am erthyglau'r wasg**

Dim.

12 **Tueddiadau o ran Cwynion sy'n ymwneud â Chynghorwyr - 2021/22**

Ystyriwyd y tueddiadau o ran cwynion sy'n ymwneud â Chynghorwyr ar gyfer 2021/22. CYTUNWYD i nodi'r adroddiad er gwybodaeth. Nodwyd hefyd y byddai adroddiad o'r tueddiadau yn cael ei gyflwyno yn y dyfodol a allai gynnwys mwy o wybodaeth gyffredinol pe byddai'r Swyddog Monitro yn ystyried bod hyn yn dderbyniol. Yn ogystal, byddai Arweinwyr y Grwpiau yn rhan o unrhyw gŵyn yn erbyn eu Cynghorwyr o'r cychwyn cyntaf yn y dyfodol; a hynny oherwydd eu cyfrifoldeb newydd o ran arfarnu tueddiadau a gwella safonau yn ystod y weinyddiaeth newydd.

13 Gweithdrefnau ar gyfer ymdrin â chwynion a gyfeirir at y Pwyllgor Moeseg a Safonau a chynnal gwrandawiadau

Ystyriwyd y ddogfen ddiwygiedig ynghylch y Weithdrefn ar gyfer Cynnal Gwrandawiadau. Yn dilyn trafodaeth, CYTUNWYD i argymell y dylai'r Cyngor gymeradwyo'r ddogfen ar 07 Gorffennaf 2022 yn amodol ar ddiwygio'r rhifau. Byddai siart lif ynghylch y Gweithdrefnau ar gyfer Cynnal Gwrandawiadau hefyd yn cael ei dosbarthu i'r Aelodau.

14 Diweddariad ynghylch Materion Panel Dyfarnu Cymru

CYTUNWYD i nodi'r penderfyniad a oedd wedi'i ddosbarthu ar e-bost o ran y Cynghorwyr Bishop, P Morgan, W Owen a D Poole.

15 Diweddariad ynghylch Materion Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru

Ni chafwyd adroddiad.

16 Hyfforddiant

- Cynhaliwyd hyfforddiant i Glercod Cynghorau Tref a Chymuned ar 27 Ebrill 2022 a dywedwyd bod 30 o Glercod yn bresennol. Darparwyd nodiadau Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru i'r Clercod fel y gallent hwyluso hyfforddiant ar gyfer eu Cynghorau Tref / Cymuned.
- Rhoddwyd hyfforddiant i Aelodau'r Pwyllgor Moeseg a Safonau ynglŷn â Rôl a Chyfrifoldebau'r Pwyllgor ar 24 Mai 2022
- Byddai'r hyfforddiant ynglŷn â'r Weithdrefn ar gyfer Cynnal Gwrandawiadau yn cael ei gynnal ar 30 Medi 2022
- Byddai'r hyfforddiant i Arweinwyr y Grwpiau yn cael ei gynnal ar 06 Mehefin 2022
- Roedd Cyngor Tref Aberystwyth a Chyngor Cymuned y Borth wedi gofyn am hyfforddiant. Anogwyd Aelodau'r Pwyllgor i gynorthwyo â'r hyfforddiant unwaith y byddai wedi'i drefnu.
- Nodwyd bod Un Llais Cymru yn cynnig hyfforddiant ynglŷn â'r Cod Ymddygiad i bob Cynghorydd Tref a Chymuned.
- Roedd y modiwlau hyfforddi newydd ar gael i'r Aelodau Annibynnol ar y llwyfan E-ddysgu newydd. Serch hynny, roedd angen cael cadarnhad a fyddai'r hyfforddiant hwn ar gael i Glercod a Chynghorwyr y Cynghorau Tref a Chymuned, unwaith y byddai cynnwys y deunydd hyfforddi wedi dod i law.
- Soniwyd am yr angen o bosib i ymestyn yr hyfforddiant ynghylch y Cod Ymddygiad dros gyfnod hirach o amser fel y gallai'r Cynghorwyr Tref a Chymuned amsugno'r wybodaeth gymhleth a gyflwynwyd.
- Dywedwyd bod yr hyfforddiant ynghylch y Cod Ymddygiad yn un cenedlaethol a oedd yn cael ei ddarparu ar-lein. Ystyriwyd y gallai hyn fod yn broblem i Gynghorwyr sy'n gynghorwyr ers tro byd, a fyddai'n dymuno derbyn yr hyfforddiant wyneb yn wyneb. Byddai un o'r swyddogion yn cysylltu â'r clercod i weld a fyddai'n well ganddynt gael hyfforddiant ar-lein neu wyneb yn wyneb. Nodwyd hefyd nad oedd nifer o Glercod yn teimlo'n gyfforddus i ddarparu'r hyfforddiant hwn i'w Cynghorau.
- Byddai'r Swyddog Monitro yn gofyn am gopi o Raglen Hyfforddi'r Cynghorau Tref a Chymuned er mwyn gweld a oedd hyfforddiant

wedi'i roi ynghylch y Cod Ymddygiad. Nodwyd bod cais wedi'i wneud am y Rheolau Sefydlog a'r Broses Ddatrys Leol yn flaenorol. Gan fod pob Cynghorydd Sir yn mynd i gyfarfodydd Cynghorau Tref a chymuned yn eu wardiau, dywedwyd y dylent hyrwyddo'r hyfforddiant a oedd ar gael.

17 Blaenraglen Waith

CYTUNWYD i nodi'r Flaenraglen Waith fel y'i cyflwynwyd. Dywedodd y Cadeirydd y dylid cynnal y cyfarfod nesaf cyn 02 Tachwedd 2022. Tynnodd y Swyddog Monitro sylw at y goblygiadau o ran adnoddau o drefnu cyfarfodydd brys a bod angen i'r Aelodau drefnu eu gwaith yn briodol i weld a fyddai angen gollyngiad arnynt. Dywedwyd mai'r bwriad gwreiddiol oedd cynnal y cyfarfod a oedd yn cael ei gynnal heddiw ym mis Gorffennaf. Byddai cais yn cael ei wneud i gynnal y cyfarfod hwn ym mis Medi neu ym mis Hydref yn hytrach nag ym mis Tachwedd.
Cytunwyd y byddai adroddiad y Swyddog Monitro am dueddiadau, hunanarfarnu a'r cynlluniau hyfforddi ar gyfer y Cynghorau Tref a Chymuned yn cael eu hychwanegu at agenda'r cyfarfod nesaf.

Cytunwyd hefyd y byddai Cofnod o Gamau Gweithredu'r cyfarfod heddiw yn cael ei gyflwyno yn y cyfarfod nesaf; yn unol ag argymhelliad y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio.

18 Ystyried unrhyw gais arall am ollyngiad a dderbyniwyd ers cyhoeddi'r agenda

Dim.

19 Unrhyw fater arall y penderfyna'r Cadeirydd fod arno angen sylw brys gan y Pwyllgor

Dim.

Cadarnhawyd yng Nghyfarfod y Pwyllgor Moeseg a Safonau a gynhaliwyd ar 2 Tachwedd 2022

Cadeirydd:________________

Dyddiad:__________________

<u>Cofnod o Gamau Gweithredu Cyfarfodydd Pwyllgor Moeseg a Safonau Cyngor Sir Ceredigion 2022-2023*</u>

Diben y Cofnod hwn yw monitro'r camau gweithredu y mae aelodau'r Pwyllgor Moeseg a Safonau wedi cytuno arnynt yn eu cyfarfodydd e.e. lle bo aelodau'r Pwyllgor Moeseg a Safonau wedi gofyn am gyflwyno adroddiad ger eu bron yn y dyfodol, neu wedi gofyn am wybodaeth ar gyfer un o gyfarfodydd y dyfodol.

Er mwyn cael mwy o wybodaeth am y Cofnod o Gamau Gweithredu, cysylltwch â'r Swyddog Safonau.

Diweddarwyd: 13 Medi 2022

*Blwyddyn Fwrdeistrefol

Caiff y camau gweithredu sydd wedi'u nodi mewn gwyrdd ac sydd wedi'u cwblhau eu tynnu oddi ar y Cofnod Gweithredu dilynol.

Rhif	Dyddiad y cyfarfod	Eitem	Sylwadau	Camau Gweithredu	Swyddog / Swyddogion sy'n gyfrifol am y camau gweithredu	Y diweddaraf am y cynnydd a wnaed	Y tro nesaf yr adroddir am hyn	Cwblhawyd? Do / Naddo
1.	25.5.22	**Adroddiad Blynyddol Cadeirydd y Pwyllgor Moeseg a Safonau 2021/22**	Cymeradwywyd yr adroddiad.	Bydd yr adroddiad yn cael ei gyflwyno gerbron y Cyngor ar 20.10.22.	DJ, Swyddog Safonau		Ddim yn berthnasol	Naddo
2.	25.5.22	**Cynllunio olyniaeth – aelod lleyg**	CYTUNWYD i argymell i'r Cyngor i gymeradwyo:	Bydd yr adroddiad yn cael ei gyflwyno	LE, Swyddog Safonau			Naddo

Tudalen 7

Eitem Agenda 5

Rhif	Dyddiad y cyfarfod	Eitem	Sylwadau	Camau Gweithredu	Swyddog / Swyddogion sy’n gyfrifol am y camau gweithredu	Y diweddaraf am y cynnydd a wnaed	Y tro nesaf yr adroddir am hyn	Cwblhawyd ? Do / Naddo
				gerbron y Cyngor ar 20.10.22				
			(i) disgrifiad y rôl, y manyleb personol a’r meini prawf (fel yr amlinellir yn yr Atodiad)	Enwebu Aelod Annibynnol / Lleyg o’r Panel a chysylltu â’r unigolyn.	EP, LE	Yr Athro John Williams wedi cytuno		
			(ii) Aelodaeth y Panel Dethol fel a ganlyn:	Cysylltu ag Un Llais Cymru	LE	Wedi cysylltu – dim ymateb eto		
			• Cadeirydd y Cyngor (yn absenoldeb Is-gadeirydd);	Rhestr fer/ dyddiadau’r cyfweliadau	LE	Rhoi dyddiadau dros dro i’r panel		
			•Aelod Annibynnol / Lleyg o’r Panel (enwebwyd gan y					

Rhif	Dyddiad y cyfarfod	Eitem	Sylwadau	Camau Gweithredu	Swyddog / Swyddogion sy'n gyfrifol am y camau gweithredu	Y diweddaraf am y cynnydd a wnaed	Y tro nesaf yr adroddir am hyn	Cwblhawyd ? Do / Naddo
			Swyddog Monitro) • Cadeirydd ac Is-gadeirydd y Pwyllgor Moeseg a Safonau (neu unrhyw aelodau annibynnol a enwebwyd gan y Swyddog Monitro fel y bo angen) • Cynrychiolydd y Cynghorau Tref a Chymuned a enwebwyd gan Un Llais Cymru; a (iii) newid y teitl 'disgrifiad					

Rhif	Dyddiad y cyfarfod	Eitem	Sylwadau	Camau Gweithredu	Swyddog / Swyddogion sy'n gyfrifol am y camau gweithredu	Y diweddaraf am y cynnydd a wnaed	Y tro nesaf yr adroddir am hyn	Cwblhawyd ? Do / Naddo
			swydd' yn yr Atodiad gan roi 'disgrifiad o'r rôl' yn lle hynny.					
3	25.5.22	**Hyfforddiant**	Byddai'r Swyddog Monitro yn gofyn am gopi o Raglen Hyfforddi'r Cynghorau Tref a Chymuned er mwyn gweld a oedd hyfforddiant wedi'i roi ynghylch y Cod Ymddygiad. Nodwyd bod cais wedi'i wneud am y Rheolau Sefydlog a'r Broses	Swyddog Monitro i gysylltu ag Un Llais Cymru	Swyddog Monitro	Rhaglen hyfforddiant fisol Un Llais Cymru wedi'i ddarparu i'r Swyddog Monitro		

Rhif	Dyddiad y cyfarfod	Eitem	Sylwadau	Camau Gweithredu	Swyddog / Swyddogion sy’n gyfrifol am y camau gweithredu	Y diweddaraf am y cynnydd a wnaed	Y tro nesaf yr adroddir am hyn	Cwblhawyd? Do / Naddo
			Ddatrys Leol yn flaenorol. Gan fod pob Cynghorydd Sir yn mynd i gyfarfodydd Cynghorau Tref a Chymuned yn eu wardiau, dywedwyd y dylent hyrwyddo’r hyfforddiant a oedd ar gael.		GWE CR			
4	25.5.22	**Blaenraglen Waith**	Trefnu cyfarfod ym mis Medi / Hydref	Cyfarfod wedi’i drefnu ar gyfer 13/10	Swyddog Safonau			Do

Mae'r dudalen yn wag yn fwriadol

Eitem Agenda 7a

Updated 23/03/20

Cyngor Sir
CEREDIGION
County Council

CAIS I'R PWYLLGOR MOESEG A SAFONAU AM OLLYNGIAD

Gwybodaeth

Darllenwch y Canllawiau am fwy o wybodaeth, gan gynnwys y siart llif a fydd yn eich helpu i benderfynu a oes angen gollyngiad arnoch.

Dylai Cynghorwyr fod yn ymwybodol o'r Cod Ymddygiad a'i gynnwys. Os ydych chi'n ansicr ynglŷn ag unrhyw beth, mae croeso ichi gysylltu â'r Swyddog Monitro.

Dylech sicrhau mai **DIM OND UN** mater sydd dan sylw ar bob ffurflen. Os oes mwy nag un mater (achosion gwahanol) dylech ddefnyddio ffurflenni ar wahân ar eu cyfer.

Os oes arnoch angen gollyngiad ar gyfer Cyngor Tref/Cymuned **A'R** Cyngor Sir mae rhaid defnyddio **gwahanol** ffurflenni am bob cais.

Anfonwch y ffurflen wedi'i chwblhau i:

moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru / ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk

Moeseg a Safonau
Neuadd Cyngor Ceredigion,
Penmorfa,
Aberaeron,
Ceredigion,
SA46 0PA
Ffôn: 01545 570881

Am ragor o wybodaeth neu gyngor, cysylltwch â:

Swyddog Monitro - Elin Prysor
Neuadd Cyngor Ceredigion,
Penmorfa,
Aberaeron,
Ceredigion,
SA46 0PA

MonitoringOfficer@ceredigion.gov.uk **/** SwyddogMonitro@ceredigion.gov.uk

Updated 23/03/20

Cyngor Sir
CEREDIGION
County Council

CAIS I'R PWYLLGOR MOESEG A SAFONAU AM OLLYNGIAD

Mae'n RHAID cwblhau pob rhan o'r ffurflen. Darllenwch y Canllawiau wrth lenwi'r ffurflen.

1. EICH MANYLION

Eich enw llawn: Evan John Keith Evans

Cyngor:
Sir: ☒ Tref/Cymuned: ☒

Enw eich Cyngor: Cyngor Sir Ceredigion. Cyngor Cymuned Llandysul

Eich cyfeiriad: Deganwy, Llandysul, Ceredigion.

Cod post: SA44 4DT

Rhif(au) ffôn cyswllt: 07970 261861

Cyfeiriad e-bost: keith.evans@ceredigion.gov.uk

2. MANYLION EICH BUDDIANT

Beth yw'r mater y bydd y Cyngor yn ei drafod?

Cyllid Posibl ar gyfer Calon Tysul

Disgrifiwch eich buddiant sy'n rhagfarnu yn y mater uchod, gan gynnwys eich cysylltiad chi ag ef:
Rwy'n gwasanaethu ac yn cynghori ar eu Pwyllgor Rheoli. Fel eu haelod lleol o'r Cyngor Sir ac o'r Cyngor Cymuned, mae sefydliadau lleol yn edrych tuag at aelodau etholedig am arweiniad, arweinyddiaeth a chefnogaeth.

Ble caiff y mater uchod ei drafod? (er enghraifft, Cabinet, Cyngor Sir, Cyngor Tref/Cymuned)

Sir - Cyngor ☒ **Sir - Cabinet** ☒

Sir - Pwyllgor ☒ **Tref/Cymuned** ☒

Arall
(Rhowch fanylion) ______________________________

Updated 23/03/20

I ba baragraff o'r Cod Ymddygiad i Gynghorwyr (argraffiad 20 Mai 2016) y mae'r buddiant hwn yn berthnasol?

Paragraff 10 (2) (a) os yw'n gysylltiedig â'r canlynol, neu'n debygol o effeithio arnynt —
(i) unrhyw gyflogaeth yr ydych yn ymgymryd â hi neu fusnes yr ydych yn ei redeg; ☐

(ii) unrhyw berson sy'n eich cyflogi neu sydd wedi eich penodi, unrhyw ffyrm yr ydych yn bartner ynddi neu unrhyw gwmni yr ydych yn gyfarwyddwr arno ac yn derbyn tâl; ☐

(iii) unrhyw berson, ac eithrio eich awdurdod, sydd wedi rhoi taliad i chi mewn cysylltiad â'ch ethol neu mewn cysylltiad ag unrhyw dreuliau a dynnwyd gennych wrth i chi gyflawni eich dyletswyddau fel aelod; ☐

(iv) unrhyw gorff corfforaethol y mae ganddo le busnes neu dir yn ardal eich awdurdod, ac y mae gennych chi fuddiant llesiannol mewn dosbarth o warannau sydd gan y corff hwnnw ac sy'n werth mwy na'r gwerth enwol o £25,000 neu un ganfed ran o gyfanswm cyfalaf cyfrannau dyroddedig y corff hwnnw; ☐

(v) unrhyw gontract am nwyddau, gwasanaethau neu waith neu weithfeydd a wnaed rhyngoch chi, rhwng ffyrm yr ydych yn bartner ynddi, neu rhwng cwmni yr ydych yn gyfarwyddwr arno ac yn derbyn tâl, neu rhwng corff o'r math a ddisgrifir yn is-baragraff (iv) uchod a'ch awdurdod; ☒

(vi) unrhyw dir y mae gennych fuddiant llesiannol ynddo ac sydd yn ardal eich awdurdod; ☐

(vii) unrhyw dir y mae eich awdurdod yn landlord arno ac y mae ffyrm yr ydych yn bartner ynddi, cwmni yr ydych yn gyfarwyddwr arno ac yn derbyn tâl, neu gorff o'r math a ddisgrifir yn is-baragraff (iv) uchod yn denant arno; ☐

(viii) unrhyw gorff yr ydych wedi eich ethol, eich penodi neu eich enwebu gan eich awdurdod i fod arno; ☐

(ix) unrhyw — (ee)
x☐

(aa) awdurdod cyhoeddus neu gorff sy'n arfer swyddogaethau o natur gyhoeddus;

(bb) cwmni, cymdeithas ddiwydiannol a darbodus, elusen, neu gorff arall a chanddo ddibenion elusennol;

(cc) corff y mae dylanwadu ar farn neu bolisi cyhoeddus ymhlith ei brif ddibenion;

(dd) undeb llafur neu gymdeithas broffesiynol; neu

(ee) clwb preifat neu gymdeithas breifat sy'n gweithredu o fewn ardal eich awdurdod, yr ydych yn aelod ohono neu ohoni neu mewn safle rheolaeth neu reoli cyffredinol ynddo neu ynddi;

Updated 23/03/20

(x) unrhyw dir yn ardal eich awdurdod y mae gennych drwydded (ar eich pen eich hun neu ar y cyd ag eraill) i'w feddiannu am 28 o ddiwrnodau neu fwy; ☐

Paragraff 10 (2) (b) pe byddai'n rhesymol ystyried penderfyniad arno yn benderfyniad a fyddai'n effeithio —

(i) ar eich llesiant neu eich sefyllfa ariannol, neu lesiant neu sefyllfa ariannol person yr ydych yn byw gydag ef, neu unrhyw berson y mae gennych gysylltiad personol agos ag ef; ☐

(ii) ar unrhyw gyflogaeth yr ymgymerir â hi neu fusnes a redir gan bersonau fel a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i); ☐

(iii) ar unrhyw berson sy'n cyflogi neu sydd wedi penodi'r cyfryw bersonau ag a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i), unrhyw ffyrm y mae'r cyfryw bersonau'n bartneriaid ynddi, neu unrhyw gwmni y maent yn gyfarwyddwyr arno; ☐

(iv) ar unrhyw gorff corfforaethol y mae gan bersonau fel a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i) fuddiant llesiannol mewn dosbarth o warannau sy'n werth mwy na'r gwerth enwol o £5,000; neu ☐

(v) ar unrhyw gorff a restrir ym mharagraffau 10(2)(a)(ix)(aa) i (dd) y mae personau a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i) mewn safle rheolaeth neu reoli cyffredinol ynddo, ☒
a hynny i raddau mwy—

> (aa) yn achos awdurdod â dosbarthiadau etholiadol neu wardiau, na'r rhelyw o bobl eraill sy'n talu'r dreth gyngor, bobl eraill sy'n talu ardrethi neu breswylwyr eraill yn y dosbarth etholiadol neu'r ward, yn ôl y digwydd, y bydd y penderfyniad yn effeithio arnynt; neu
> (bb) ym mhob achos arall, na'r rhelyw o bobl eraill sy'n talu'r dreth gyngor, o bobl eraill sy'n talu ardrethi neu breswylwyr eraill yn ardal yr awdurdod.

Paragraff 13 Bydd gennych hefyd fuddiant sy'n rhagfarnu mewn unrhyw fusnes sydd gerbron un o bwyllgorau trosolwg a chraffu eich awdurdod (neu un o is-bwyllgorau pwyllgor o'r fath) —

(a) os bydd y busnes hwnnw'n gysylltiedig â phenderfyniad a wnaed (p'un a gafodd ei weithredu ai peidio) neu gam a gymerwyd gan weithrediaeth, bwrdd, neu un arall o bwyllgorau, is-bwyllgorau, cydbwyllgorau neu o gyd is-bwyllgorau eich awdurdod; a ☒

(b) os oeddech chi, ar yr adeg pan wnaed y penderfyniad neu pan gymerwyd y cam, yn aelod o'r weithrediaeth, y bwrdd, y pwyllgor, yr is-bwyllgor, y cydbwyllgor neu'r cyd-is-bwyllgor a grybwyllir yn is-baragraff (a) a'ch bod chi'n bresennol pan wnaed y penderfyniad hwnnw neu pan gymerwyd y cam hwnnw. ☒

Updated 23/03/20

3. GWYBODAETH I ATEGU'CH CAIS

Nodwch unrhyw wybodaeth ychwanegol (cefndir/ffeithiol) i gadarnhau/esbonio eich buddiant ymhellach. Bydd hyn yn cynorthwyo'r Pwyllgor wrth iddo drafod eich cais am ollyngiad.
(Os na chwblheir y rhan hon, fe gaiff y ffurflen gais ei dychwelyd atoch)
Tua 6/7 mlynedd yn ôl penderfynodd y Cyngor Sir dynnu eu cymorth refeniw yn ôl ar gyfer Pwll Nofio Llandysul ar y pryd, cyfleuster a adeiladwyd gan bobl Llandysul ryw 45 mlynedd yn ôl, ac sy'n bwll sy'n cael ei redeg yn wirfoddol gan Fwrdd Ymddiriedolwyr.
Ychydig flynyddoedd yn ddiweddarach penderfynodd yr un Awdurdod gau Canolfan Hamdden Llandysul a cheisiodd ddiddordeb gan y Gymuned i gymryd y cyfrifoldeb am barhau i'w weithredu.
Gan fod y Pwll wedi'i gysylltu â'r ganolfan Hamdden, penderfynodd y Bwrdd roi gwybod am eu diddordeb mewn cymryd drosodd y cyfleuster a chreodd y corff a elwir bellach yn Calon Tysul. Derbyniodd yr Awdurdod Sir eu hachos busnes ac aeth ymlaen i drosglwyddo'r adeilad o dan y cynllun trosglwyddo asedau cymunedol gan ddod â swm refeniw cymedrol gydag ef am y 2 flynedd gychwynnol a ddilynodd.
Fel y gallai rhai ar y panel ei werthfawrogi a'i adnabod, mae angen cymorth refeniw bob amser ar Byllau a chyfleusterau hamdden, yn enwedig y rhai a reolir gan Awdurdodau Lleol, i gynnal eu gwasanaeth cymunedol pwysig iawn.
Er clod iddynt mae Calon Tysul wedi llwyddo hyd yma i gynnal yr adnodd cymunedol gwerthfawr hwn, ond maent yn ddibynnol ar ddenu cyllid rhaglenni a rhywfaint o gymorth refeniw cymedrol gan y cyngor cymuned ac maent yn dibynnu hefyd am gymorth ariannol allanol yn bennaf, i ymgymryd â phrosiectau sy'n waith cyfalaf eu natur. Fel mater o wybodaeth gefndirol rydym yn gwario dros £1k yr wythnos ar gostau ynni yn unig. Rwyf felly'n ceisio gollyngiad er mwyn fy ngalluogi fel eu cynrychiolydd etholedig lleol i bledio eu hachos ar lefel awdurdod sirol a chymunedol.

(defnyddiwch dudalen ychwanegol ar wahân os oes angen)

4. SAIL AR GYFER RHOI GOLLYNGIAD

Mae **Rheoliadau Pwyllgor Safonau (Rhoi Gollyngiadau)(Cymru) 2001** yn pennu o dan ba amgylchiadau y gall y Pwyllgor Moeseg a Safonau roi gollyngiad. Nodir isod y sail ar gyfer rhoi gollyngiad.

Ar ba sail o blith y canlynol y credwch y dylid rhoi gollyngiad yn yr achos hwn? Ticiwch bob bocs sy'n briodol.

(a) os oes gan ddim llai na hanner aelodau'r awdurdod perthnasol neu hanner aelodau un o bwyllgorau'r awdurdod (yn ôl fel y digwydd) y mae'r busnes i gael ei ystyried ganddo fuddiant sy'n berthnasol i'r busnes hwnnw;	☐
(b) os oes gan ddim llai na hanner aelodau gweithrediaeth arweinydd a chabinet y mae'r busnes i gael ei ystyried ganddo fuddiant sy'n berthnasol i'r busnes hwnnw a bod naill ai paragraff (d) neu baragraff (e) hefyd yn gymwys;	☐
(c) yn achos cyngor sir neu gyngor bwrdeistref sirol, os byddai anallu aelod i gymryd rhan yn tarfu ar gydbwysedd gwleidyddol yr awdurdod perthnasol neu'r pwyllgor o'r awdurdod y mae'r busnes i'w ystyried ganddo i'r fath raddau nes y byddai'r canlyniad yn debygol o gael ei effeithio;	☐

(d) os yw natur buddiant yr aelod yn gyfryw fel na fyddai cyfranogiad yr aelod yn y busnes y mae'r buddiant yn berthnasol iddo yn niweidio hyder y cyhoedd yn y modd y mae busnes yr awdurdod perthnasol yn cael ei gynnal;	☒
(e) os yw'r buddiant yn gyffredin i'r aelod ac i gyfran arwyddocaol o'r cyhoedd;	☒
(f) os oes cyfiawnhad i'r aelod gymryd rhan yn y busnes y mae'r buddiant yn berthnasol iddo oherwydd rôl neu arbenigedd penodol yr aelod;	☒
(g) os yw'r busnes y mae'r buddiant yn berthnasol iddo i'w ystyried gan bwyllgor trosolwg a chraffu i'r awdurdod perthnasol ac nad yw buddiant yr aelod yn fuddiant ariannol	☐
(h) os yw'r busnes sydd i'w ystyried yn berthnasol i arian neu eiddo corff gwirfoddol y mae'r aelod yn aelod o'i bwyllgor neu ei fwrdd rheoli heblaw fel cynrychiolydd yr awdurdod perthnasol ac nad oes gan yr aelod unrhyw fuddiant arall yn y busnes hwnnw ar yr amod na fydd unrhyw ollyngiad yn ymestyn i gymryd rhan mewn unrhyw bleidlais mewn perthynas â'r busnes hwnnw; neu	☐
(i) os yw'n ymddangos i'r pwyllgor ei bod o les i drigolion ardal yr awdurdod perthnasol i'r anallu gael ei godi, ar yr amod bod hysbysiad ysgrifenedig bod y gollyngiad yn cael ei ganiatáu yn cael ei roi i Gynulliad Cenedlaethol Cymru o fewn saith diwrnod a hynny mewn unrhyw fodd y gall ei bennu.	☒

5. SAIL AR GYFER RHOI GOLLYNGIAD - RHAGOR O WYBODAETH

Nodwch isod y rhesymau pam rydych chi’n credu y dylai’r Pwyllgor Moeseg a Safonau roi gollyngiad yn yr achos hwn (hynny yw, esboniwch pam rydych chi’n credu y bodlonwyd un neu fwy o’r meini prawf ar gyfer rhoi gollyngiad)

(Os na chwblheir y rhan hon, fe gaiff y ffurflen gais ei dychwelyd atoch)

Rwy'n cynrychioli ward bach mewn tref farchnad, lle mae pawb yn adnabod pawb ac fel aelod etholedig, mae'r cyhoedd yn ymwybodol iawn o'r gwaith rydych chi'n ei wneud yn y gymuned. Mae cael cipolwg ar y grwpiau hyn trwy fod ar eu pwyllgorau rheoli yn hwyluso materion. Ar sawl achlysur gallwn fod wedi bod mewn sefyllfa i gynorthwyo trafodaethau Pwyllgorau'r Cyngor oherwydd y wybodaeth a'r wybodaeth gefndirol sydd gan rywun am yr ymgeiswyr. Y duedd yw mynd yn ôl at yr ymgeisydd a cheisio'r wybodaeth ac yn y broses golli cyfnod estynedig o amser tan y cylch nesaf o gyfarfodydd. Byddai galluogi fy nghyfranogiad yn hwyluso hepgor y broses benderfynu ac yn sicrhau Llywodraeth Leol well a mwy effeithlon.

Ni fyddai fy ngallu i siarad a phleidleisio yn niweidio hyder y cyhoedd ym musnes yr Awdurdod gan fod yr holl waith rwy'n ei wneud yn y gymuned yn wirfoddol. Mae fy mharch ac enw da yn y dref yn gymaint fel bod y cyhoedd yn ymwybodol y bydd fy safbwynt, ac unrhyw gefnogaeth a roddir er budd ein cymuned. Mae Llandysul yn gymuned weithgar iawn ac rwy'n gwasanaethu ar ryw 10 sefydliad lleol. Rwyf wedi bod yn rhan o bob haen o Lywodraeth Leol ers dros 35 mlynedd ac wedi gwasanaethu ar nifer o gyrff Rhanbarthol a Chenedlaethol yn ystod fy ngyrfa wleidyddol.

(defnyddiwch dudalen ychwanegol ar wahân os oes angen)

6. CAIS

A ydych chi’n gwneud cais am ollyngiad i siarad yn unig, ynteu i siarad a phleidleisio?

Updated 23/03/20

Siarad yn Unig: ☐ Siarad a Phleidleisio: ☒

Rhowch reswm dros hyn:
Bydd y gallu i siarad a phleidleisio ar adegau lle mae gen i ddiddordeb mewn sefydliad cymunedol yn hwyluso ac yn cynorthwyo'r prosesau penderfynu oherwydd y wybodaeth, yr arbenigedd a'r profiad lleol sydd gen i.

7. HYD Y GOLLYNGIAD

Am ba hyd y gofynnir am y gollyngiad hwn?

Penodol:

Cyfarfod(ydd) Penodol: ☐

Nodwch ddyddiad(au)'r cyfarfod(ydd): ______________________

Cyffredinol:

Chwe mis: ☐ Deuddeg mis: ☒

8. DATGANIAD

Yr wyf yn gofyn am ollyngiad ynglŷn â'r mater uchod.

Yr wyf yn cadarnhau fod y wybodaeth a roddir ar y ffurflen hon yn wir hyd eithaf fy ngwybodaeth.

Llofnodwyd: Keith Evans

Dyddiad: 17/08/22

Anfonwch y ffurflen hon yn ôl i:

Moeseg a Safonau
Neuadd Cyngor Ceredigion
Penmorfa
Aberaeron
Ceredigion
SA46 0PA
Ffôn: 01545 570881

ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk / moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru

Mae'r dudalen yn wag yn fwriadol

Eitem Agenda 7b

Updated 23/03/20

Cyngor Sir
CEREDIGION
County Council

CAIS I'R PWYLLGOR MOESEG A SAFONAU AM OLLYNGIAD

Gwybodaeth

Darllenwch y Canllawiau am fwy o wybodaeth, gan gynnwys y siart llif a fydd yn eich helpu i benderfynu a oes angen gollyngiad arnoch.

Dylai Cynghorwyr fod yn ymwybodol o'r Cod Ymddygiad a'i gynnwys. Os ydych chi'n ansicr ynglŷn ag unrhyw beth, mae croeso ichi gysylltu â'r Swyddog Monitro.

Dylech sicrhau mai **DIM OND UN** mater sydd dan sylw ar bob ffurflen. Os oes mwy nag un mater (achosion gwahanol) dylech ddefnyddio ffurflenni ar wahân ar eu cyfer.

Os oes arnoch angen gollyngiad ar gyfer Cyngor Tref/Cymuned **A'R** Cyngor Sir mae rhaid defnyddio **gwahanol** ffurflenni am bob cais.

Anfonwch y ffurflen wedi'i chwblhau i:

moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru / ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk

Moeseg a Safonau
Neuadd Cyngor Ceredigion,
Penmorfa,
Aberaeron,
Ceredigion,
SA46 0PA
Ffôn: 01545 570881

Am ragor o wybodaeth neu gyngor, cysylltwch â:

Swyddog Monitro - Elin Prysor
Neuadd Cyngor Ceredigion,
Penmorfa,
Aberaeron,
Ceredigion,
SA46 0PA

MonitoringOfficer@ceredigion.gov.uk **/** SwyddogMonitro@ceredigion.gov.uk

Updated 23/03/20

Cyngor Sir
CEREDIGION
County Council

CAIS I'R PWYLLGOR MOESEG A SAFONAU AM OLLYNGIAD

Mae'n RHAID cwblhau pob rhan o'r ffurflen. Darllenwch y Canllawiau wrth lenwi'r ffurflen.

1. EICH MANYLION

Eich enw llawn: Evan John Keith Evans

Cyngor:

Sir: ☒ Tref/Cymuned: ☒

Enw eich Cyngor: Cyngor Sir Ceredigion. Cyngor Cymuned Llandysul

Eich cyfeiriad: Deganwy, Llandysul, Ceredigion.

Cod post: SA44 4DT

Rhif(au) ffôn cyswllt: 07970 261861

Cyfeiriad e-bost: keith.evans@ceredigion.gov.uk

2. MANYLION EICH BUDDIANT

Beth yw'r mater y bydd y Cyngor yn ei drafod?

Cyllid Posibl ar gyfer Calon Tysul

Disgrifiwch eich buddiant sy'n rhagfarnu yn y mater uchod, gan gynnwys eich cysylltiad chi ag ef:
Rwy'n gwasanaethu ac yn cynghori ar eu Pwyllgor Rheoli. Fel eu haelod lleol o'r Cyngor Sir ac o'r Cyngor Cymuned, mae sefydliadau lleol yn edrych tuag at aelodau etholedig am arweiniad, arweinyddiaeth a chefnogaeth.

Ble caiff y mater uchod ei drafod? (er enghraifft, Cabinet, Cyngor Sir, Cyngor Tref/Cymuned)

Sir - Cyngor ☒ **Sir - Cabinet** ☒

Sir - Pwyllgor ☒ **Tref/Cymuned** ☒

Arall
(Rhowch fanylion) ____________________

Updated 23/03/20

I ba baragraff o'r Cod Ymddygiad i Gynghorwyr (argraffiad 20 Mai 2016) y mae'r buddiant hwn yn berthnasol?

Paragraff 10 (2) (a) os yw'n gysylltiedig â'r canlynol, neu'n debygol o effeithio arnynt —
(i) unrhyw gyflogaeth yr ydych yn ymgymryd â hi neu fusnes yr ydych yn ei redeg; ☐

(ii) unrhyw berson sy'n eich cyflogi neu sydd wedi eich penodi, unrhyw ffyrm yr ydych yn bartner ynddi neu unrhyw gwmni yr ydych yn gyfarwyddwr arno ac yn derbyn tâl;
☐

(iii) unrhyw berson, ac eithrio eich awdurdod, sydd wedi rhoi taliad i chi mewn cysylltiad â'ch ethol neu mewn cysylltiad ag unrhyw dreuliau a dynnwyd gennych wrth i chi gyflawni eich dyletswyddau fel aelod; ☐

(iv) unrhyw gorff corfforaethol y mae ganddo le busnes neu dir yn ardal eich awdurdod, ac y mae gennych chi fuddiant llesiannol mewn dosbarth o warannau sydd gan y corff hwnnw ac sy'n werth mwy na'r gwerth enwol o £25,000 neu un ganfed ran o gyfanswm cyfalaf cyfrannau dyroddedig y corff hwnnw; ☐

(v) unrhyw gontract am nwyddau, gwasanaethau neu waith neu weithfeydd a wnaed rhyngoch chi, rhwng ffyrm yr ydych yn bartner ynddi, neu rhwng cwmni yr ydych yn gyfarwyddwr arno ac yn derbyn tâl, neu rhwng corff o'r math a ddisgrifir yn is-baragraff (iv) uchod a'ch awdurdod;
☒

(vi) unrhyw dir y mae gennych fuddiant llesiannol ynddo ac sydd yn ardal eich awdurdod; ☐

(vii) unrhyw dir y mae eich awdurdod yn landlord arno ac y mae ffyrm yr ydych yn bartner ynddi, cwmni yr ydych yn gyfarwyddwr arno ac yn derbyn tâl, neu gorff o'r math a ddisgrifir yn is-baragraff (iv) uchod yn denant arno;

(viii) unrhyw gorff yr ydych wedi eich ethol, eich penodi neu eich enwebu gan eich awdurdod i fod arno; ☐

(ix) unrhyw — (ee)
x☐

(aa) awdurdod cyhoeddus neu gorff sy'n arfer swyddogaethau o natur gyhoeddus;

(bb) cwmni, cymdeithas ddiwydiannol a darbodus, elusen, neu gorff arall a chanddo ddibenion elusennol;

(cc) corff y mae dylanwadu ar farn neu bolisi cyhoeddus ymhlith ei brif ddibenion;

(dd) undeb llafur neu gymdeithas broffesiynol; neu

(ee) clwb preifat neu gymdeithas breifat sy'n gweithredu o fewn ardal eich awdurdod, yr ydych yn aelod ohono neu ohoni neu mewn safle rheolaeth neu reoli cyffredinol ynddo neu ynddi;

Updated 23/03/20

(x) unrhyw dir yn ardal eich awdurdod y mae gennych drwydded (ar eich pen eich hun neu ar y cyd ag eraill) i'w feddiannu am 28 o ddiwrnodau neu fwy;
☐

Paragraff 10 (2) (b) pe byddai'n rhesymol ystyried penderfyniad arno yn benderfyniad a fyddai'n effeithio —

(i) ar eich llesiant neu eich sefyllfa ariannol, neu lesiant neu sefyllfa ariannol person yr ydych yn byw gydag ef, neu unrhyw berson y mae gennych gysylltiad personol agos ag ef;
☐

(ii) ar unrhyw gyflogaeth yr ymgymerir â hi neu fusnes a redir gan bersonau fel a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i); ☐

(iii) ar unrhyw berson sy'n cyflogi neu sydd wedi penodi'r cyfryw bersonau ag a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i), unrhyw ffyrm y mae'r cyfryw bersonau'n bartneriaid ynddi, neu unrhyw gwmni y maent yn gyfarwyddwyr arno; ☐

(iv) ar unrhyw gorff corfforaethol y mae gan bersonau fel a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i) fuddiant llesiannol mewn dosbarth o warannau sy'n werth mwy na'r gwerth enwol o £5,000; neu
☐

(v) ar unrhyw gorff a restrir ym mharagraffau 10(2)(a)(ix)(aa) i (dd) y mae personau a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i) mewn safle rheolaeth neu reoli cyffredinol ynddo,
☒
a hynny i raddau mwy—

(aa) yn achos awdurdod â dosbarthiadau etholiadol neu wardiau, na'r rhelyw o bobl eraill sy'n talu'r dreth gyngor, bobl eraill sy'n talu ardrethi neu breswylwyr eraill yn y dosbarth etholiadol neu'r ward, yn ôl y digwydd, y bydd y penderfyniad yn effeithio arnynt; neu
(bb) ym mhob achos arall, na’r rhelyw o bobl eraill sy'n talu'r dreth gyngor, o bobl eraill sy'n talu ardrethi neu breswylwyr eraill yn ardal yr awdurdod.

Paragraff 13 Bydd gennych hefyd fuddiant sy'n rhagfarnu mewn unrhyw fusnes sydd gerbron un o bwyllgorau trosolwg a chraffu eich awdurdod (neu un o is-bwyllgorau pwyllgor o'r fath) —

(a) os bydd y busnes hwnnw'n gysylltiedig â phenderfyniad a wnaed (p'un a gafodd ei weithredu ai peidio) neu gam a gymerwyd gan weithrediaeth, bwrdd, neu un arall o bwyllgorau, is-bwyllgorau, cydbwyllgorau neu o gyd is-bwyllgorau eich awdurdod; a
☒

(b) os oeddech chi, ar yr adeg pan wnaed y penderfyniad neu pan gymerwyd y cam, yn aelod o'r weithrediaeth, y bwrdd, y pwyllgor, yr is-bwyllgor, y cydbwyllgor neu'r cyd-is-bwyllgor a grybwyllir yn is-baragraff (a) a'ch bod chi'n bresennol pan wnaed y penderfyniad hwnnw neu pan gymerwyd y cam hwnnw. ☒

Updated 23/03/20

3. GWYBODAETH I ATEGU'CH CAIS

Nodwch unrhyw wybodaeth ychwanegol (cefndir/ffeithiol) i gadarnhau/esbonio eich buddiant ymhellach. Bydd hyn yn cynorthwyo'r Pwyllgor wrth iddo drafod eich cais am ollyngiad.
(Os na chwblheir y rhan hon, fe gaiff y ffurflen gais ei dychwelyd atoch)
Tua 6/7 mlynedd yn ôl penderfynodd y Cyngor Sir dynnu eu cymorth refeniw yn ôl ar gyfer Pwll Nofio Llandysul ar y pryd, cyfleuster a adeiladwyd gan bobl Llandysul ryw 45 mlynedd yn ôl, ac sy'n bwll sy'n cael ei redeg yn wirfoddol gan Fwrdd Ymddiriedolwyr.
Ychydig flynyddoedd yn ddiweddarach penderfynodd yr un Awdurdod gau Canolfan Hamdden Llandysul a cheisiodd ddiddordeb gan y Gymuned i gymryd y cyfrifoldeb am barhau i'w weithredu.
Gan fod y Pwll wedi'i gysylltu â'r ganolfan Hamdden, penderfynodd y Bwrdd roi gwybod am eu diddordeb mewn cymryd drosodd y cyfleuster a chreodd y corff a elwir bellach yn Calon Tysul.
Derbyniodd yr Awdurdod Sir eu hachos busnes ac aeth ymlaen i drosglwyddo'r adeilad o dan y cynllun trosglwyddo asedau cymunedol gan ddod â swm refeniw cymedrol gydag ef am y 2 flynedd gychwynnol a ddilynodd.
Fel y gallai rhai ar y panel ei werthfawrogi a'i adnabod, mae angen cymorth refeniw bob amser ar Byllau a chyfleusterau hamdden, yn enwedig y rhai a reolir gan Awdurdodau Lleol, i gynnal eu gwasanaeth cymunedol pwysig iawn.
Er clod iddynt mae Calon Tysul wedi llwyddo hyd yma i gynnal yr adnodd cymunedol gwerthfawr hwn, ond maent yn ddibynnol ar ddenu cyllid rhaglenni a rhywfaint o gymorth refeniw cymedrol gan y cyngor cymuned ac maent yn dibynnu hefyd am gymorth ariannol allanol yn bennaf, i ymgymryd â phrosiectau sy'n waith cyfalaf eu natur. Fel mater o wybodaeth gefndirol rydym yn gwario dros £1k yr wythnos ar gostau ynni yn unig. Rwyf felly'n ceisio gollyngiad er mwyn fy ngalluogi fel eu cynrychiolydd etholedig lleol i bledio eu hachos ar lefel awdurdod sirol a chymunedol.

(defnyddiwch dudalen ychwanegol ar wahân os oes angen)

4. SAIL AR GYFER RHOI GOLLYNGIAD

Mae **Rheoliadau Pwyllgor Safonau (Rhoi Gollyngiadau)(Cymru) 2001** yn pennu o dan ba amgylchiadau y gall y Pwyllgor Moeseg a Safonau roi gollyngiad. Nodir isod y sail ar gyfer rhoi gollyngiad.

Ar ba sail o blith y canlynol y credwch y dylid rhoi gollyngiad yn yr achos hwn? Ticiwch bob bocs sy'n briodol.

(a) os oes gan ddim llai na hanner aelodau'r awdurdod perthnasol neu hanner aelodau un o bwyllgorau'r awdurdod (yn ôl fel y digwydd) y mae'r busnes i gael ei ystyried ganddo fuddiant sy'n berthnasol i'r busnes hwnnw;	☐
(b) os oes gan ddim llai na hanner aelodau gweithrediaeth arweinydd a chabinet y mae'r busnes i gael ei ystyried ganddo fuddiant sy'n berthnasol i'r busnes hwnnw a bod naill ai paragraff (d) neu baragraff (e) hefyd yn gymwys;	☐
(c) yn achos cyngor sir neu gyngor bwrdeistref sirol, os byddai anallu aelod i gymryd rhan yn tarfu ar gydbwysedd gwleidyddol yr awdurdod perthnasol neu'r pwyllgor o'r awdurdod y mae'r busnes i'w ystyried ganddo i'r fath raddau nes y byddai'r canlyniad yn debygol o gael ei effeithio;	☐

Updated 23/03/20

(d) os yw natur buddiant yr aelod yn gyfryw fel na fyddai cyfranogiad yr aelod yn y busnes y mae'r buddiant yn berthnasol iddo yn niweidio hyder y cyhoedd yn y modd y mae busnes yr awdurdod perthnasol yn cael ei gynnal;	☒
(e) os yw'r buddiant yn gyffredin i'r aelod ac i gyfran arwyddocaol o'r cyhoedd;	☒
(f) os oes cyfiawnhad i'r aelod gymryd rhan yn y busnes y mae'r buddiant yn berthnasol iddo oherwydd rôl neu arbenigedd penodol yr aelod;	☒
(g) os yw'r busnes y mae'r buddiant yn berthnasol iddo i'w ystyried gan bwyllgor trosolwg a chraffu i'r awdurdod perthnasol ac nad yw buddiant yr aelod yn fuddiant ariannol	☐
(h) os yw'r busnes sydd i'w ystyried yn berthnasol i arian neu eiddo corff gwirfoddol y mae'r aelod yn aelod o'i bwyllgor neu ei fwrdd rheoli heblaw fel cynrychiolydd yr awdurdod perthnasol ac nad oes gan yr aelod unrhyw fuddiant arall yn y busnes hwnnw ar yr amod na fydd unrhyw ollyngiad yn ymestyn i gymryd rhan mewn unrhyw bleidlais mewn perthynas â'r busnes hwnnw; neu	☐
(i) os yw'n ymddangos i'r pwyllgor ei bod o les i drigolion ardal yr awdurdod perthnasol i'r analluogi gael ei godi, ar yr amod bod hysbysiad ysgrifenedig bod y gollyngiad yn cael ei ganiatáu yn cael ei roi i Gynulliad Cenedlaethol Cymru o fewn saith diwrnod a hynny mewn unrhyw fodd y gall ei bennu.	☒

Updated 23/03/20

5. SAIL AR GYFER RHOI GOLLYNGIAD - RHAGOR O WYBODAETH

Nodwch isod y rhesymau pam rydych chi'n credu y dylai'r Pwyllgor Moeseg a Safonau roi gollyngiad yn yr achos hwn (hynny yw, esboniwch pam rydych chi'n credu y bodlonwyd un neu fwy o'r meini prawf ar gyfer rhoi gollyngiad)

(Os na chwblheir y rhan hon, fe gaiff y ffurflen gais ei dychwelyd atoch)

Rwy'n cynrychioli ward bach mewn tref farchnad, lle mae pawb yn adnabod pawb ac fel aelod etholedig, mae'r cyhoedd yn ymwybodol iawn o'r gwaith rydych chi'n ei wneud yn y gymuned. Mae cael cipolwg ar y grwpiau hyn trwy fod ar eu pwyllgorau rheoli yn hwyluso materion. Ar sawl achlysur gallwn fod wedi bod mewn sefyllfa i gynorthwyo trafodaethau Pwyllgorau'r Cyngor oherwydd y wybodaeth a'r wybodaeth gefndirol sydd gan rywun am yr ymgeiswyr. Y duedd yw mynd yn ôl at yr ymgeisydd a cheisio'r wybodaeth ac yn y broses golli cyfnod estynedig o amser tan y cylch nesaf o gyfarfodydd. Byddai galluogi fy nghyfranogiad yn hwyluso hepgor y broses benderfynu ac yn sicrhau Llywodraeth Leol well a mwy effeithlon.

Ni fyddai fy ngallu i siarad a phleidleisio yn niweidio hyder y cyhoedd ym musnes yr Awdurdod gan fod yr holl waith rwy'n ei wneud yn y gymuned yn wirfoddol. Mae fy mharch ac enw da yn y dref yn gymaint fel bod y cyhoedd yn ymwybodol y bydd fy safbwynt, ac unrhyw gefnogaeth a roddir er budd ein cymuned. Mae Llandysul yn gymuned weithgar iawn ac rwy'n gwasanaethu ar ryw 10 sefydliad lleol. Rwyf wedi bod yn rhan o bob haen o Lywodraeth Leol ers dros 35 mlynedd ac wedi gwasanaethu ar nifer o gyrff Rhanbarthol a Chenedlaethol yn ystod fy ngyrfa wleidyddol.

(defnyddiwch dudalen ychwanegol ar wahân os oes angen)

6. CAIS

A ydych chi'n gwneud cais am ollyngiad i siarad yn unig, ynteu i siarad a phleidleisio?

Updated 23/03/20

Siarad yn Unig: ☐ Siarad a Phleidleisio: ☒

Rhowch reswm dros hyn:
Bydd y gallu i siarad a phleidleisio ar adegau lle mae gen i ddiddordeb mewn sefydliad cymunedol yn hwyluso ac yn cynorthwyo'r prosesau penderfynu oherwydd y wybodaeth, yr arbenigedd a'r profiad lleol sydd gen i.

7. HYD Y GOLLYNGIAD

Am ba hyd y gofynnir am y gollyngiad hwn?

Penodol:

Cyfarfod(ydd) Penodol: ☐

Nodwch ddyddiad(au)'r cyfarfod(ydd): ______________________________

Cyffredinol:

Chwe mis: ☐ Deuddeg mis: ☒

8. DATGANIAD

Yr wyf yn gofyn am ollyngiad ynglŷn â'r mater uchod.

Yr wyf yn cadarnhau fod y wybodaeth a roddir ar y ffurflen hon yn wir hyd eithaf fy ngwybodaeth.

Llofnodwyd: Keith Evans

Dyddiad: 17/08/2022

Anfonwch y ffurflen hon yn ôl i:

Moeseg a Safonau
Neuadd Cyngor Ceredigion
Penmorfa
Aberaeron
Ceredigion
SA46 0PA
Ffôn: 01545 570881

ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk / moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru

Mae'r dudalen yn wag yn fwriadol

Updated 23/03/20

Cyngor Sir
CEREDIGION
County Council

CAIS I'R PWYLLGOR MOESEG A SAFONAU AM OLLYNGIAD

Gwybodaeth

Darllenwch y Canllawiau am fwy o wybodaeth, gan gynnwys y siart llif a fydd yn eich helpu i benderfynu a oes angen gollyngiad arnoch.

Dylai Cynghorwyr fod yn ymwybodol o'r Cod Ymddygiad a'i gynnwys. Os ydych chi'n ansicr ynglŷn ag unrhyw beth, mae croeso i chi gysylltu â'r Swyddog Monitro.

Dylech sicrhau mai **DIM OND UN** mater sydd dan sylw ar bob ffurflen. Os oes mwy nag un mater (achosion gwahanol) dylech ddefnyddio ffurflenni ar wahân ar eu cyfer.

Os oes arnoch angen gollyngiad ar gyfer Cyngor Tref/Cymuned **A'R** Cyngor Sir mae rhaid defnyddio **gwahanol** ffurflenni am bob cais.

Anfonwch y ffurflen wedi'i chwblhau i:

moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru / ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk

Moeseg a Safonau
Neuadd Cyngor Ceredigion,
Penmorfa,
Aberaeron,
Ceredigion,
SA46 0PA
Ffôn: 01545 570881

Am ragor o wybodaeth neu gyngor, cysylltwch â:

Swyddog Monitro - Elin Prysor
Neuadd Cyngor Ceredigion,
Penmorfa,
Aberaeron,
Ceredigion,
SA46 0PA

MonitoringOfficer@ceredigion.gov.uk **/** SwyddogMonitro@ceredigion.gov.uk

Updated 23/03/20

Cyngor Sir
CEREDIGION
County Council

CAIS I'R PWYLLGOR MOESEG A SAFONAU AM OLLYNGIAD

Mae'n RHAID cwblhau pob rhan o'r ffurflen. Darllenwch y Canllawiau wrth lenwi'r ffurflen.

1. EICH MANYLION

Eich enw llawn: Evan John Keith Evans

Cyngor:

Sir: ☒ Tref/Cymuned: ☒

Enw eich Cyngor: Cyngor Sir Ceredigion. Cyngor Cymuned Llandysul

Eich cyfeiriad: Deganwy, Llandysul, Ceredigion.

Cod post: SA44 4DT

Rhif(au) ffôn cyswllt: 07970 261861

Cyfeiriad e-bost: keith.evans@ceredigion.gov.uk

2. MANYLION EICH BUDDIANT

Beth yw'r mater y bydd y Cyngor yn ei drafod?

Cyllid Posibl ar gyfer Cymdeithas Chwaraeon Llandysul

Disgrifiwch eich buddiant sy'n rhagfarnu yn y mater uchod, gan gynnwys eich cysylltiad chi ag ef:
Rwy'n gwasanaethu ac yn cynghori ar eu Pwyllgor Rheoli. Fel eu haelod lleol o'r Cyngor Sir ac o'r Cyngor Cymuned, mae sefydliadau lleol yn edrych tuag at aelodau etholedig am arweiniad, arweinyddiaeth a chefnogaeth.

Ble caiff y mater uchod ei drafod? (er enghraifft, Cabinet, Cyngor Sir, Cyngor Tref/Cymuned)

Sir - Cyngor ☒ **Sir - Cabinet** ☒

Sir - Pwyllgor ☒ **Tref/Cymuned** ☒

Arall
(Rhowch fanylion) ______________________________

I ba baragraff o'r Cod Ymddygiad i Gynghorwyr (argraffiad 20 Mai 2016) y mae'r buddiant hwn yn berthnasol?

Paragraff 10 (2) (a) os yw'n gysylltiedig â'r canlynol, neu'n debygol o effeithio arnynt —
(i) unrhyw gyflogaeth yr ydych yn ymgymryd â hi neu fusnes yr ydych yn ei redeg; ☐

(ii) unrhyw berson sy'n eich cyflogi neu sydd wedi eich penodi, unrhyw ffyrm yr ydych yn bartner ynddi neu unrhyw gwmni yr ydych yn gyfarwyddwr arno ac yn derbyn tâl; ☐

(iii) unrhyw berson, ac eithrio eich awdurdod, sydd wedi rhoi taliad i chi mewn cysylltiad â'ch ethol neu mewn cysylltiad ag unrhyw dreuliau a dynnwyd gennych wrth i chi gyflawni eich dyletswyddau fel aelod; ☐

(iv) unrhyw gorff corfforaethol y mae ganddo le busnes neu dir yn ardal eich awdurdod, ac y mae gennych chi fuddiant llesiannol mewn dosbarth o warannau sydd gan y corff hwnnw ac sy'n werth mwy na'r gwerth enwol o £25,000 neu un ganfed ran o gyfanswm cyfalaf cyfrannau dyroddedig y corff hwnnw; ☐

(v) unrhyw gontract am nwyddau, gwasanaethau neu waith neu weithfeydd a wnaed rhyngoch chi, rhwng ffyrm yr ydych yn bartner ynddi, neu rhwng cwmni yr ydych yn gyfarwyddwr arno ac yn derbyn tâl, neu rhwng corff o'r math a ddisgrifir yn is-baragraff (iv) uchod a'ch awdurdod; ☐

(vi) unrhyw dir y mae gennych fuddiant llesiannol ynddo ac sydd yn ardal eich awdurdod; ☒

(vii) unrhyw dir y mae eich awdurdod yn landlord arno ac y mae ffyrm yr ydych yn bartner ynddi, cwmni yr ydych yn gyfarwyddwr arno ac yn derbyn tâl, neu gorff o'r math a ddisgrifir yn is-baragraff (iv) uchod yn denant arno; ☐

(viii) unrhyw gorff yr ydych wedi eich ethol, eich penodi neu eich enwebu gan eich awdurdod i fod arno; ☐

(ix) unrhyw — (ee)
x☐

(aa) awdurdod cyhoeddus neu gorff sy'n arfer swyddogaethau o natur gyhoeddus;

(bb) cwmni, cymdeithas ddiwydiannol a darbodus, elusen, neu gorff arall a chanddo ddibenion elusennol;

(cc) corff y mae dylanwadu ar farn neu bolisi cyhoeddus ymhlith ei brif ddibenion;

(dd) undeb llafur neu gymdeithas broffesiynol; neu

(ee) clwb preifat neu gymdeithas breifat sy'n gweithredu o fewn ardal eich awdurdod, yr ydych yn aelod ohono neu ohoni neu mewn safle rheolaeth neu reoli cyffredinol ynddo neu ynddi;

Updated 23/03/20

(x) unrhyw dir yn ardal eich awdurdod y mae gennych drwydded (ar eich pen eich hun neu ar y cyd ag eraill) i'w feddiannu am 28 o ddiwrnodau neu fwy; ☐

Paragraff 10 (2) (b) pe byddai'n rhesymol ystyried penderfyniad arno yn benderfyniad a fyddai'n effeithio —

(i) ar eich llesiant neu eich sefyllfa ariannol, neu lesiant neu sefyllfa ariannol person yr ydych yn byw gydag ef, neu unrhyw berson y mae gennych gysylltiad personol agos ag ef; ☐

(ii) ar unrhyw gyflogaeth yr ymgymerir â hi neu fusnes a redir gan bersonau fel a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i); ☐

(iii) ar unrhyw berson sy'n cyflogi neu sydd wedi penodi'r cyfryw bersonau ag a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i), unrhyw ffyrm y mae'r cyfryw bersonau'n bartneriaid ynddi, neu unrhyw gwmni y maent yn gyfarwyddwyr arno; ☐

(iv) ar unrhyw gorff corfforaethol y mae gan bersonau fel a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i) fuddiant llesiannol mewn dosbarth o warannau sy'n werth mwy na'r gwerth enwol o £5,000; neu ☐

(v) ar unrhyw gorff a restrir ym mharagraffau 10(2)(a)(ix)(aa) i (dd) y mae personau a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i) mewn safle rheolaeth neu reoli cyffredinol ynddo, ☒
a hynny i raddau mwy—

> (aa) yn achos awdurdod â dosbarthiadau etholiadol neu wardiau, na'r rhelyw o bobl eraill sy'n talu'r dreth gyngor, bobl eraill sy'n talu ardrethi neu breswylwyr eraill yn y dosbarth etholiadol neu'r ward, yn ôl y digwydd, y bydd y penderfyniad yn effeithio arnynt; neu
> (bb) ym mhob achos arall, na'r rhelyw o bobl eraill sy'n talu'r dreth gyngor, o bobl eraill sy'n talu ardrethi neu breswylwyr eraill yn ardal yr awdurdod.

Paragraff 13 Bydd gennych hefyd fuddiant sy'n rhagfarnu mewn unrhyw fusnes sydd gerbron un o bwyllgorau trosolwg a chraffu eich awdurdod (neu un o is-bwyllgorau pwyllgor o'r fath) —

(a) os bydd y busnes hwnnw'n gysylltiedig â phenderfyniad a wnaed (p'un a gafodd ei weithredu ai peidio) neu gam a gymerwyd gan weithrediaeth, bwrdd, neu un arall o bwyllgorau, is-bwyllgorau, cydbwyllgorau neu o gyd is-bwyllgorau eich awdurdod; a ☒

(b) os oeddech chi, ar yr adeg pan wnaed y penderfyniad neu pan gymerwyd y cam, yn aelod o'r weithrediaeth, y bwrdd, y pwyllgor, yr is-bwyllgor, y cydbwyllgor neu'r cyd-is-bwyllgor a grybwyllir yn is-baragraff (a) a'ch bod chi'n bresennol pan wnaed y penderfyniad hwnnw neu pan gymerwyd y cam hwnnw. ☒

Updated 23/03/20

3. GWYBODAETH I ATEGU'CH CAIS

Nodwch unrhyw wybodaeth ychwanegol (cefndir/ffeithiol) i gadarnhau/esbonio eich buddiant ymhellach. Bydd hyn yn cynorthwyo'r Pwyllgor wrth iddo drafod eich cais am ollyngiad.
(Os na chwblheir y rhan hon, fe gaiff y ffurflen gais ei dychwelyd atoch)

Sefydliad ymbarél a grëwyd rhyw 30 mlynedd yn ôl i ddarparu cyfleoedd chwaraeon i gymuned Llandysul a'r cyffiniau ac sy'n cael ei redeg gan wirfoddolwyr di-dâl yw Cymdeithas Chwaraeon Llandysul Cyf. Fe'i sefydlwyd fel cwmni sydd ag atebolrwydd cyfyngedig a menter nid-er-elw. Mae ganddo 2 gae pêl-droed, caeau criced a rhwydi, lawnt fowlio, Pafiliwn ac ystafelloedd newid yn ogystal â llwybr troed caniataol crwn gyda seddi a lle picnic cysylltiedig a ddefnyddir yn dda gan y gymuned gyffredinol.
Eto ryw 7 mlynedd yn ôl tynnodd y Cyngor Sir ei gymorth refeniw oddeutu £20k y flwyddyn yn ôl o'r sefydliad, a olygai fod angen i ni symud yn gyflym i blygio'r twll ariannol. O dan fy arweiniad fel Cadeirydd aethom ati i roi raffl lotto wythnosol ar waith sydd wedi cael cefnogaeth dda gan y gymuned ac sy'n gwneud iawn am rywfaint o'r diffyg. Mae'r Cyngor Cymuned yn Llandysul yn ein cefnogi gyda swm cymedrol o gyllid refeniw yr ydym yn ddiolchgar amdano, ond yn gynyddol mae'n rhaid i ni droi at ddwy haen Llywodraeth Leol pan ddechreuwn ar waith gwella, gan geisio cymorth grant.

(defnyddiwch dudalen ychwanegol ar wahân os oes angen)

4. SAIL AR GYFER RHOI GOLLYNGIAD

Mae **Rheoliadau Pwyllgor Safonau (Rhoi Gollyngiadau)(Cymru) 2001** yn pennu o dan ba amgylchiadau y gall y Pwyllgor Moeseg a Safonau roi gollyngiad. Nodir isod y sail ar gyfer rhoi gollyngiad.

Ar ba sail o blith y canlynol y credwch y dylid rhoi gollyngiad yn yr achos hwn? Ticiwch bob bocs sy'n briodol.

(a) os oes gan ddim llai na hanner aelodau'r awdurdod perthnasol neu hanner aelodau un o bwyllgorau'r awdurdod (yn ôl fel y digwydd) y mae'r busnes i gael ei ystyried ganddo fuddiant sy'n berthnasol i'r busnes hwnnw;	☐
(b) os oes gan ddim llai na hanner aelodau gweithrediaeth arweinydd a chabinet y mae'r busnes i gael ei ystyried ganddo fuddiant sy'n berthnasol i'r busnes hwnnw a bod naill ai paragraff (d) neu baragraff (e) hefyd yn gymwys;	☐
(c) yn achos cyngor sir neu gyngor bwrdeistref sirol, os byddai anallu aelod i gymryd rhan yn tarfu ar gydbwysedd gwleidyddol yr awdurdod perthnasol neu'r pwyllgor o'r awdurdod y mae'r busnes i'w ystyried ganddo i'r fath raddau nes y byddai'r canlyniad yn debygol o gael ei effeithio;	☐
(d) os yw natur buddiant yr aelod yn gyfryw fel na fyddai cyfranogiad yr aelod yn y busnes y mae'r buddiant yn berthnasol iddo yn niweidio hyder y cyhoedd yn y modd y mae busnes yr awdurdod perthnasol yn cael ei gynnal;	☒
(e) os yw'r buddiant yn gyffredin i'r aelod ac i gyfran arwyddocaol o'r cyhoedd;	☒
(f) os oes cyfiawnhad i'r aelod gymryd rhan yn y busnes y mae'r buddiant yn berthnasol iddo oherwydd rôl neu arbenigedd penodol yr aelod;	☒

Updated 23/03/20

(g) os yw'r busnes y mae'r buddiant yn berthnasol iddo i'w ystyried gan bwyllgor trosolwg a chraffu i'r awdurdod perthnasol ac nad yw buddiant yr aelod yn fuddiant ariannol	☐
(h) os yw'r busnes sydd i'w ystyried yn berthnasol i arian neu eiddo corff gwirfoddol y mae'r aelod yn aelod o'i bwyllgor neu ei fwrdd rheoli heblaw fel cynrychiolydd yr awdurdod perthnasol ac nad oes gan yr aelod unrhyw fuddiant arall yn y busnes hwnnw ar yr amod na fydd unrhyw ollyngiad yn ymestyn i gymryd rhan mewn unrhyw bleidlais mewn perthynas â'r busnes hwnnw; neu	☐
(i) os yw'n ymddangos i'r pwyllgor ei bod o les i drigolion ardal yr awdurdod perthnasol i'r analluu gael ei godi, ar yr amod bod hysbysiad ysgrifenedig bod y gollyngiad yn cael ei ganiatáu yn cael ei roi i Gynulliad Cenedlaethol Cymru o fewn saith diwrnod a hynny mewn unrhyw fodd y gall ei bennu.	☒

Updated 23/03/20

5. SAIL AR GYFER RHOI GOLLYNGIAD - RHAGOR O WYBODAETH

Nodwch isod y rhesymau pam rydych chi'n credu y dylai'r Pwyllgor Moeseg a Safonau roi gollyngiad yn yr achos hwn (hynny yw, esboniwch pam rydych chi'n credu y bodlonwyd un neu fwy o'r meini prawf ar gyfer rhoi gollyngiad)

(Os na chwblheir y rhan hon, fe gaiff y ffurflen gais ei dychwelyd atoch)

Rwy'n cynrychioli ward bach tref farchnad, lle mae pawb yn adnabod pawb ac fel aelod etholedig, mae'r cyhoedd yn ymwybodol iawn o'r gwaith rydych chi'n ei wneud yn y gymuned. Mae cael cipolwg ar y grwpiau hyn trwy fod ar eu pwyllgorau rheoli yn hwyluso materion. Ar sawl achlysur gallwn fod wedi bod mewn sefyllfa i gynorthwyo trafodaethau Pwyllgorau'r Cyngor oherwydd y wybodaeth a'r wybodaeth gefndirol sydd gan rywun am yr ymgeiswyr. Y duedd yw mynd yn ôl at yr ymgeisydd a cheisio'r wybodaeth ac yn y broses golli cyfnod estynedig o amser tan y cylch nesaf o gyfarfodydd. Byddai galluogi fy nghyfranogiad yn hwyluso hepgor y broses benderfynu ac yn sicrhau Llywodraeth Leol well a mwy effeithlon.

Ni fyddai fy ngallu i siarad a phleidleisio yn niweidio hyder y cyhoedd ym musnes yr Awdurdod gan fod yr holl waith rwy'n ei wneud yn y gymuned yn wirfoddol. Mae fy mharch ac enw da yn y dref yn gymaint fel bod y cyhoedd yn ymwybodol y bydd fy safbwynt, ac unrhyw gefnogaeth a roddir er budd ein cymuned. Mae Llandysul yn gymuned weithgar iawn ac rwy'n gwasanaethu ar ryw 10 sefydliad lleol. Rwyf wedi bod yn rhan o bob haen o Lywodraeth Leol ers dros 35 mlynedd ac wedi gwasanaethu ar nifer o gyrff Rhanbarthol a Chenedlaethol yn ystod fy ngyrfa wleidyddol.

(defnyddiwch dudalen ychwanegol ar wahân os oes angen)

6. CAIS

A ydych chi'n gwneud cais am ollyngiad i siarad yn unig, ynteu i siarad a phleidleisio?

Siarad yn Unig: ☐ Siarad a Phleidleisio: ☒

Rhowch reswm dros hyn:
Bydd y gallu i siarad a phleidleisio ar adegau lle mae gen i ddiddordeb mewn sefydliad cymunedol yn hwyluso ac yn cynorthwyo'r prosesau penderfynu oherwydd y wybodaeth, yr arbenigedd a'r profiad lleol sydd gen i.

7. HYD Y GOLLYNGIAD

Am ba hyd y gofynnir am y gollyngiad hwn?

Penodol:

Cyfarfod(ydd) Penodol: ☐

Nodwch ddyddiad(au)'r cyfarfod(ydd): ______________________________

Cyffredinol:

Chwe mis: ☐ Deuddeg mis: ☒

8. DATGANIAD

Yr wyf yn gofyn am ollyngiad ynglŷn â'r mater uchod.

Yr wyf yn cadarnhau fod y wybodaeth a roddir ar y ffurflen hon yn wir hyd eithaf fy ngwybodaeth.

Llofnodwyd: Keith Evans

Dyddiad: 17/08/22

Anfonwch y ffurflen hon yn ôl i:

Moeseg a Safonau
Neuadd Cyngor Ceredigion
Penmorfa
Aberaeron
Ceredigion
SA46 0PA
Ffôn: 01545 570881

ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk / moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru

Mae'r dudalen yn wag yn fwriadol

Cyngor Sir
CEREDIGION
County Council

CAIS I'R PWYLLGOR MOESEG A SAFONAU AM OLLYNGIAD

Gwybodaeth

Darllenwch y Canllawiau am fwy o wybodaeth, gan gynnwys y siart llif a fydd yn eich helpu i benderfynu a oes angen gollyngiad arnoch.

Dylai Cynghorwyr fod yn ymwybodol o'r Cod Ymddygiad a'i gynnwys. Os ydych chi'n ansicr ynglŷn ag unrhyw beth, mae croeso ichi gysylltu â'r Swyddog Monitro.

Dylech sicrhau mai **DIM OND UN** mater sydd dan sylw ar bob ffurflen. Os oes mwy nag un mater (achosion gwahanol) dylech ddefnyddio ffurflenni ar wahân ar eu cyfer.

Os oes arnoch angen gollyngiad ar gyfer Cyngor Tref/Cymuned **A'R** Cyngor Sir mae rhaid defnyddio **gwahanol** ffurflenni am bob cais.

Anfonwch y ffurflen wedi'i chwblhau i:

moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru / ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk

Moeseg a Safonau
Neuadd Cyngor Ceredigion,
Penmorfa,
Aberaeron,
Ceredigion,
SA46 0PA
Ffôn: 01545 570881

Am ragor o wybodaeth neu gyngor, cysylltwch â:

Swyddog Monitro - Elin Prysor
Neuadd Cyngor Ceredigion,
Penmorfa,
Aberaeron,
Ceredigion,
SA46 0PA

MonitoringOfficer@ceredigion.gov.uk **/** SwyddogMonitro@ceredigion.gov.uk

Updated 23/03/20

Cyngor Sir
CEREDIGION
County Council

CAIS I'R PWYLLGOR MOESEG A SAFONAU AM OLLYNGIAD

Mae'n RHAID cwblhau pob rhan o'r ffurflen. Darllenwch y Canllawiau wrth lenwi'r ffurflen.

1. EICH MANYLION

Eich enw llawn: Evan John Keith Evans

Cyngor:

Sir: ☒ Tref/Cymuned: ☒

Enw eich Cyngor: Cyngor Sir Ceredigion. Cyngor Cymuned Llandysul

Eich cyfeiriad: Deganwy, Llandysul, Ceredigion.

Cod post: SA44 4DT

Rhif(au) ffôn cyswllt: 07970 261861

Cyfeiriad e-bost: keith.evans@ceredigion.gov.uk

2. MANYLION EICH BUDDIANT

Beth yw'r mater y bydd y Cyngor yn ei drafod?

Cyllid Posibl ar gyfer Cymdeithas Chwaraeon Llandysul

Disgrifiwch eich buddiant sy'n rhagfarnu yn y mater uchod, gan gynnwys eich cysylltiad chi ag ef:
Rwy'n gwasanaethu ac yn cynghori ar eu Pwyllgor Rheoli. Fel eu haelod lleol o'r Cyngor Sir ac o'r Cyngor Cymuned, mae sefydliadau lleol yn edrych tuag at aelodau etholedig am arweiniad, arweinyddiaeth a chefnogaeth.

Ble caiff y mater uchod ei drafod? (er enghraifft, Cabinet, Cyngor Sir, Cyngor Tref/Cymuned)

Sir - Cyngor ☒ **Sir - Cabinet** ☒

Sir - Pwyllgor ☒ **Tref/Cymuned** ☒

Arall
(Rhowch fanylion) ____________________

Updated 23/03/20

I ba baragraff o’r Cod Ymddygiad i Gynghorwyr (argraffiad 20 Mai 2016) y mae’r buddiant hwn yn berthnasol?

Paragraff 10 (2) (a) os yw'n gysylltiedig â'r canlynol, neu'n debygol o effeithio arnynt —
(i) unrhyw gyflogaeth yr ydych yn ymgymryd â hi neu fusnes yr ydych yn ei redeg; ☐

(ii) unrhyw berson sy'n eich cyflogi neu sydd wedi eich penodi, unrhyw ffyrm yr ydych yn bartner ynddi neu unrhyw gwmni yr ydych yn gyfarwyddwr arno ac yn derbyn tâl;
☐

(iii) unrhyw berson, ac eithrio eich awdurdod, sydd wedi rhoi taliad i chi mewn cysylltiad â'ch ethol neu mewn cysylltiad ag unrhyw dreuliau a dynnwyd gennych wrth i chi gyflawni eich dyletswyddau fel aelod; ☐

(iv) unrhyw gorff corfforaethol y mae ganddo le busnes neu dir yn ardal eich awdurdod, ac y mae gennych chi fuddiant llesiannol mewn dosbarth o warannau sydd gan y corff hwnnw ac sy'n werth mwy na’r gwerth enwol o £25,000 neu un ganfed ran o gyfanswm cyfalaf cyfrannau dyroddedig y corff hwnnw; ☐

(v) unrhyw gontract am nwyddau, gwasanaethau neu waith neu weithfeydd a wnaed rhyngoch chi, rhwng ffyrm yr ydych yn bartner ynddi, neu rhwng cwmni yr ydych yn gyfarwyddwr arno ac yn derbyn tâl, neu rhwng corff o’r math a ddisgrifir yn is-baragraff (iv) uchod a'ch awdurdod;
☐

(vi) unrhyw dir y mae gennych fuddiant llesiannol ynddo ac sydd yn ardal eich awdurdod; ☒

(vii) unrhyw dir y mae eich awdurdod yn landlord arno ac y mae ffyrm yr ydych yn bartner ynddi, cwmni yr ydych yn gyfarwyddwr arno ac yn derbyn tâl, neu gorff o’r math a ddisgrifir yn is-baragraff (iv) uchod yn denant arno;

(viii) unrhyw gorff yr ydych wedi eich ethol, eich penodi neu eich enwebu gan eich awdurdod i fod arno; ☐

(ix) unrhyw — (ee)
x☐

(aa) awdurdod cyhoeddus neu gorff sy'n arfer swyddogaethau o natur gyhoeddus;

(bb) cwmni, cymdeithas ddiwydiannol a darbodus, elusen, neu gorff arall a chanddo ddibenion elusennol;

(cc) corff y mae dylanwadu ar farn neu bolisi cyhoeddus ymhlith ei brif ddibenion;

(dd) undeb llafur neu gymdeithas broffesiynol; neu

(ee) clwb preifat neu gymdeithas breifat sy'n gweithredu o fewn ardal eich awdurdod, yr ydych yn aelod ohono neu ohoni neu mewn safle rheolaeth neu reoli cyffredinol ynddo neu ynddi;

Updated 23/03/20

(x) unrhyw dir yn ardal eich awdurdod y mae gennych drwydded (ar eich pen eich hun neu ar y cyd ag eraill) i'w feddiannu am 28 o ddiwrnodau neu fwy;
☐

Paragraff 10 (2) (b) pe byddai'n rhesymol ystyried penderfyniad arno yn benderfyniad a fyddai'n effeithio —

(i) ar eich llesiant neu eich sefyllfa ariannol, neu lesiant neu sefyllfa ariannol person yr ydych yn byw gydag ef, neu unrhyw berson y mae gennych gysylltiad personol agos ag ef;
☐

(ii) ar unrhyw gyflogaeth yr ymgymerir â hi neu fusnes a redir gan bersonau fel a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i); ☐

(iii) ar unrhyw berson sy'n cyflogi neu sydd wedi penodi'r cyfryw bersonau ag a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i), unrhyw ffyrm y mae'r cyfryw bersonau'n bartneriaid ynddi, neu unrhyw gwmni y maent yn gyfarwyddwyr arno; ☐

(iv) ar unrhyw gorff corfforaethol y mae gan bersonau fel a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i) fuddiant llesiannol mewn dosbarth o warannau sy'n werth mwy na'r gwerth enwol o £5,000; neu
☐

(v) ar unrhyw gorff a restrir ym mharagraffau 10(2)(a)(ix)(aa) i (dd) y mae personau a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i) mewn safle rheolaeth neu reoli cyffredinol ynddo,
☒
a hynny i raddau mwy —

> (aa) yn achos awdurdod â dosbarthiadau etholiadol neu wardiau, na'r rhelyw o bobl eraill sy'n talu'r dreth gyngor, bobl eraill sy'n talu ardrethi neu breswylwyr eraill yn y dosbarth etholiadol neu'r ward, yn ôl y digwydd, y bydd y penderfyniad yn effeithio arnynt; neu
> (bb) ym mhob achos arall, na’r rhelyw o bobl eraill sy'n talu'r dreth gyngor, o bobl eraill sy'n talu ardrethi neu breswylwyr eraill yn ardal yr awdurdod.

Paragraff 13 Bydd gennych hefyd fuddiant sy'n rhagfarnu mewn unrhyw fusnes sydd gerbron un o bwyllgorau trosolwg a chraffu eich awdurdod (neu un o is-bwyllgorau pwyllgor o'r fath) -

(a) os bydd y busnes hwnnw'n gysylltiedig â phenderfyniad a wnaed (p'un a gafodd ei weithredu ai peidio) neu gam a gymerwyd gan weithrediaeth, bwrdd, neu un arall o bwyllgorau, is-bwyllgorau, cyd-bwyllgorau neu o gyd is-bwyllgorau eich awdurdod; a
☒

(b) os oeddech chi, ar yr adeg pan wnaed y penderfyniad neu pan gymerwyd y cam, yn aelod o'r weithrediaeth, y bwrdd, y pwyllgor, yr is-bwyllgor, y cydbwyllgor neu'r cyd-is-bwyllgor a grybwyllir yn is-baragraff (a) a'ch bod chi'n bresennol pan wnaed y penderfyniad hwnnw neu pan gymerwyd y cam hwnnw. ☒

Updated 23/03/20

3. GWYBODAETH I ATEGU'CH CAIS

Nodwch unrhyw wybodaeth ychwanegol (cefndir/ffeithiol) i gadarnhau/esbonio eich buddiant ymhellach. Bydd hyn yn cynorthwyo'r Pwyllgor wrth iddo drafod eich cais am ollyngiad.
(Os na chwblheir y rhan hon, fe gaiff y ffurflen gais ei dychwelyd atoch)
Sefydliad ymbarél a grëwyd rhyw 30 mlynedd yn ôl i ddarparu cyfleoedd chwaraeon i gymuned Llandysul a'r cyffiniau ac sy'n cael ei redeg gan wirfoddolwyr di-dâl yw Cymdeithas Chwaraeon Llandysul Cyf. Fe'i sefydlwyd fel cwmni sydd ag atebolrwydd cyfyngedig a menter nid-er-elw. Mae ganddo 2 gae pêl-droed, caeau criced a rhwydi, lawnt fowlio, Pafiliwn ac ystafelloedd newid yn ogystal â llwybr troed caniataol crwn gyda seddi a lle picnic cysylltiedig a ddefnyddir yn dda gan y gymuned gyffredinol.
Eto ryw 7 mlynedd yn ôl tynnodd y Cyngor Sir ei gymorth refeniw oddeutu £20k y flwyddyn yn ôl o'r sefydliad, a olygai fod angen i ni symud yn gyflym i blygio'r twll ariannol. O dan fy arweiniad fel Cadeirydd aethom ati i roi raffl lotto wythnosol ar waith sydd wedi cael cefnogaeth dda gan y gymuned ac sy'n gwneud iawn am rywfaint o'r diffyg. Mae'r Cyngor Cymuned yn Llandysul yn ein cefnogi gyda swm cymedrol o gyllid refeniw yr ydym yn ddiolchgar amdano, ond yn gynyddol mae'n rhaid i ni droi at ddwy haen Llywodraeth Leol pan ddechreuwn ar waith gwella, gan geisio cymorth grant.

(defnyddiwch dudalen ychwanegol ar wahân os oes angen)

4. SAIL AR GYFER RHOI GOLLYNGIAD

Mae **Rheoliadau Pwyllgor Safonau (Rhoi Gollyngiadau)(Cymru) 2001** yn pennu o dan ba amgylchiadau y gall y Pwyllgor Moeseg a Safonau roi gollyngiad. Nodir isod y sail ar gyfer rhoi gollyngiad.

Ar ba sail o blith y canlynol y credwch y dylid rhoi gollyngiad yn yr achos hwn? Ticiwch bob bocs sy'n briodol.

(a) os oes gan ddim llai na hanner aelodau'r awdurdod perthnasol neu hanner aelodau un o bwyllgorau'r awdurdod (yn ôl fel y digwydd) y mae'r busnes i gael ei ystyried ganddo fuddiant sy'n berthnasol i'r busnes hwnnw;	☐
(b) os oes gan ddim llai na hanner aelodau gweithrediaeth arweinydd a chabinet y mae'r busnes i gael ei ystyried ganddo fuddiant sy'n berthnasol i'r busnes hwnnw a bod naill ai paragraff (d) neu baragraff (e) hefyd yn gymwys;	☐
(c) yn achos cyngor sir neu gyngor bwrdeistref sirol, os byddai anallu aelod i gymryd rhan yn tarfu ar gydbwysedd gwleidyddol yr awdurdod perthnasol neu'r pwyllgor o'r awdurdod y mae'r busnes i'w ystyried ganddo i'r fath raddau nes y byddai'r canlyniad yn debygol o gael ei effeithio;	☐
(d) os yw natur buddiant yr aelod yn gyfryw fel na fyddai cyfranogiad yr aelod yn y busnes y mae'r buddiant yn berthnasol iddo yn niweidio hyder y cyhoedd yn y modd y mae busnes yr awdurdod perthnasol yn cael ei gynnal;	☒
(e) os yw'r buddiant yn gyffredin i'r aelod ac i gyfran arwyddocaol o'r cyhoedd;	☒
(f) os oes cyfiawnhad i'r aelod gymryd rhan yn y busnes y mae'r buddiant yn berthnasol iddo oherwydd rôl neu arbenigedd penodol yr aelod;	☒

Updated 23/03/20

(g) os yw'r busnes y mae'r buddiant yn berthnasol iddo i'w ystyried gan bwyllgor trosolwg a chraffu i'r awdurdod perthnasol ac nad yw buddiant yr aelod yn fuddiant ariannol	☐
(h) os yw'r busnes sydd i'w ystyried yn berthnasol i arian neu eiddo corff gwirfoddol y mae'r aelod yn aelod o'i bwyllgor neu ei fwrdd rheoli heblaw fel cynrychiolydd yr awdurdod perthnasol ac nad oes gan yr aelod unrhyw fuddiant arall yn y busnes hwnnw ar yr amod na fydd unrhyw ollyngiad yn ymestyn i gymryd rhan mewn unrhyw bleidlais mewn perthynas â'r busnes hwnnw; neu	☐
(i) os yw'n ymddangos i'r pwyllgor ei bod o les i drigolion ardal yr awdurdod perthnasol i'r analluedd gael ei godi, ar yr amod bod hysbysiad ysgrifenedig bod y gollyngiad yn cael ei ganiatáu yn cael ei roi i Gynulliad Cenedlaethol Cymru o fewn saith diwrnod a hynny mewn unrhyw fodd y gall ei bennu.	☒

Updated 23/03/20

5. SAIL AR GYFER RHOI GOLLYNGIAD - RHAGOR O WYBODAETH

Nodwch isod y rhesymau pam rydych chi'n credu y dylai'r Pwyllgor Moeseg a Safonau roi gollyngiad yn yr achos hwn (hynny yw, esboniwch pam rydych chi'n credu y bodlonwyd un neu fwy o'r meini prawf ar gyfer rhoi gollyngiad)

(Os na chwblheir y rhan hon, fe gaiff y ffurflen gais ei dychwelyd atoch)

Rwy'n cynrychioli ward bach mewn tref farchnad, lle mae pawb yn adnabod pawb ac fel aelod etholedig, mae'r cyhoedd yn ymwybodol iawn o'r gwaith rydych chi'n ei wneud yn y gymuned. Mae cael cipolwg ar y grwpiau hyn trwy fod ar eu pwyllgorau rheoli yn hwyluso materion. Ar sawl achlysur gallwn fod wedi bod mewn sefyllfa i gynorthwyo trafodaethau Pwyllgorau'r Cyngor oherwydd y wybodaeth a'r wybodaeth gefndirol sydd gan rywun am yr ymgeiswyr. Y duedd yw mynd yn ôl at yr ymgeisydd a cheisio'r wybodaeth ac yn y broses golli cyfnod estynedig o amser tan y cylch nesaf o gyfarfodydd. Byddai galluogi fy nghyfranogiad yn hwyluso hepgor y broses benderfynu ac yn sicrhau Llywodraeth Leol well a mwy effeithlon.

Ni fyddai fy ngallu i siarad a phleidleisio yn niweidio hyder y cyhoedd ym musnes yr Awdurdod gan fod yr holl waith rwy'n ei wneud yn y gymuned yn wirfoddol. Mae fy mharch ac enw da yn y dref yn gymaint fel bod y cyhoedd yn ymwybodol y bydd fy safbwynt, ac unrhyw gefnogaeth a roddir er budd ein cymuned. Mae Llandysul yn gymuned weithgar iawn ac rwy'n gwasanaethu ar ryw 10 sefydliad lleol. Rwyf wedi bod yn rhan o bob haen o Lywodraeth Leol ers dros 35 mlynedd ac wedi gwasanaethu ar nifer o gyrff Rhanbarthol a Chenedlaethol yn ystod fy ngyrfa wleidyddol.

(defnyddiwch dudalen ychwanegol ar wahân os oes angen)

6. CAIS

A ydych chi'n gwneud cais am ollyngiad i siarad yn unig, ynteu i siarad a phleidleisio?

Siarad yn Unig: ☐ Siarad a Phleidleisio: ☒

Rhowch reswm dros hyn:
Bydd y gallu i siarad a phleidleisio ar adegau lle mae gen i ddiddordeb mewn sefydliad cymunedol yn hwyluso ac yn cynorthwyo'r prosesau penderfynu oherwydd y wybodaeth, yr arbenigedd a'r profiad lleol sydd gen i.

7. HYD Y GOLLYNGIAD

Am ba hyd y gofynnir am y gollyngiad hwn?

Penodol:

Cyfarfod(ydd) Penodol: ☐

Nodwch ddyddiad(au)'r cyfarfod(ydd): ______________________

Cyffredinol:

Chwe mis: ☐ Deuddeg mis: ☒

8. DATGANIAD

Yr wyf yn gofyn am ollyngiad ynglŷn â'r mater uchod.

Yr wyf yn cadarnhau fod y wybodaeth a roddir ar y ffurflen hon yn wir hyd eithaf fy ngwybodaeth.

Llofnodwyd: Keith Evans

Dyddiad: 17/08/2022

Anfonwch y ffurflen hon yn ôl i:

Moeseg a Safonau
Neuadd Cyngor Ceredigion
Penmorfa
Aberaeron
Ceredigion
SA46 0PA
Ffôn: 01545 570881

ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk / moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru

Mae'r dudalen yn wag yn fwriadol

Updated 23/03/20

Cyngor Sir
CEREDIGION
County Council

CAIS I'R PWYLLGOR MOESEG A SAFONAU AM OLLYNGIAD

Gwybodaeth

Darllenwch y Canllawiau am fwy o wybodaeth, gan gynnwys y siart llif a fydd yn eich helpu i benderfynu a oes angen gollyngiad arnoch.

Dylai Cynghorwyr fod yn ymwybodol o'r Cod Ymddygiad a'i gynnwys. Os ydych chi'n ansicr ynglŷn ag unrhyw beth, mae croeso ichi gysylltu â'r Swyddog Monitro.

Dylech sicrhau mai **DIM OND UN** mater sydd dan sylw ar bob ffurflen. Os oes mwy nag un mater (achosion gwahanol) dylech ddefnyddio ffurflenni ar wahân ar eu cyfer.

Os oes arnoch angen gollyngiad ar gyfer Cyngor Tref/Cymuned **A'R** Cyngor Sir mae rhaid defnyddio **gwahanol** ffurflenni am bob cais.

Anfonwch y ffurflen wedi'i chwblhau i:

moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru / ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk

Moeseg a Safonau
Neuadd Cyngor Ceredigion,
Penmorfa,
Aberaeron,
Ceredigion,
SA46 0PA
Ffôn: 01545 570881

Am ragor o wybodaeth neu gyngor, cysylltwch â:

Swyddog Monitro - Elin Prysor
Neuadd Cyngor Ceredigion,
Penmorfa,
Aberaeron,
Ceredigion,
SA46 0PA

MonitoringOfficer@ceredigion.gov.uk **/** SwyddogMonitro@ceredigion.gov.uk

Updated 23/03/20

Cyngor Sir
CEREDIGION
County Council

CAIS I'R PWYLLGOR MOESEG A SAFONAU AM OLLYNGIAD

Mae'n RHAID cwblhau pob rhan o'r ffurflen. Darllenwch y Canllawiau wrth lenwi'r ffurflen.

1. EICH MANYLION

Eich enw llawn: Evan John Keith Evans

Cyngor:

Sir: ☒ Tref/Cymuned: ☒

Enw eich Cyngor: Cyngor Sir Ceredigion. Cyngor Cymuned Llandysul

Eich cyfeiriad: Deganwy, Llandysul, Ceredigion.

Cod post: SA44 4DT

Rhif(au) ffôn cyswllt: 07970 261861

Cyfeiriad e-bost: keith.evans@ceredigion.gov.uk

2. MANYLION EICH BUDDIANT

Beth yw'r mater y bydd y Cyngor yn ei drafod?

Cyllid Posibl ar gyfer Llandysul Pont-Tyweli Ymlaen Cyf

Disgrifiwch eich buddiant sy’n rhagfarnu yn y mater uchod, gan gynnwys eich cysylltiad chi ag ef:
Rwy'n gwasanaethu ac yn cynghori ar eu Pwyllgor Rheoli. Fel eu haelod lleol o'r Cyngor Sir ac o'r Cyngor Cymuned, mae sefydliadau lleol yn edrych tuag at aelodau etholedig am arweiniad, arweinyddiaeth a chefnogaeth.

Ble caiff y mater uchod ei drafod? (er enghraifft, Cabinet, Cyngor Sir, Cyngor Tref/Cymuned)

Sir - Cyngor ☒ **Sir - Cabinet** ☒

Sir - Pwyllgor ☒ **Tref/Cymuned** ☒

Arall
(Rhowch fanylion) ____________________

Updated 23/03/20

I ba baragraff o’r Cod Ymddygiad i Gynghorwyr (argraffiad 20 Mai 2016) y mae’r buddiant hwn yn berthnasol?

Paragraff 10 (2) (a) os yw'n gysylltiedig â'r canlynol, neu'n debygol o effeithio arnynt —
(i) unrhyw gyflogaeth yr ydych yn ymgymryd â hi neu fusnes yr ydych yn ei redeg; ☐

(ii) unrhyw berson sy'n eich cyflogi neu sydd wedi eich penodi, unrhyw ffyrm yr ydych yn bartner ynddi neu unrhyw gwmni yr ydych yn gyfarwyddwr arno ac yn derbyn tâl;
☐

(iii) unrhyw berson, ac eithrio eich awdurdod, sydd wedi rhoi taliad i chi mewn cysylltiad â'ch ethol neu mewn cysylltiad ag unrhyw dreuliau a dynnwyd gennych wrth i chi gyflawni eich dyletswyddau fel aelod; ☐

(iv) unrhyw gorff corfforaethol y mae ganddo le busnes neu dir yn ardal eich awdurdod, ac y mae gennych chi fuddiant llesiannol mewn dosbarth o warannau sydd gan y corff hwnnw ac sy'n werth mwy na’r gwerth enwol o £25,000 neu un ganfed ran o gyfanswm cyfalaf cyfrannau dyroddedig y corff hwnnw; ☐

(v) unrhyw gontract am nwyddau, gwasanaethau neu waith neu weithfeydd a wnaed rhyngoch chi, rhwng ffyrm yr ydych yn bartner ynddi, neu rhwng cwmni yr ydych yn gyfarwyddwr arno ac yn derbyn tâl, neu rhwng corff o’r math a ddisgrifir yn is-baragraff (iv) uchod a'ch awdurdod;
☐

(vi) unrhyw dir y mae gennych fuddiant llesiannol ynddo ac sydd yn ardal eich awdurdod; ☒

(vii) unrhyw dir y mae eich awdurdod yn landlord arno ac y mae ffyrm yr ydych yn bartner ynddi, cwmni yr ydych yn gyfarwyddwr arno ac yn derbyn tâl, neu gorff o’r math a ddisgrifir yn is-baragraff (iv) uchod yn denant arno; X

(viii) unrhyw gorff yr ydych wedi eich ethol, eich penodi neu eich enwebu gan eich awdurdod i fod arno; ☐

(ix) unrhyw — ee
x☐

(aa) awdurdod cyhoeddus neu gorff sy'n arfer swyddogaethau o natur gyhoeddus;

(bb) cwmni, cymdeithas ddiwydiannol a darbodus, elusen, neu gorff arall a chanddo ddibenion elusennol;

(cc) corff y mae dylanwadu ar farn neu bolisi cyhoeddus ymhlith ei brif ddibenion;

(dd) undeb llafur neu gymdeithas broffesiynol; neu

(ee) clwb preifat neu gymdeithas breifat sy'n gweithredu o fewn ardal eich awdurdod, yr ydych yn aelod ohono neu ohoni neu mewn safle rheolaeth neu reoli cyffredinol ynddo neu ynddi;

Updated 23/03/20

(x) unrhyw dir yn ardal eich awdurdod y mae gennych drwydded (ar eich pen eich hun neu ar y cyd ag eraill) i'w feddiannu am 28 o ddiwrnodau neu fwy;
☐

Paragraff 10 (2) (b) pe byddai'n rhesymol ystyried penderfyniad arno yn benderfyniad a fyddai'n effeithio —

(i) ar eich llesiant neu eich sefyllfa ariannol, neu lesiant neu sefyllfa ariannol person yr ydych yn byw gydag ef, neu unrhyw berson y mae gennych gysylltiad personol agos ag ef;
☐

(ii) ar unrhyw gyflogaeth yr ymgymerir â hi neu fusnes a redir gan bersonau fel a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i); ☐

(iii) ar unrhyw berson sy'n cyflogi neu sydd wedi penodi'r cyfryw bersonau ag a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i), unrhyw ffyrm y mae'r cyfryw bersonau'n bartneriaid ynddi, neu unrhyw gwmni y maent yn gyfarwyddwyr arno; ☐

(iv) ar unrhyw gorff corfforaethol y mae gan bersonau fel a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i) fuddiant llesiannol mewn dosbarth o warannau sy'n werth mwy na'r gwerth enwol o £5,000; neu
☐

(v) ar unrhyw gorff a restrir ym mharagraffau 10(2)(a)(ix)(aa) i (dd) y mae personau a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i) mewn safle rheolaeth neu reoli cyffredinol ynddo,
☒
a hynny i raddau mwy—

(aa) yn achos awdurdod â dosbarthiadau etholiadol neu wardiau, na'r rhelyw o bobl eraill sy'n talu'r dreth gyngor, bobl eraill sy'n talu ardrethi neu breswylwyr eraill yn y dosbarth etholiadol neu'r ward, yn ôl y digwydd, y bydd y penderfyniad yn effeithio arnynt; neu
(bb) ym mhob achos arall, na'r rhelyw o bobl eraill sy'n talu'r dreth gyngor, o bobl eraill sy'n talu ardrethi neu breswylwyr eraill yn ardal yr awdurdod.

Paragraff 13 Bydd gennych hefyd fuddiant sy'n rhagfarnu mewn unrhyw fusnes sydd gerbron un o bwyllgorau trosolwg a chraffu eich awdurdod (neu un o is-bwyllgorau pwyllgor o'r fath) —

(a) os bydd y busnes hwnnw'n gysylltiedig â phenderfyniad a wnaed (p'un a gafodd ei weithredu ai peidio) neu gam a gymerwyd gan weithrediaeth, bwrdd, neu un arall o bwyllgorau, is-bwyllgorau, cydbwyllgorau neu o gyd is-bwyllgorau eich awdurdod; a
☒

(b) os oeddech chi, ar yr adeg pan wnaed y penderfyniad neu pan gymerwyd y cam, yn aelod o'r weithrediaeth, y bwrdd, y pwyllgor, yr is-bwyllgor, y cydbwyllgor neu'r cyd-is-bwyllgor a grybwyllir yn is-baragraff (a) a'ch bod chi'n bresennol pan wnaed y penderfyniad hwnnw neu pan gymerwyd y cam hwnnw. ☒

Updated 23/03/20

3. GWYBODAETH I ATEGU'CH CAIS

Nodwch unrhyw wybodaeth ychwanegol (cefndir/ffeithiol) i gadarnhau/esbonio eich buddiant ymhellach. Bydd hyn yn cynorthwyo'r Pwyllgor wrth iddo drafod eich cais am ollyngiad.
(Os na chwblheir y rhan hon, fe gaiff y ffurflen gais ei dychwelyd atoch)
Mae Llandysul Pont-Tyweli Ymlaen Cyf yn grŵp datblygu cymunedol nid-er-elw a sefydlwyd ryw 20 mlynedd yn ôl i helpu i fywiogi Llandysul a'r cyffiniau yn dilyn y dirywiad mewn masnach o ganlyniad i'r dirwasgiad ac effaith epidemig y Traed a'r Genau. Yn eironig rydym wedi dod yn ôl i'r dechrau gydag effaith y mesurau cyni a'r dirywiad cyffredinol ym masnachwyr y Stryd Fawr, yn fwyaf arbennig colli'r pedwar banc clirio mawr o'n tref yn ystod y blynyddoedd diwethaf ynghyd ag effaith pandemig Covid -19. Unwaith eto mae'r cyhoedd yn edrych tuag at eu cynrychiolwyr etholedig i arwain o dan yr amgylchiadau fel yr amlygwyd uchod. Mae'r sefydliad hefyd yn darparu elfen gwasanaeth trafnidiaeth gymunedol. Mae Llandysul yn un o'r trefi yng nghyd-destun rhanbarth Canolbarth Cymru sy'n gallu cael gafael ar gyllid sydd ond ar gael i 3 tref yng Ngheredigion.
Fy rôl fel Cyfarwyddwr gwirfoddol yw darparu arbenigedd a phrofiad busnes yn ogystal â'r ffocws y mae fy mhrofiad eang o fod wedi gwasanaethu ar gyrff Rhanbarthol a Chenedlaethol yn ei ddwyn i'r Bwrdd. Mae fy ngwybodaeth estynedig, cysylltiadau yn y sector busnes a'r gallu i uniaethu a bod yn greadigol â phrosiectau posib yn rhywbeth y mae'r Bwrdd yn ei werthfawrogi'n fawr. Mae fy nghefndir mewn busnes, yr Awdurdod Lleol yn ogystal â byrddau allanol, ar draws fy holl geisiadau am ollyngiad o'ch blaenau, hefyd o werth mawr wrth ddarparu arweinyddiaeth a chefnogaeth mewn materion llywodraethu.

(defnyddiwch dudalen ychwanegol ar wahân os oes angen)

4. SAIL AR GYFER RHOI GOLLYNGIAD

Mae **Rheoliadau Pwyllgor Safonau (Rhoi Gollyngiadau)(Cymru) 2001** yn pennu o dan ba amgylchiadau y gall y Pwyllgor Moeseg a Safonau roi gollyngiad. Nodir isod y sail ar gyfer rhoi gollyngiad.

Ar ba sail o blith y canlynol y credwch y dylid rhoi gollyngiad yn yr achos hwn? Ticiwch bob bocs sy'n briodol.

(a) os oes gan ddim llai na hanner aelodau'r awdurdod perthnasol neu hanner aelodau un o bwyllgorau'r awdurdod (yn ôl fel y digwydd) y mae'r busnes i gael ei ystyried ganddo fuddiant sy'n berthnasol i'r busnes hwnnw;	☐
(b) os oes gan ddim llai na hanner aelodau gweithrediaeth arweinydd a chabinet y mae'r busnes i gael ei ystyried ganddo fuddiant sy'n berthnasol i'r busnes hwnnw a bod naill ai paragraff (d) neu baragraff (e) hefyd yn gymwys;	☐
(c) yn achos cyngor sir neu gyngor bwrdeistref sirol, os byddai anallu aelod i gymryd rhan yn tarfu ar gydbwysedd gwleidyddol yr awdurdod perthnasol neu'r pwyllgor o'r awdurdod y mae'r busnes i'w ystyried ganddo i'r fath raddau nes y byddai'r canlyniad yn debygol o gael ei effeithio;	☐
(d) os yw natur buddiant yr aelod yn gyfryw fel na fyddai cyfranogiad yr aelod yn y busnes y mae'r buddiant yn berthnasol iddo yn niweidio hyder y cyhoedd yn y modd y mae busnes yr awdurdod perthnasol yn cael ei gynnal;	☒
(e) os yw'r buddiant yn gyffredin i'r aelod ac i gyfran arwyddocaol o'r cyhoedd;	☒
(f) os oes cyfiawnhad i'r aelod gymryd rhan yn y busnes y mae'r buddiant yn berthnasol iddo oherwydd rôl neu arbenigedd penodol yr aelod;	☒

(g) os yw'r busnes y mae'r buddiant yn berthnasol iddo i'w ystyried gan bwyllgor trosolwg a chraffu i'r awdurdod perthnasol ac nad yw buddiant yr aelod yn fuddiant ariannol	☐
(h) os yw'r busnes sydd i'w ystyried yn berthnasol i arian neu eiddo corff gwirfoddol y mae'r aelod yn aelod o'i bwyllgor neu ei fwrdd rheoli heblaw fel cynrychiolydd yr awdurdod perthnasol ac nad oes gan yr aelod unrhyw fuddiant arall yn y busnes hwnnw ar yr amod na fydd unrhyw ollyngiad yn ymestyn i gymryd rhan mewn unrhyw bleidlais mewn perthynas â'r busnes hwnnw; neu	☐
(i) os yw'n ymddangos i'r pwyllgor ei bod o les i drigolion ardal yr awdurdod perthnasol i'r anallu gael ei godi, ar yr amod bod hysbysiad ysgrifenedig bod y gollyngiad yn cael ei ganiatáu yn cael ei roi i Gynulliad Cenedlaethol Cymru o fewn saith diwrnod a hynny mewn unrhyw fodd y gall ei bennu.	☒

Updated 23/03/20

5. SAIL AR GYFER RHOI GOLLYNGIAD - RHAGOR O WYBODAETH

Nodwch isod y rhesymau pam rydych chi'n credu y dylai'r Pwyllgor Moeseg a Safonau roi gollyngiad yn yr achos hwn (hynny yw, esboniwch pam rydych chi'n credu y bodlonwyd un neu fwy o'r meini prawf ar gyfer rhoi gollyngiad)

(Os na chwblheir y rhan hon, fe gaiff y ffurflen gais ei dychwelyd atoch)

Rwy'n cynrychioli ward bach mewn tref farchnad, lle mae pawb yn adnabod pawb ac fel aelod etholedig, mae'r cyhoedd yn ymwybodol iawn o'r gwaith rydych chi'n ei wneud yn y gymuned. Mae cael cipolwg ar y grwpiau hyn trwy fod ar eu pwyllgorau rheoli yn hwyluso materion. Ar sawl achlysur gallwn fod wedi bod mewn sefyllfa i gynorthwyo trafodaethau Pwyllgorau'r Cyngor oherwydd y wybodaeth a'r wybodaeth gefndirol sydd gan rywun am yr ymgeiswyr. Y duedd yw mynd yn ôl at yr ymgeisydd a cheisio'r wybodaeth ac yn y broses golli cyfnod estynedig o amser tan y cylch nesaf o gyfarfodydd. Byddai galluogi fy nghyfranogiad yn hwyluso hepgor y broses benderfynu ac yn sicrhau Llywodraeth Leol well a mwy effeithlon.

Ni fyddai fy ngallu i siarad a phleidleisio yn niweidio hyder y cyhoedd ym musnes yr Awdurdod gan fod yr holl waith rwy'n ei wneud yn y gymuned yn wirfoddol. Mae fy mharch ac enw da yn y dref yn gymaint fel bod y cyhoedd yn ymwybodol y bydd fy safbwynt, ac unrhyw gefnogaeth a roddir er budd ein cymuned. Mae Llandysul yn gymuned weithgar iawn ac rwy'n gwasanaethu ar ryw 10 sefydliad lleol. Rwyf wedi bod yn rhan o bob haen o Lywodraeth Leol ers dros 35 mlynedd ac wedi gwasanaethu ar nifer o gyrff Rhanbarthol a Chenedlaethol yn ystod fy ngyrfa wleidyddol.

(defnyddiwch dudalen ychwanegol ar wahân os oes angen)

6. CAIS

A ydych chi'n gwneud cais am ollyngiad i siarad yn unig, ynteu i siarad a phleidleisio?

Updated 23/03/20

Siarad yn Unig: ☐ Siarad a Phleidleisio: ☒

Rhowch reswm dros hyn:
Bydd y gallu i siarad a phleidleisio ar adegau lle mae gen i ddiddordeb mewn sefydliad cymunedol yn hwyluso ac yn cynorthwyo'r prosesau penderfynu oherwydd y wybodaeth, yr arbenigedd a'r profiad lleol sydd gen i.

7. HYD Y GOLLYNGIAD

Am ba hyd y gofynnir am y gollyngiad hwn?

Penodol:

Cyfarfod(ydd) Penodol: ☐

Nodwch ddyddiad(au)'r cyfarfod(ydd): ____________________

Cyffredinol:

Chwe mis: ☐ Deuddeg mis: ☒

8. DATGANIAD

Yr wyf yn gofyn am ollyngiad ynglŷn â'r mater uchod.

Yr wyf yn cadarnhau fod y wybodaeth a roddir ar y ffurflen hon yn wir hyd eithaf fy ngwybodaeth.

Llofnodwyd: Keith Evans

Dyddiad: 17/08/2022

Anfonwch y ffurflen hon yn ôl i:

Moeseg a Safonau
Neuadd Cyngor Ceredigion
Penmorfa
Aberaeron
Ceredigion
SA46 0PA
Ffôn: 01545 570881

ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk / moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru

Mae'r dudalen yn wag yn fwriadol

Cyngor Sir
CEREDIGION
County Council

CAIS I'R PWYLLGOR MOESEG A SAFONAU AM OLLYNGIAD

Gwybodaeth

Darllenwch y Canllawiau am fwy o wybodaeth, gan gynnwys y siart llif a fydd yn eich helpu i benderfynu a oes angen gollyngiad arnoch.

Dylai Cynghorwyr fod yn ymwybodol o'r Cod Ymddygiad a'i gynnwys. Os ydych chi'n ansicr ynglŷn ag unrhyw beth, mae croeso ichi gysylltu â'r Swyddog Monitro.

Dylech sicrhau mai **DIM OND UN** mater sydd dan sylw ar bob ffurflen. Os oes mwy nag un mater (achosion gwahanol) dylech ddefnyddio ffurflenni ar wahân ar eu cyfer.

Os oes arnoch angen gollyngiad ar gyfer Cyngor Tref/Cymuned **A'R** Cyngor Sir mae rhaid defnyddio **gwahanol** ffurflenni am bob cais.

Anfonwch y ffurflen wedi'i chwblhau i:

moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru / ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk

Moeseg a Safonau
Neuadd Cyngor Ceredigion,
Penmorfa,
Aberaeron,
Ceredigion,
SA46 0PA
Ffôn: 01545 570881

Am ragor o wybodaeth neu gyngor, cysylltwch â:

Swyddog Monitro - Elin Prysor
Neuadd Cyngor Ceredigion,
Penmorfa,
Aberaeron,
Ceredigion,
SA46 0PA

MonitoringOfficer@ceredigion.gov.uk **/** SwyddogMonitro@ceredigion.gov.uk

Updated 23/03/20

Cyngor Sir
CEREDIGION
County Council

CAIS I'R PWYLLGOR MOESEG A SAFONAU AM OLLYNGIAD

Mae'n RHAID cwblhau pob rhan o'r ffurflen. Darllenwch y Canllawiau wrth lenwi'r ffurflen.

1. EICH MANYLION

Eich enw llawn: Evan John Keith Evans

Cyngor:

Sir: ☒ Tref/Cymuned: ☒

Enw eich Cyngor: Cyngor Sir Ceredigion. Cyngor Cymuned Llandysul

Eich cyfeiriad: Deganwy, Llandysul, Ceredigion.

Cod post: SA44 4DT

Rhif(au) ffôn cyswllt: 07970 261861

Cyfeiriad e-bost: keith.evans@ceredigion.gov.uk

2. MANYLION EICH BUDDIANT

Beth yw'r mater y bydd y Cyngor yn ei drafod?

Cyllid Posibl ar gyfer Llandysul Pont-Tyweli Ymlaen Cyf

Updated 23/03/20

Disgrifiwch eich buddiant sy'n rhagfarnu yn y mater uchod, gan gynnwys eich cysylltiad chi ag ef: Rwy'n gwasanaethu ac yn cynghori ar eu Pwyllgor Rheoli. Fel eu haelod lleol o'r Cyngor Sir ac o'r Cyngor Cymuned, mae sefydliadau lleol yn edrych tuag at aelodau etholedig am arweiniad, arweinyddiaeth a chefnogaeth.
Ble caiff y mater uchod ei drafod? (er enghraifft, Cabinet, Cyngor Sir, Cyngor Tref/Cymuned) **Sir - Cyngor** ☒ **Sir - Cabinet** ☒ **Sir - Pwyllgor** ☒ **Tref/Cymuned** ☒ **Arall** **(Rhowch fanylion)** ______________________

Updated 23/03/20

I ba baragraff o'r Cod Ymddygiad i Gynghorwyr (argraffiad 20 Mai 2016) y mae'r buddiant hwn yn berthnasol?

Paragraff 10 (2) (a) os yw'n gysylltiedig â'r canlynol, neu'n debygol o effeithio arnynt —
(i) unrhyw gyflogaeth yr ydych yn ymgymryd â hi neu fusnes yr ydych yn ei redeg; ☐

(ii) unrhyw berson sy'n eich cyflogi neu sydd wedi eich penodi, unrhyw ffyrm yr ydych yn bartner ynddi neu unrhyw gwmni yr ydych yn gyfarwyddwr arno ac yn derbyn tâl;
☐

(iii) unrhyw berson, ac eithrio eich awdurdod, sydd wedi rhoi taliad i chi mewn cysylltiad â'ch ethol neu mewn cysylltiad ag unrhyw dreuliau a dynnwyd gennych wrth i chi gyflawni eich dyletswyddau fel aelod; ☐

(iv) unrhyw gorff corfforaethol y mae ganddo le busnes neu dir yn ardal eich awdurdod, ac y mae gennych chi fuddiant llesiannol mewn dosbarth o warannau sydd gan y corff hwnnw ac sy'n werth mwy na'r gwerth enwol o £25,000 neu un ganfed ran o gyfanswm cyfalaf cyfrannau dyroddedig y corff hwnnw; ☐

(v) unrhyw gontract am nwyddau, gwasanaethau neu waith neu weithfeydd a wnaed rhyngoch chi, rhwng ffyrm yr ydych yn bartner ynddi, neu rhwng cwmni yr ydych yn gyfarwyddwr arno ac yn derbyn tâl, neu rhwng corff o'r math a ddisgrifir yn is-baragraff (iv) uchod a'ch awdurdod;
☐

(vi) unrhyw dir y mae gennych fuddiant llesiannol ynddo ac sydd yn ardal eich awdurdod; ☒

(vii) unrhyw dir y mae eich awdurdod yn landlord arno ac y mae ffyrm yr ydych yn bartner ynddi, cwmni yr ydych yn gyfarwyddwr arno ac yn derbyn tâl, neu gorff o'r math a ddisgrifir yn is-baragraff (iv) uchod yn denant arno; X

(viii) unrhyw gorff yr ydych wedi eich ethol, eich penodi neu eich enwebu gan eich awdurdod i fod arno; ☐

(ix) unrhyw — ee
x☐

(aa) awdurdod cyhoeddus neu gorff sy'n arfer swyddogaethau o natur gyhoeddus;

(bb) cwmni, cymdeithas ddiwydiannol a darbodus, elusen, neu gorff arall a chanddo ddibenion elusennol;

(cc) corff y mae dylanwadu ar farn neu bolisi cyhoeddus ymhlith ei brif ddibenion;

(dd) undeb llafur neu gymdeithas broffesiynol; neu

(ee) clwb preifat neu gymdeithas breifat sy'n gweithredu o fewn ardal eich awdurdod, yr ydych yn aelod ohono neu ohoni neu mewn safle rheolaeth neu reoli cyffredinol ynddo neu ynddi;

(x) unrhyw dir yn ardal eich awdurdod y mae gennych drwydded (ar eich pen eich hun neu ar y cyd ag eraill) i'w feddiannu am 28 o ddiwrnodau neu fwy;
☐

Paragraff 10 (2) (b) pe byddai'n rhesymol ystyried penderfyniad arno yn benderfyniad a fyddai'n effeithio —

(i) ar eich llesiant neu eich sefyllfa ariannol, neu lesiant neu sefyllfa ariannol person yr ydych yn byw gydag ef, neu unrhyw berson y mae gennych gysylltiad personol agos ag ef;
☐

(ii) ar unrhyw gyflogaeth yr ymgymerir â hi neu fusnes a redir gan bersonau fel a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i); ☐

(iii) ar unrhyw berson sy'n cyflogi neu sydd wedi penodi'r cyfryw bersonau ag a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i), unrhyw ffyrm y mae'r cyfryw bersonau'n bartneriaid ynddi, neu unrhyw gwmni y maent yn gyfarwyddwyr arno; ☐

(iv) ar unrhyw gorff corfforaethol y mae gan bersonau fel a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i) fuddiant llesiannol mewn dosbarth o warannau sy'n werth mwy na'r gwerth enwol o £5,000; neu
☐

(v) ar unrhyw gorff a restrir ym mharagraffau 10(2)(a)(ix)(aa) i (dd) y mae personau a ddisgrifir yn 10(2)(b)(i) mewn safle rheolaeth neu reoli cyffredinol ynddo,
☒
a hynny i raddau mwy—

> (aa) yn achos awdurdod â dosbarthiadau etholiadol neu wardiau, na'r rhelyw o bobl eraill sy'n talu'r dreth gyngor, bobl eraill sy'n talu ardrethi neu breswylwyr eraill yn y dosbarth etholiadol neu'r ward, yn ôl y digwydd, y bydd y penderfyniad yn effeithio arnynt; neu
> (bb) ym mhob achos arall, na'r rhelyw o bobl eraill sy'n talu'r dreth gyngor, o bobl eraill sy'n talu ardrethi neu breswylwyr eraill yn ardal yr awdurdod.

Paragraff 13 Bydd gennych hefyd fuddiant sy'n rhagfarnu mewn unrhyw fusnes sydd gerbron un o bwyllgorau trosolwg a chraffu eich awdurdod (neu un o is-bwyllgorau pwyllgor o'r fath) —

(a) os bydd y busnes hwnnw'n gysylltiedig â phenderfyniad a wnaed (p'un a gafodd ei weithredu ai peidio) neu gam a gymerwyd gan weithrediaeth, bwrdd, neu un arall o bwyllgorau, is-bwyllgorau, cydbwyllgorau neu o gyd is-bwyllgorau eich awdurdod; a
☒

(b) os oeddech chi, ar yr adeg pan wnaed y penderfyniad neu pan gymerwyd y cam, yn aelod o'r weithrediaeth, y bwrdd, y pwyllgor, yr is-bwyllgor, y cydbwyllgor neu'r cyd-is-bwyllgor a grybwyllir yn is-baragraff (a) a'ch bod chi'n bresennol pan wnaed y penderfyniad hwnnw neu pan gymerwyd y cam hwnnw. ☒

Updated 23/03/20

3. GWYBODAETH I ATEGU'CH CAIS

Nodwch unrhyw wybodaeth ychwanegol (cefndir/ffeithiol) i gadarnhau/esbonio eich buddiant ymhellach. Bydd hyn yn cynorthwyo'r Pwyllgor wrth iddo drafod eich cais am ollyngiad.
(Os na chwblheir y rhan hon, fe gaiff y ffurflen gais ei dychwelyd atoch)
Mae Llandysul Pont-Tyweli Ymlaen Cyf yn grŵp datblygu cymunedol nid-er-elw a sefydlwyd ryw 20 mlynedd yn ôl i helpu i fywiogi Llandysul a'r cyffiniau yn dilyn y dirywiad mewn masnach o ganlyniad i'r dirwasgiad ac effaith epidemig y Traed a'r Genau. Yn eironig rydym wedi dod yn ôl i'r dechrau gydag effaith y mesurau cyni a'r dirywiad cyffredinol ym masnachwyr y Stryd Fawr, yn fwyaf arbennig colli'r pedwar banc clirio mawr o'n tref yn ystod y blynyddoedd diwethaf ynghyd ag effaith pandemig Covid -19. Unwaith eto mae'r cyhoedd yn edrych tuag at eu cynrychiolwyr etholedig i arwain o dan yr amgylchiadau fel yr amlygwyd uchod. Mae'r sefydliad hefyd yn darparu elfen gwasanaeth trafnidiaeth gymunedol. Mae Llandysul yn un o'r trefi yng nghyd-destun rhanbarth Canolbarth Cymru sy'n gallu cael gafael ar gyllid sydd ond ar gael i 3 tref yng Ngheredigion.
Fy rôl fel Cyfarwyddwr gwirfoddol yw darparu arbenigedd a phrofiad busnes yn ogystal â'r ffocws y mae fy mhrofiad eang o fod wedi gwasanaethu ar gyrff Rhanbarthol a Chenedlaethol yn ei ddwyn i'r Bwrdd. Mae fy ngwybodaeth estynedig, cysylltiadau yn y sector busnes a'r gallu i uniaethu a bod yn greadigol â phrosiectau posib yn rhywbeth y mae'r Bwrdd yn ei werthfawrogi'n fawr. Mae fy nghefndir mewn busnes, yr Awdurdod Lleol yn ogystal â byrddau allanol, ar draws fy holl geisiadau am ollyngiad o'ch blaenau, hefyd o werth mawr wrth ddarparu arweinyddiaeth a chefnogaeth mewn materion llywodraethu.

(defnyddiwch dudalen ychwanegol ar wahân os oes angen)

4. SAIL AR GYFER RHOI GOLLYNGIAD

Mae **Rheoliadau Pwyllgor Safonau (Rhoi Gollyngiadau)(Cymru) 2001** yn pennu o dan ba amgylchiadau y gall y Pwyllgor Moeseg a Safonau roi gollyngiad. Nodir isod y sail ar gyfer rhoi gollyngiad.

Ar ba sail o blith y canlynol y credwch y dylid rhoi gollyngiad yn yr achos hwn? Ticiwch bob bocs sy'n briodol.

(a) os oes gan ddim llai na hanner aelodau'r awdurdod perthnasol neu hanner aelodau un o bwyllgorau'r awdurdod (yn ôl fel y digwydd) y mae'r busnes i gael ei ystyried ganddo fuddiant sy'n berthnasol i'r busnes hwnnw;	☐
(b) os oes gan ddim llai na hanner aelodau gweithrediaeth arweinydd a chabinet y mae'r busnes i gael ei ystyried ganddo fuddiant sy'n berthnasol i'r busnes hwnnw a bod naill ai paragraff (d) neu baragraff (e) hefyd yn gymwys;	☐
(c) yn achos cyngor sir neu gyngor bwrdeistref sirol, os byddai anallu aelod i gymryd rhan yn tarfu ar gydbwysedd gwleidyddol yr awdurdod perthnasol neu'r pwyllgor o'r awdurdod y mae'r busnes i'w ystyried ganddo i'r fath raddau nes y byddai'r canlyniad yn debygol o gael ei effeithio;	☐
(d) os yw natur buddiant yr aelod yn gyfryw fel na fyddai cyfranogiad yr aelod yn y busnes y mae'r buddiant yn berthnasol iddo yn niweidio hyder y cyhoedd yn y modd y mae busnes yr awdurdod perthnasol yn cael ei gynnal;	☒
(e) os yw'r buddiant yn gyffredin i'r aelod ac i gyfran arwyddocaol o'r cyhoedd;	☒
(f) os oes cyfiawnhad i'r aelod gymryd rhan yn y busnes y mae'r buddiant yn berthnasol iddo oherwydd rôl neu arbenigedd penodol yr aelod;	☒

Updated 23/03/20

(g) os yw'r busnes y mae'r buddiant yn berthnasol iddo i'w ystyried gan bwyllgor trosolwg a chraffu i'r awdurdod perthnasol ac nad yw buddiant yr aelod yn fuddiant ariannol	☐
(h) os yw'r busnes sydd i'w ystyried yn berthnasol i arian neu eiddo corff gwirfoddol y mae'r aelod yn aelod o'i bwyllgor neu ei fwrdd rheoli heblaw fel cynrychiolydd yr awdurdod perthnasol ac nad oes gan yr aelod unrhyw fuddiant arall yn y busnes hwnnw ar yr amod na fydd unrhyw ollyngiad yn ymestyn i gymryd rhan mewn unrhyw bleidlais mewn perthynas â'r busnes hwnnw; neu	☐
(i) os yw'n ymddangos i'r pwyllgor ei bod o les i drigolion ardal yr awdurdod perthnasol i'r analluedd gael ei godi, ar yr amod bod hysbysiad ysgrifenedig bod y gollyngiad yn cael ei ganiatáu yn cael ei roi i Gynulliad Cenedlaethol Cymru o fewn saith diwrnod a hynny mewn unrhyw fodd y gall ei bennu.	☒

Updated 23/03/20

5. SAIL AR GYFER RHOI GOLLYNGIAD - RHAGOR O WYBODAETH

Nodwch isod y rhesymau pam rydych chi'n credu y dylai'r Pwyllgor Moeseg a Safonau roi gollyngiad yn yr achos hwn (hynny yw, esboniwch pam rydych chi'n credu y bodlonwyd un neu fwy o'r meini prawf ar gyfer rhoi gollyngiad)

(Os na chwblheir y rhan hon, fe gaiff y ffurflen gais ei dychwelyd atoch)

Rwy'n cynrychioli ward bach mewn tref farchnad, lle mae pawb yn adnabod pawb ac fel aelod etholedig, mae'r cyhoedd yn ymwybodol iawn o'r gwaith rydych chi'n ei wneud yn y gymuned. Mae cael cipolwg ar y grwpiau hyn trwy fod ar eu pwyllgorau rheoli yn hwyluso materion. Ar sawl achlysur gallwn fod wedi bod mewn sefyllfa i gynorthwyo trafodaethau Pwyllgorau'r Cyngor oherwydd y wybodaeth a'r wybodaeth gefndirol sydd gan rywun am yr ymgeiswyr. Y duedd yw mynd yn ôl at yr ymgeisydd a cheisio'r wybodaeth ac yn y broses golli cyfnod estynedig o amser tan y cylch nesaf o gyfarfodydd. Byddai galluogi fy nghyfranogiad yn hwyluso hepgor y broses benderfynu ac yn sicrhau Llywodraeth Leol well a mwy effeithlon.

Ni fyddai fy ngallu i siarad a phleidleisio yn niweidio hyder y cyhoedd ym musnes yr Awdurdod gan fod yr holl waith rwy'n ei wneud yn y gymuned yn wirfoddol. Mae fy mharch ac enw da yn y dref yn gymaint fel bod y cyhoedd yn ymwybodol y bydd fy safbwynt, ac unrhyw gefnogaeth a roddir er budd ein cymuned. Mae Llandysul yn gymuned weithgar iawn ac rwy'n gwasanaethu ar ryw 10 sefydliad lleol. Rwyf wedi bod yn rhan o bob haen o Lywodraeth Leol ers dros 35 mlynedd ac wedi gwasanaethu ar nifer o gyrff Rhanbarthol a Chenedlaethol yn ystod fy ngyrfa wleidyddol.

(defnyddiwch dudalen ychwanegol ar wahân os oes angen)

6. CAIS

A ydych chi'n gwneud cais am ollyngiad i siarad yn unig, ynteu i siarad a phleidleisio?

Siarad yn Unig: ☐ Siarad a Phleidleisio: ☒

Rhowch reswm dros hyn:
Bydd y gallu i siarad a phleidleisio ar adegau lle mae gen i ddiddordeb mewn sefydliad cymunedol yn hwyluso ac yn cynorthwyo'r prosesau penderfynu oherwydd y wybodaeth, yr arbenigedd a'r profiad lleol sydd gen i.

7. HYD Y GOLLYNGIAD

Am ba hyd y gofynnir am y gollyngiad hwn?

Penodol:

Cyfarfod(ydd) Penodol: ☐

Nodwch ddyddiad(au)'r cyfarfod(ydd): ______________________________

Cyffredinol:

Chwe mis: ☐ Deuddeg mis: ☒

8. DATGANIAD

Yr wyf yn gofyn am ollyngiad ynglŷn â'r mater uchod.

Yr wyf yn cadarnhau fod y wybodaeth a roddir ar y ffurflen hon yn wir hyd eithaf fy ngwybodaeth.

Llofnodwyd: Keith Evans

Dyddiad: 17/08/2022

Anfonwch y ffurflen hon yn ôl i:

Moeseg a Safonau
Neuadd Cyngor Ceredigion
Penmorfa
Aberaeron
Ceredigion
SA46 0PA
Ffôn: 01545 570881

ethicsandstandards@ceredigion.gov.uk / moesegasafonau@ceredigion.llyw.cymru

Mae'r dudalen yn wag yn fwriadol

Eitem Agenda 8

CYNGOR SIR CEREDIGION

Adroddiad i'r:	**Pwyllgor Moeseg a Safonau**
Dyddiad y cyfarfod:	**16 Hydref 2022**
Lleoliad:	**Hybrid**
Teitl:	**Rheoliadau newydd mewn perthynas â Chyd-bwyllgor Corfforedig Canolbarth Cymru**
Pwrpas yr adroddiad:	**Er gwybodaeth**

Cyflwyniad

Mae Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 yn darparu ar gyfer **Cyd-bwyllgorau Corfforedig** fel mecanwaith ar gyfer cydweithredu rhanbarthol drwy fframwaith mwy cyson a gaiff ei reoli'n ddemocrataidd.

Atodiad A yw **Gorchymyn Awdurdodau Lleol (Cod Ymddygiad Enghreifftiol) (Cymru) (Diwygio) 2022.**
Mae'r Gorchymyn hwn yn diwygio Rhan 1 y Cod Ymddygiad Enghreifftiol fel y'i hamlinellir yn yr Atodlen i Orchymyn Awdurdodau Lleol (Cod Ymddygiad Enghreifftiol) (Cymru) 2008 ("y Gorchymyn") i ychwanegu cyd-bwyllgorau corfforedig a sefydlwyd o dan Ran 5 Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 (dsc 1) at restr yr awdurdodau perthnasol.
Effaith y diwygiad yw gwneud y Cod Ymddygiad Enghreifftiol gorfodol yn berthnasol i aelodau cyd-bwyllgorau corfforedig.
Mae hyn yn cynnwys Cyd-bwyllgor Corfforedig Canolbarth Cymru.

Mae'r Cod Ymddygiad Enghreifftiol yn llywodraethu ymddygiad aelodau awdurdodau perthnasol yng Nghymru.

Atodiad B yw **Gorchymyn Ymddygiad Aelodau (Egwyddorion) (Cymru) (Diwygio) 2022.**
Mae'r Gorchymyn hwn yn diwygio erthygl 2 Gorchymyn Ymddygiad Aelodau (Egwyddorion) (Cymru) 2001 ("y Gorchymyn") i ychwanegu cyd-bwyllgorau corfforedig a sefydlwyd o dan Ran 5 Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 (dsc 1) at restr yr awdurdodau perthnasol, sy'n gwneud yr egwyddorion yn yr Atodlen i'r Gorchymyn yn berthnasol i aelodau cyd-bwyllgorau corfforedig.
Mae hyn yn cynnwys Cyd-bwyllgor Corfforedig Canolbarth Cymru.

Mae'r Atodlen i'r Gorchymyn yn amlinellu'r egwyddorion sy'n llywodraethu ymddygiad aelodau awdurdodau perthnasol yng Nghymru.

Atodiad C yw **Rheoliadau Ymchwiliadau Llywodraeth Leol (Swyddogaethau Swyddogion Monitro a Phwyllgorau Safonau) (Cymru) (Diwygio) 2022.**
Mae'r Rheoliadau hyn yn ychwanegu cyd-bwyllgorau corfforedig a sefydlwyd

drwy reoliadau a wnaed o dan Ran 5 Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 at
ddiffiniad "awdurdod perthnasol" yn Rheoliadau Ymchwiliadau Llywodraeth Leol (Swyddogaethau Swyddogion Monitro a Phwyllgorau Safonau) (Cymru) 2001 ("Rheoliadau 2001").
Mae'r Rheoliadau hyn hefyd yn diwygio Rheoliadau 2001 i ddarparu, pan fo cyd-bwyllgor corfforedig (neu aelod cyfetholedig) yn destun ymchwiliad, a'i fod hefyd yn aelod (neu'n aelod cyfetholedig) o gyngor cyfansoddol neu awdurdod Parc Cenedlaethol, rhaid anfon gwybodaeth, adroddiadau ac argymhellion penodedig hefyd at y cyngor neu'r awdurdod hwnnw.
Mae hyn yn cynnwys Cyd-bwyllgor Corfforedig Canolbarth Cymru.

Argymhelliad:	**Nodi cynnwys y Rheoliadau diwygiedig.**
Rheswm dros y penderfyniad:	**Er mwyn sicrhau bod y Pwyllgor yn cael gwybod am newidiadau deddfwriaethol**
Atodiadau:	**Atodiad A** Gorchymyn Awdurdodau Lleol (Cod Ymddygiad Enghreifftiol) (Cymru) (Diwygio) 2022. **Atodiad B** Gorchymyn Ymddygiad Aelodau (Egwyddorion) (Cymru) (Diwygio) 2022. **Atodiad C** Rheoliadau Ymchwiliadau Llywodraeth Leol (Swyddogaethau Swyddogion Monitro a Phwyllgorau Safonau) (Cymru) (Diwygio) 2022
Swyddog Adrodd:	Lisa Evans Swyddog Craffu a Safonau
Dyddiad:	15 Medi 2022

Certified copy from legislation.gov.uk Publishing

WELSH STATUTORY INSTRUMENTS

2022 No. 805 (W. 181)

LOCAL GOVERNMENT, WALES

The Conduct of Members (Principles) (Wales) (Amendment) Order 2022

EXPLANATORY NOTE

(This note is not part of the Order)

This Order amends article 2 of the Conduct of Members (Principles) (Wales) Order 2001 ("the Order") to add corporate joint committees established under Part 5 of the Local Government and Elections (Wales) Act 2021 (asc 1) to the list of relevant authorities, making the principles in the Schedule to the Order applicable to members of corporate joint committees.

The Schedule to the Order sets out the principles which govern the conduct of the members of relevant authorities in Wales.

The Welsh Ministers' Code of Practice on the carrying out of Regulatory Impact Assessments was considered in relation to the regulations which establish corporate joint committees and connected orders and regulations. As a result, a regulatory impact assessment was prepared at the time of making those establishment regulations and is relied upon for the purpose of this Order. A copy can be obtained from the Local Government Strategic Finance Division, Welsh Government, Cathays Park, Cardiff, CF10 3NQ

Certified copy from legislation.gov.uk Publishing

WELSH STATUTORY INSTRUMENTS

2022 No. 805 (W. 181)

LOCAL GOVERNMENT, WALES

The Conduct of Members (Principles) (Wales) (Amendment) Order 2022

Made	*13 July 2022*
Laid before Senedd Cymru	*15 July 2022*
Coming into force	*5 August 2022*

The Welsh Ministers, in exercise of the powers conferred on them by sections 49(2) and 105(2)(a) of the Local Government Act 2000(**1**), make the following Order.

In accordance with section 49(5)(**2**) of that Act, the Welsh Ministers have consulted such representatives of relevant authorities as they consider appropriate, the Auditor General for Wales, the Public Services Ombudsman for Wales, and such other persons as they considered appropriate.

Title and coming into force

1.—(1) The title of this Order is the Conduct of Members (Principles) (Wales) (Amendment) Order 2022.

(**1**) 2000 c. 22. Section 49(2) was amended by paragraph 8(3) of Schedule 4 to the Localism Act 2011 (c. 20). The power conferred by section 49(2) of the Local Government Act 2000 on the National Assembly for Wales was transferred to the Welsh Ministers by virtue of section 162 of, and paragraph 30 of Schedule 11 to, the Government of Wales Act 2006 (c. 32). Corporate joint committees were inserted into the definition of "relevant authority" in section 49(6) of the Local Government Act 2000 by S.I. 2022/372.

(**2**) Section 49(5) was amended by paragraph 8(5) of Schedule 4 to the Localism Act 2011 (c. 20), paragraph 53(3) of Schedule 2 to the Public Audit (Wales) Act 2004 (c. 23) and paragraph 2(b) of Schedule 4 to the Public Service Ombudsman (Wales) Act 2005 (c. 10).

Certified copy from legislation.gov.uk Publishing

(2) This Order comes into force on 5 August 2022.

Amendment of article 2 of the Conduct of Members (Principles) (Wales) Order 2001

2. In the definition of "relevant authority" in article 2 (*Interpretation*) of the Conduct of Members (Principles) (Wales) Order 2001(**1**) after "a community council," insert—

"(ca) a corporate joint committee established by regulations made under Part 5 of the Local Government and Elections (Wales) Act 2021 (asc 1)(**2**),".

Rebecca Evans
Minister for Finance and Local Government, one of the Welsh Ministers
13 July 2022

(**1**) S.I. 2001/2276 (W. 166), to which there are amendments not relevant to this order.
(**2**) 2021 asc 1.

Certified copy from legislation.gov.uk Publishing

WELSH STATUTORY INSTRUMENTS

2022 No. 806 (W. 182)

LOCAL GOVERNMENT, WALES

The Local Authorities (Model Code of Conduct) (Wales) (Amendment) Order 2022

EXPLANATORY NOTE

(This note is not part of the Order)

This Order amends Part 1 of the Model Code of Conduct as set out in the Schedule to the Local Authorities (Model Code of Conduct) (Wales) Order 2008 ("the Order") to add corporate joint committees established under Part 5 of the Local Government and Elections (Wales) Act 2021 (asc 1) to the list of relevant authorities. The effect of the amendment would be to make the mandatory Model Code of Conduct applicable to members of corporate joint committees.

The Model Code of Conduct governs the conduct of the members of relevant authorities in Wales.

The Welsh Ministers' Code of Practice on the carrying out of Regulatory Impact Assessments was considered in relation to the regulations which establish corporate joint committees and connected orders and regulations. As a result, a regulatory impact assessment was prepared at the time of making those establishment regulations and is relied upon for the purpose of this Order. A copy can be obtained from the Local Government Strategic Finance Division, Welsh Government, Cathays Park, Cardiff, CF10 3NQ.

Certified copy from legislation.gov.uk Publishing

WELSH STATUTORY INSTRUMENTS

2022 No. 806 (W. 182)

LOCAL GOVERNMENT, WALES

The Local Authorities (Model Code of Conduct) (Wales) (Amendment) Order 2022

Made	*13 July 2022*
Laid before Senedd Cymru	*15 July 2022*
Coming into force	*5 August 2022*

The Welsh Ministers, in exercise of the powers conferred on the National Assembly of Wales by sections 50(2) and (3)(**1**) and 105(2)(a) of the Local Government Act 2000(**2**) and now vested in them, make the following Order.

In accordance with section 49(5) of that Act, the Welsh Ministers have consulted the Auditor General for Wales, the Public Services Ombudsman for Wales, representatives of relevant authorities, and such other persons as considered appropriate.

Title and coming into force

1.—(1) The title of this Order is The Local Authorities (Model Code of Conduct) (Wales) (Amendment) Order 2022.

(2) This Order comes into force on 5 August 2022.

(**1**) Section 50 was amended by the Localism Act 2011 c. 20 Sch. 25(5) para. 1 (amendment has effect as S.I. 2012/1463 subject to transitional, transitory and savings provisions specified in S.I. 2012/1463 art. 7(3) and (4)). The powers conferred by section 50(2) and (3) of the Local Government Act 2000 on the National Assembly for Wales were transferred to the Welsh Ministers by virtue of section 162 of, and paragraph 30 of Schedule 11 to, the Government of Wales Act 2006 (c. 32).

(**2**) 2000 c. 22.

Certified copy from legislation.gov.uk Publishing

Amendment of the Schedule to the Local Authorities (Model Code of Conduct) (Wales) Order 2008

2. In the definition of "relevant authority" in Part 1 (*Interpretation*) of the Schedule to the Local Authorities (Model Code of Conduct) (Wales) Order 2008(**1**) after "a community council" insert—

"(ca) a corporate joint committee established by regulations made under Part 5 of the Local Government and Elections (Wales) Act 2021 (asc 1)(**2**),".

Rebecca Evans
Minister for Finance and Local Government, one of the Welsh Ministers
13 July 2022

(**1**) S.I. 2008/788.
(**2**) asc 1.

Certified copy from legislation.gov.uk Publishing

WELSH STATUTORY INSTRUMENTS

2022 No. 802 (W. 178)

LOCAL GOVERNMENT, WALES

The Local Government Investigations (Functions of Monitoring Officers and Standards Committees) (Wales) (Amendment) Regulations 2022

EXPLANATORY NOTE

(This note is not part of the Regulations)

These Regulations add corporate joint committees established by regulations made under Part 5 of the Local Government and Elections (Wales) Act 2021 to the definition of "relevant authority" in the Local Government Investigations (Functions of Monitoring Officers and Standards Committees) (Wales) Regulations 2001 ("the 2001 Regulations").

These Regulations also amend the 2001 Regulations to provide that where a corporate joint committee member (or co-opted member) is under investigation, and they are also a member (or co-opted member) of a constituent council or National Park authority, specified information, reports and recommendations must also be sent to that council or authority.

The Welsh Ministers' Code of Practice on the carrying out of Regulatory Impact Assessments was considered in relation to the regulations which establish corporate joint committees, and connected regulations and orders. As a result, a regulatory impact assessment was prepared at the time of making those establishment regulations and is relied on for the purpose of these Regulations. A copy can be obtained from the Local Government Strategic Finance Division, Welsh Government, Cathays Park, Cardiff, CF10 3NQ.

Certified copy from legislation.gov.uk Publishing

WELSH STATUTORY INSTRUMENTS

2022 No. 802 (W. 178)

LOCAL GOVERNMENT, WALES

The Local Government Investigations (Functions of Monitoring Officers and Standards Committees) (Wales) (Amendment) Regulations 2022

Made	*13 July 2022*
Laid before Senedd Cymru	*15 July 2022*
Coming into force	*5 August 2022*

The Welsh Ministers make the following Regulations in exercise of the power conferred on them by section 73(1), (2)(b), (2)(d) and (2)(e), and section 105(2)(a) and (2)(b) and (3), of the Local Government Act 2000(**1**).

Title and coming into force

1. The title of these Regulations is the Local Government Investigations (Functions of Monitoring Officers and Standards Committees) (Wales) (Amendment) Regulations 2022 and they come into force on 5 August 2022.

(**1**) 2000 c. 22. The functions of the National Assembly for Wales now vest in the Welsh Ministers by virtue of section 162 of, and paragraph 30 of Schedule 11 to, the Government of Wales Act 2006 (c. 32). Regulation 3(2)(a) of S.I. 2022/372 (W. 92) inserted corporate joint committees to the definition of "relevant authority" in section 49 of the 2000 Act. Section 49 is contained in Part 3 of the 2000 Act and concerns the conduct of local government members and employees.

Certified copy from legislation.gov.uk Publishing

Amendments to the Local Government Investigations (Functions of Monitoring Officers and Standards Committees) (Wales) Regulations 2001

2. The Local Government Investigations (Functions of Monitoring Officers and Standards Committees) (Wales) Regulations 2001(**1**) are amended as follows.

3. In regulation 2, in the definition of "relevant authority"—

(a) after "a scheme to which section 4 of that Act applies," omit "and";

(b) for "1995;" substitute "1995, and";

(c) at the end insert "a corporate joint committee;".

4. In regulation 3, after paragraph (2) insert—

"(2A) Where the relevant authority concerned is a corporate joint committee, in the matter of a member or co-opted member who is also a member or co-opted member of—

(a) a constituent council of the corporate joint committee;

(b) a National Park authority which is required by regulations under Part 5 of the Local Government and Elections (Wales) Act 2021(**2**) to appoint a member of the corporate joint committee,

the monitoring officer of the corporate joint committee must also send a copy of any report and recommendations issued under paragraph (1)(b) or any recommendations made under paragraph (2) to the monitoring officer of that constituent council or National Park authority."

5. In regulation 6, after paragraph (a) insert—

"(aa) where any person who is the subject of the investigation is a member or co-opted member of a corporate joint committee and is also a member or co-opted member of—

(i) a constituent council of the corporate joint committee;

(ii) a National Park authority which is required by regulations under Part 5 of the Local Government and Elections (Wales) Act 2021 to

(**1**) S.I. 2001/2281 (W. 171); relevant amending instruments are S.I. 2005/2929 (W. 214), 2006/362 (W. 48), 2016/85 (W. 39).

(**2**) 2021 asc 1.

Certified copy from legislation.gov.uk Publishing

appoint a member of the corporate joint committee,

send a copy of the report and any recommendations to the monitoring officer of that constituent council or National Park authority;".

6. In regulation 7(1)(a), after paragraph (i) insert—

"(ia) where the person who is the subject of the investigation is a member or co-opted member of a corporate joint committee and is also a member or co-opted member of—

(aa) a constituent council of the corporate joint committee;

(bb) a National Park authority which is required by regulations under Part 5 of the Local Government and Elections (Wales) Act 2021 to appoint a member of the corporate joint committee,

the monitoring officer of that constituent council or National Park authority;".

7. In regulation 7A(1), after sub-paragraph (a) insert—

"(aa) where a subject of the investigation is a member or co-opted member of a corporate joint committee and is also a member or co-opted member of—

(i) a constituent council of the corporate joint committee;

(ii) a National Park authority which is required by regulations under Part 5 of the Local Government and Elections (Wales) Act 2021 to appoint a member of the corporate joint committee,

the monitoring officer of that constituent council or National Park authority;".

8. In regulation 8—

(a) in paragraph (4), for "Regulation 7(b)" substitute "regulation 7(1)(b)";

(b) in paragraph (6)(b), for "Regulation 12(a)(i)" substitute "regulation 12(1)(a)(i)";

(c) in paragraph (6)(c), for "Regulation 12(a)(ii)" substitute "regulation 12(1)(a)(ii)".

9. In regulation 9—

Certified copy from legislation.gov.uk Publishing

(a) in paragraph (2), for "Regulation 12(a)(ii)" substitute "regulation 12(1)(a)(ii)";

(b) after paragraph (3)(a), insert—

"(aa) where a subject of the investigation is a member or co-opted member of a corporate joint committee and is also a member or co-opted member of—

(i) a constituent council of the corporate joint committee;

(ii) a National Park authority which is required by regulations under Part 5 of the Local Government and Elections (Wales) Act 2021 to appoint a member of the corporate joint committee,

the monitoring officer of that constituent council or National Park authority;".

10. In regulation 10(10), after sub-paragraph (a) insert—

"(aa) where the person seeking permission to appeal is a member or co-opted member of a corporate joint committee and is also a member or co-opted member of—

(i) a constituent council of the corporate joint committee;

(ii) a National Park authority which is required by regulations under Part 5 of the Local Government and Elections (Wales) Act 2021 to appoint a member of the corporate joint committee,

the monitoring officer of that constituent council or National Park authority;".

11. In regulation 12—

(a) the existing provision becomes paragraph (1);

(b) in paragraph (1), omit the words from ", and must inform" to "decision";

(c) after paragraph (1), insert—

"(2) After making a decision in accordance with paragraph (1), the appeals tribunal must give notice of that decision and reasons for the decision to:

(a) any person who is the subject of the investigation,

(b) the Public Services Ombudsman for Wales,

(c) the Standards Committee of the relevant authority, and

Certified copy from legislation.gov.uk Publishing

(d) where any person subject to the investigation is a member of a corporate joint committee, and is also a member or co-opted member of—

(i) a constituent council of the corporate joint committee;

(ii) a National Park authority which is required by regulations under Part 5 of the Local Government and Elections (Wales) Act 2021 to appoint a member of the corporate joint committee,

the monitoring officer of that constituent council or National Park authority."

12. In regulation 13—

(a) in paragraph (1)—

(i) in sub-paragraph (b), for "Regulation 12(a)(i) or (b)" substitute "regulation 12(1)(a)(i) or (b)";

(ii) in sub-paragraph (c), for "Regulation 12(a)(ii)" substitute "regulation 12(1)(a)(ii)";

(iii) omit the words from "and send" to "gave rise to the investigation";

(b) after paragraph (1), insert—

"(1A) The Standards Committee must send a copy of the report to:

(a) any person who is the subject of the investigation,

(b) the Public Services Ombudsman for Wales,

(c) the monitoring officer of the relevant authority concerned, and

(d) where any person subject to the investigation is a member or co-opted member of a corporate joint committee, and is also a member or co-opted member of—

(i) a constituent council of the corporate joint committee;

(ii) a National Park authority which is required by regulations under Part 5 of the Local Government and Elections (Wales) Act 2021 to appoint a member of the corporate joint committee,

the monitoring officer of that constituent council or National Park authority.

Certified copy from legislation.gov.uk Publishing

(1B) The Standards Committee must also take reasonable steps to send a copy of the report to any person who made any allegation which gave rise to the investigation.”;

(c) in paragraph (2), in the words before sub-paragraph (a), after “authority” insert “concerned”.

Rebecca Evans
Minister for Finance and Local Government, one of the Welsh Ministers
13 July 2022

Mae'r dudalen yn wag yn fwriadol

Cyngor Sir CEREDIGION County Council

ADRODDIAD I'R:	**Pwyllgor Safonau a Moeseg**
DYDDIAD:	**13 Hydref 2022**
LLEOLIAD:	**Hybrid**
TEITL:	**Canfyddiadau Cod Ymddygiad Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus**
PWRPAS YR ADRODDIAD:	**Er gwybodaeth**

Bydd Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru yn ystyried cwynion sy'n ymwneud â Chod Ymddygiad Aelodau o dan ddarpariaethau Rhan III Deddf Llywodraeth Leol 2000 a'r Gorchmynion perthnasol a wnaed gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru o dan y Ddeddf uchod. Gwnaed y penderfyniadau canlynol rhwng 01 Mai 2022 a 24 Awst 2022

1) Cyngor Tref Tywyn
Dyddiad yr Adroddiad
07/06/2022
Hyrwyddo cydraddoldeb a pharch

Cyfeirnod yr achos
202005528

https://www.ombudsman.wales/findings/promotion-of-equality-and-respect-tywyn-town-council-2/

Derbyniodd yr Ombwdsmon gŵyn gan Aelod ("yr Achwynydd") o Gyngor Tref Tywyn ("y Cyngor Tref"), bod Cyn Aelod o'r Cyngor Tref wedi methu â chadw at y Cod Ymddygiad i Aelodau.
Honnwyd bod y Cyn Aelod wedi gwneud honiadau ffug am y Cyn Glerc ac Aelodau eraill o'r Cyngor Tref, ac wedi tanseilio a bychanu'r Cyn Glerc yng nghyfarfodydd y Cyngor Tref. Ystyriodd yr ymchwiliad a oedd ymddygiad honedig y Cyn-Aelod yn awgrymu methiant i ddangos parch ac ystyriaeth at eraill, ac ymddygiad bwlio ac aflonyddu, a oedd yn dwyn anfri ar y Cyn Aelod a'r Cyngor Tref.
Cafodd yr Ombwdsmon wybodaeth gan Swyddog Monitro Cyngor Gwynedd ("y Cyngor"), y Cyngor Tref, tystion a'r Cyn Aelod. Yn ystod yr ymchwiliad gwnaed sawl ymgais i gael datganiad ffurfiol gan yr Achwynydd, ond ni fu llwyddiant. Roedd ymchwiliad yr Ombwdsmon o'r farn, er bod y Cyn Aelod wedi ymddiswyddo o'r Cyngor Tref yn ystod yr ymchwiliad, roedd y Cyn Aelod wedi parhau'n Aelod o'r Cyngor ac wedi sefyll i'w ailethol i'r Cyngor. Fodd bynnag, yn y pen draw, ni chafodd y Cyn Aelod ei ethol gan yr etholwyr lleol ac felly nid oedd bellach yn Aelod ar lefel Tref na Sir.
O ganlyniad, nid oedd yr Ombwdsmon bellach yn fodlon bod ymchwilio i'r gŵyn er budd y cyhoedd, a phenderfynwyd terfynu'r ymchwiliad.

Rhoddwyd y gorau i'r achos.

2) Cyngor Cymuned Langstone
Dyletswydd i gynnal y gyfraith: Cyngor Cymuned Langstone
Dyddiad Adroddiad
08/06/2022
Dyletswydd i gynnal y gyfraith
https://www.ombudsman.wales/findings/duty-to-uphold-the-law-langstone-community-council/

Cyfeirnod yr achos
202101430

Derbyniodd yr Ombwdsmon gŵyn bod Cyn Aelod (“y Cyn Aelod”) o Gyngor Cymuned Langstone (“y Cyngor Cymuned”) wedi torri’r Cod Ymddygiad. Honnwyd bod y Cyn-Aelod yn dreisgar ac yn sarhaus yn ystod anghydfod y tu allan i eiddo’r achwynydd. Honnwyd hefyd bod y Cyn-Aelod yn gweithredu busnes gwaredu gwastraff anghyfreithlon ar ei eiddo.
Canfu ymchwiliad yr Ombwdsmon, er bod Hysbysiad Gorfodi ar gyfer achos honedig o dorri rheolaeth gynllunio wedi’i gyflwyno yn erbyn y Cyn-Aelod, nad oedd unrhyw dystiolaeth i awgrymu bod y Cyn-Aelod yn ymwneud ag unrhyw swyddogaeth swyddogol mewn materion cynllunio a bod y mater yn ymwneud â mater preifat y Cyn-Aelod. gallu yn unig. Yn ogystal, roedd gan y Cyn-Aelod apêl barhaus yn erbyn y Rhybudd Gorfodaeth, nad oedd wedi ei phenderfynu. Canfu’r ymchwiliad hefyd fod yna elyniaeth hanesyddol rhwng y ddau barti a bod y ddau, yn ystod yr anghydfod, wedi defnyddio ymddygiad expletive ac ysgogol, a arweiniodd at y Cyn-Aelod yn taflu dyrnod a bod y mater yn cael ei adrodd i’r Heddlu. Ni chymerodd yr Heddlu unrhyw gamau pellach ac ymddiswyddodd y Cyn Aelod o’r Cyngor yn ystod yr ymchwiliad.
Roedd yr Ombwdsmon o’r farn bod ymddygiad y Cyn-Aelod yn awgrymu torri paragraff 6(1)(a) o’r Cod Ymddygiad ac y gallai fod wedi dwyn anfri ar ei swydd fel aelod neu’r Cyngor Cymuned. Fodd bynnag, Derbyniodd yr Ombwdsmon gŵyn bod Aelod (“yr Aelod”) o Gyngor Tref Trefaldwyn (“y Cyngor Tref”) wedi torri Cod Ymddygiad yr Aelodau (“y Cod”) drwy fethu â dangos parch ac ystyriaeth at eraill, bwlio ac aflonyddu. y Cyn-Glerc ac aelodau y Cyngor Trefol, a chwynion maleisus a llidus.
Ymchwiliodd yr Ombwdsmon i weld a allai ymddygiad yr Aelod fod yn gyfystyr â thorri paragraffau 4(a), 4(b), 4(c), a 6(1)(a) o’r Cod.
Canfu’r ymchwiliad fod y Cyngor Tref wedi profi materion rhyngbersonol heriol dros gyfnod o amser a chyn y gŵyn, roedd wedi mynd trwy broses Datrysiad Lleol a oedd yn nodi sefyllfaoedd corfforaethol ac unigol a oedd angen eu newid a’u gwella. Roedd yr Ombwdsmon o’r farn, yng ngoleuni canfyddiadau’r Datrysiad Lleol a hawl yr Aelod i ryddid mynegiant fel cynghorydd, nad oedd yr ymddygiad honedig yn awgrymu torri’r Cod. Nid oedd yr Ombwdsmon o’r farn bod cwynion a wnaed gan yr Aelod wedi bod yn faleisus neu’n flinderus.
Mae Canllawiau’r Ombwdsmon yn argymell, pan fydd aelodau’n cyflawni eu rolau cyhoeddus, y dylent roi’r un cwrteisi ac ystyriaeth i’r cyhoedd, cydweithwyr, gwrthwynebwyr a swyddogion ag y maent yn ei ddangos i eraill yn eu bywydau bob dydd. Yn wyneb hyn, argymhellodd yr Ombwdsmon y dylai aelodau’r Cyngor Tref, yn ei gyfanrwydd, fyfyrio ar eu rhwymedigaethau o dan y Cod i drin eraill â pharch ac ystyriaeth.

roedd yr Ombwdsmon hefyd o’r farn, gan nad oedd y mater yn ddigon difrifol i’r Heddlu weithredu, ac nad oedd y Cyn-Aelod bellach yn gynghorydd, ei bod yn annhebygol y byddai cosb yn cael ei gosod, ac nad oedd er budd y cyhoedd i wneud hynny. dilyn y mater. Canfu’r Ombwdsmon felly, o dan Adran 69(4)(b) o Ddeddf Llywodraeth Leol 2000, nad oedd angen cymryd unrhyw gamau mewn perthynas â’r materion yr ymchwiliwyd iddynt.

Nid oes angen gweithredu

3) Cyngor Tref Trefaldwyn
Hyrwyddo cydraddoldeb a pharch : Cyngor Tref Trefaldwyn
Dyddiad yr adroddiad 11/05/2022
Pwnc
COD : Hyrwyddo cydraddoldeb a pharch
Derbyniodd yr Ombwdsmon gŵyn bod Aelod ("yr Aelod") o Gyngor Tref Trefaldwyn ("y Cyngor Tref") wedi torri Cod Ymddygiad yr Aelodau ("y Cod") drwy fethu â dangos parch ac ystyriaeth at eraill, bwlio ac aflonyddu. y Cyn-Glerc ac aelodau y Cyngor Trefol, a chwynion maleisus a llidus.
Ymchwiliodd yr Ombwdsmon i weld a allai ymddygiad yr Aelod fod yn gyfystyr â thorri paragraffau 4(a), 4(b), 4(c), a 6(1)(a) o'r Cod.
Canfu'r ymchwiliad fod y Cyngor Tref wedi profi materion rhyngbersonol heriol dros gyfnod o amser a chyn y gŵyn, roedd wedi mynd trwy broses Datrysiad Lleol a oedd yn nodi sefyllfaoedd corfforaethol ac unigol a oedd angen eu newid a'u gwella. Roedd yr Ombwdsmon o'r farn, yng ngoleuni canfyddiadau'r Datrysiad Lleol a hawl yr Aelod i ryddid mynegiant fel cynghorydd, nad oedd yr ymddygiad honedig yn awgrymu torri'r Cod. Nid oedd yr Ombwdsmon o'r farn bod cwynion a wnaed gan yr Aelod wedi bod yn faleisus neu'n flinderus.
Mae Canllawiau'r Ombwdsmon yn argymell, pan fydd aelodau'n cyflawni eu rolau cyhoeddus, y dylent roi'r un cwrteisi ac ystyriaeth i'r cyhoedd, cydweithwyr, gwrthwynebwyr a swyddogion ag y maent yn ei ddangos i eraill yn eu bywydau bob dydd. Yn wyneb hyn, argymhellodd yr Ombwdsmon y dylai aelodau'r Cyngor Tref, yn ei gyfanrwydd, fyfyrio ar eu rhwymedigaethau o dan y Cod i drin eraill â pharch ac ystyriaeth.

Cyfeirnod yr achos
202100773
https://www.ombudsman.wales/findings/promotion-of-equality-and-respect-montgomery-town-council/

Dim tystiolaeth o dorri'r cod

4) Cyngor Tref Pencoed
Uniondeb: Cyngor Tref Pencoed
Dyddiad yr Adroddiad
17/06/2022
https://www.ombudsman.wales/findings/integrity-pencoed-town-council/
Uniondeb
Gyn Gynghorydd Gordon Lewis
Cyfeirnod yr achos
202005940

Cefais gŵyn bod Cyn Gynghorydd o Gyngor Tref Pencoed wedi methu â datgan euogfarn droseddol pan safodd etholiad yn 2018 ac wrth wneud hynny wedi torri'r Cod Ymddygiad ar gyfer aelodau etholedig. Canfu fy ymchwiliad fod y Cyn Gynghorydd wedi'i ddyfarnu'n euog o drosedd ym mis Gorffennaf 2015 a bod yr euogfarn hon yn ei anghymhwyso rhag sefyll fel aelod etholedig. Safodd y Cyn Gynghorydd i'w ethol i Gyngor Tref Pencoed ym mis Tachwedd 2018 ac ni allai fod wedi gwneud hynny pe na bai wedi

gwneud datganiad ffug ar ei bapur enwebu. Ni ddaeth y twyll i'r amlwg nes i erthygl ymddangos mewn papur newydd cenedlaethol ym mis Gorffennaf 2020. Ymddiswyddodd y Cyn Gynghorydd unwaith y daeth y wybodaeth hon yn gyhoeddus ond roedd wedi gweithredu fel aelod am 1 flwyddyn ac 8 mis pan nad oedd yn gymwys i wneud hynny.
Roeddwn o'r farn bod y Cyn Gynghorydd wedi camarwain y Cyngor Tref ynghylch eu cymhwysedd i fod yn Gynghorydd a bod eu hanonestrwydd, wrth lofnodi'r datganiad derbyn swydd ac yn ystod y flwyddyn a'r 8 mis y bu'n gweithredu fel Cynghorydd, yn gamddefnydd difrifol. swydd sy'n mynd yn groes i'r egwyddorion sy'n sail i'r Cod Ymddygiad. Ni ymgysylltodd y Cyn Gynghorydd â'r ymchwiliad ac ni roddodd unrhyw esboniad am eu gweithredoedd na dangos unrhyw edifeirwch.
Roeddwn o'r farn bod gweithredoedd y Cyn-Aelod yn awgrymu torri paragraff 6(1)(a) o'r Cod Ymddygiad a'm canfyddiad oedd y dylid cyfeirio'r mater at Lywydd Panel Dyfarnu Cymru i'w ddyfarnu gan dribiwnlys.
Clywodd APW yr achos ar 10 Mehefin 2022 a chanfu fod y Cyn Gynghorydd wedi'i ethol ar sail ffug a bod ei ddatganiad yn derbyn y swydd, yn ymrwymo i gadw at y Cod, i barhau yn ei swydd, wedi digwydd ar yr un rhagosodiad ffug. Canfu APW fod y Caniatâd i Enwebu a'r Canllawiau i Ymgeiswyr mor glir fel ei bod yn annirnadwy nad oedd y Cyn Gynghorydd yn ymwybodol o'r ffaith ei fod wedi'i wahardd rhag cael ei ethol a bod ei weithredoedd naill ai'n fwriadol neu o ganlyniad i fyrbwylltra eithafol.
Canfu APW fod y ffaith bod y Cyn Gynghorydd wedi'i wahardd rhag cael ei ethol ac eto'n parhau i weithredu fel Aelod yn mynd at wraidd ymddiriedaeth y cyhoedd mewn democratiaeth ac yn tanseilio'r Cod a'r gyfundrefn safonau. Parhaodd y Cyn Gynghorydd i ymdrin â'i etholwyr a gweithredu ar sail ffug ac roedd hyn yn gyfystyr â thorri paragraff 6(1)(a) o'r Cod yn amlwg. Nododd hefyd y byddai'r sylw a'r anniddigrwydd sylweddol yn y cyfryngau a'r cyhoedd, yn anochel, yn dwyn anfri ar swydd yr Aelod a'i Awdurdod.
Daeth APW i'r casgliad y dylai'r Cyn Gynghorydd gael ei ddiarddel am 24 mis rhag bod yn aelod o'r Cyngor neu unrhyw awdurdod perthnasol arall o fewn ystyr Deddf Llywodraeth Leol 2000, neu ddod yn aelod ohono.

Cyfeiriwyd at Banel Arfarnu Cymru

5) Cyngor Sir Penfro
Dyddiad yr Adroddiad
17/06/2022

Hyrwyddo cydraddoldeb a pharch

Cyfeirnod yr achos
202000660

Cyfeiriwyd at y Pwyllgor Safonau
https://www.ombudsman.wales/findings/promotion-of-equality-and-respect-pembrokeshire-county-council-2/
Cafodd yr Ombwdsmon gŵyn bod Aelod o Gyngor Sir Penfro ("y Cyngor") wedi methu â chydymffurfio â'r Cod Ymddygiad ar gyfer Aelodau'r Cyngor. Honnwyd bod yr Aelod wedi cyhoeddi neges ym mis Mehefin 2020 ar y llwyfan cyfryngau cymdeithasol Facebook, y gellid ei ystyried yn hiliol, ac y gallai niweidio enw da swydd Cynghorydd a'r Cyngor.
Canfu ymchwiliad yr Ombwdsmon fod yr Aelod wedi cyhoeddi ei sylw yn gyhoeddus er mwyn codi pryderon ynghylch penderfyniad y Cyngor i dynnu sylw at Neuadd y Sir i gefnogi Black Lives Matter. Dileodd yr Aelod ei dudalen proffil Facebook yn ei chyfanrwydd rai wythnosau'n ddiweddarach. Cafwyd

nifer o gwynion am y sylw i'r Cyngor ac i swyddfa'r Ombwdsmon, ac roedd yr Aelod yn destun diddordeb lleol a chenedlaethol yn y Wasg, yn ogystal â sylw sylweddol ar Facebook. Dywedodd yr Aelod ei fod o'r farn bod y sylw yn dod o fewn ei hawl i ryddid mynegiant oherwydd nad oedd yn credu ei fod wedi tramgwyddo unrhyw un mewn gwirionedd, a chymhelliad gwleidyddol oedd i'r cwynion a wnaed yn ei erbyn.
Derbyniodd yr Ombwdsmon fod gan yr Aelod yr hawl i gwestiynu penderfyniad y Cyngor i gefnogi Black Lives Matter, fodd bynnag roedd yr iaith a ddefnyddiwyd gan yr Aelod yn dramgwyddus ac yn mynd y tu hwnt i'r hyn a ddisgwylid gan gynghorydd mewn trafodaeth wleidyddol. Nid oedd yr Aelod wedi manteisio ar gyfleoedd i fynychu hyfforddiant cydraddoldeb ac amrywiaeth na hyfforddiant ar y cyfryngau cymdeithasol.
Penderfynodd yr Ombwdsmon y gallai'r Aelod fod wedi torri Cod Ymddygiad y Cyngor, yn benodol paragraff 6(1)(a) gan y gellid yn rhesymol ystyried ei fod wedi ymddwyn mewn modd a allai ddwyn anfri ar swydd aelod, neu ar y Cyngor ei hun. Cyfeiriodd yr Ombwdsmon ei adroddiad ar yr ymchwiliad at Swyddog Monitro Cyngor Sir Penfro i'w ystyried gan ei Bwyllgor Safonau.
Penderfynodd y Pwyllgor Safonau fod yr Aelod wedi gweithredu yn rhinwedd ei swydd fel Cynghorydd a'i geryddu am dorri paragraffau 4(b) a 6(1)(a) o'r Cod. Dywedodd y byddai wedi ystyried atal dros dro pe bai'r Aelod wedi'i ail-ethol yn yr etholiadau Llywodraeth Leol diweddar.

6) Uniondeb: Cyngor Sir Gwynedd
Dyddiad yr Adroddiad
09/05/2022

Uniondeb
https://www.ombudsman.wales/findings/integrity-gwynedd-council-2/

Cyfeirnod yr achos

202004473
Derbyniodd yr Ombwdsmon gŵyn bod Aelod ("yr Aelod") o Gyngor Gwynedd ("y Cyngor") wedi torri'r Cod Ymddygiad pan rannodd ddeunydd ar ei gyfrif Facebook a oedd yn taflu amheuaeth ar fodolaeth COVID-19 ac am y brechlyn, a phan ymddangosodd ar sioe deledu i drafod ei farn am COVID-19 a'r brechlyn.
Adolygodd yr Ombwdsmon gweithgaredd Facebook yr Aelod ac ei ymddangosiad teledu. Cyfwelwyd cyn Brîf Weithredwr y Cyngor a chafwyd sylwadau gan yr Aelod.
Canfu'r Ombwdsmon fod gan yr Aelod hawl i ryddid mynegiant ac i ddal a mynegi ei farn ynghylch pandemig COVID-19 a'r brechlyn COVID-19 (o dan Erthygl 10 o'r Confensiwn Ewropeaidd ar Hawliau Dynol, sydd wedi'i ymgorffori yng nghyfraith y DU gan Ddeddf Hawliau Dynol 1998). Roedd hawl yr Aelod i ryddid i lefaru yn caniatáu iddo ddweud pethau a allai fod yn frawychus neu'n sarhaus i rai pobl. Roedd tystiolaeth y cyn Brîf Weithredwr yn awgrymu nad oedd yr Aelod yn cynrychioli 'safbwynt y Cyngor'. Ni roddodd yr Aelod gyfarwyddiadau i aelodau'r cyhoedd yn groes i'r mesurau iechyd cyhoeddus a oedd ar waith ar y pryd. Felly, nid oedd yr Ombwdsmon o'r farn bod yr Aelod wedi methu â chydymffurfio â'r Cod Ymddygiad.

Dim tystiolaeth o dorri'r cod.

7) Cyngor Tref Amlwch
Dyddiad yr Adroddiad

05/05/2022
Uniondeb

Cyfeirnod yr achos
202103868

https://www.ombudsman.wales/findings/integrity-amlwch-town-council/
Derbyniodd yr Ombwdsmon gŵyn bod Aelod (“yr Aelod”) o Gyngor Tref Amlwch (“y Cyngor”) wedi torri’r Cod Ymddygiad pan wnaethant, yn eu rôl fel cyfarwyddwr elusen, gais am grant Cronfa Cadernid Economaidd o Gyngor Sir Ynys Môn (“y Cyngor Sir”) heb awdurdod yr elusen ac ei bod wedi anwybyddu barn cyfarwyddwyr eraill yr elusen nad oedd yr elusen yn gymwys i’r grant. Honnwyd hefyd fod y cais a wnaed gan yr Aelod yn cynnwys gwybodaeth ffug a’i bod wedi ceisio trosglwyddo’r arian o gyfrif yr elusen i’w cyfrif personol heb awdurdod.
Derbyniodd yr Ombwdsmon wybodaeth oddi wrth y Cyngor Sir, y Cyngor, yr Aelod a Heddlu Gogledd Cymru. Dywedodd yr Aelod bod ei gweithredoedd, a wnaed yn ei rhinwedd bersonol fel cyfarwyddwr yr elusen, er budd yr elusen a’r gymuned. Roedd yr Aelod yn aflwyddiannus yn ei ymgais i drosglwyddo’r arian i’w chyfrif banc personol, a dychwelwyd yr arian pan nodwyd yr anallu. Cadarnhaodd Heddlu Gogledd Cymru nad oedd yn ymchwilio i’r honiadau yn unol â dymuniadau’r Cyngor. Awgrymodd hyn and oedd y Cyngor o’r farn bod unrhyw fwriad troseddol neu dwyllodrus ar ran yr Aelod.
Ystyriodd yr Ombwdsmon hefyd nad oedd yr Aelod yn sefyll i gael ei hailethol i’r Cyngor, y Cyngor Sir nac unrhyw Gyngor Tref neu Gymuned arall yn ardal y Cyngor Sir. Felly, nid oedd yr Ombwdsmon bellach yn fodlon bod ymchwiliad i’r gŵyn er lles y cyhoedd a phenderfynodd terfynu’r ymchwiliad.

Rhoddwyd y gorau

8) Cyngor Cymuned Llansantffraed
Dyddiad yr Adroddiad
24/06/2022
Dyletswydd i gynnal y gyfraith

Cyfeirnod yr Achos
202004442
https://www.ombudsman.wales/findings/duty-to-uphold-the-law-llansantffraed-community-council/

Cafodd yr Ombwdsmon gŵyn bod Aelod (“yr Aelod”) o Gyngor Cymuned Llansanffraid (“y Cyngor”) wedi torri’r Cod Ymddygiad. Honnwyd bod yr Aelod yn gysylltiedig â digwyddiad gyda chontractwr y Cyngor (“y Contractwr”), ac o ganlyniad cafwyd ymchwiliad gan yr Heddlu. Yn dilyn hynny, plediodd yr Aelod yn euog i gyhuddiad o achosi niwed corfforol drwy yrru’n wyllt ac yn bryfoclyd. Ystyriodd yr ymchwiliad a oedd yr Aelod wedi methu â chydymffurfio â’r ddarpariaeth ganlynol yn y Cod Ymddygiad:
6(1)(a) – Rhaid i Aelodau beidio ag ymddwyn mewn modd y gellid yn rhesymol ystyried ei fod yn dwyn anfri ar eu swydd neu eu hawdurdod.
Cafwyd adroddiad tyst gan y Clerc a chafwyd gwybodaeth gan yr Heddlu a’r Llys. Gwrthododd yr Aelod gydweithredu ag ymchwiliad yr Ombwdsmon. Canfu’r ymchwiliad fod natur y trosedd, a oedd yn ymwneud â Chontractwr y Cyngor, yr effaith ar y bechgyn ifanc a gafodd eu hanafu yn y digwyddiad, a’r cyhoeddusrwydd ynghylch y digwyddiad, a gyfeiriodd at y Cyngor, yn awgrymu y gallai gweithredoedd yr Aelod fod wedi dwyn anfri ar ei swydd a’r Cyngor ac yn awgrymu bod paragraff 6(1)(a) o’r Cod Ymddygiad

wedi cael ei dorri. Cafodd yr adroddiad ar yr ymchwiliad ei gyfeirio at sylw Llywydd Panel Dyfarnu Cymru (APW) ar gyfer penderfyniad gan dribiwnlys.
Daeth y Tribiwnlys i'r casgliad bod yr Aelod wedi torri paragraff 6(1)(a) o'r Cod Ymddygiad drwy ddwyn anfri ar ei swydd fel Cynghorydd. Yn unol â hynny, penderfynodd y Tribiwnlys y dylai'r aelod gael ei wahardd am 12 mis rhag bod yn aelod o'r awdurdod neu ddod yn aelod o unrhyw awdurdod perthnasol arall.

Cyfeiriwyd at Banel Dyfarnu Cymru

	Oes Asesiad Effaith Integredig wedi ei gwblhau? Nid oes ei angen
	Os nad oes, esboniwch pam
	Crynodeb:
LLESIANT CENEDLAETHAU'R DYFODOL:	**Hirdymor:** **Integreiddio:** **Cydweithio:** **Cynnwys:** **Atal:**

ARGYMHELLIAD:

Nodi cynnwys yr adroddiad

Enw cyswllt:	Dana Jones
Swydd:	Swyddog Safonau a Gwasanaethau Democrataidd
Dyddiad yr Adroddiad:	24 Awst 2022
Acronymau:	

CYNGOR SIR CEREDIGION

Adroddiad i'r:	**Pwyllgor Moeseg a Safonau**
Dyddiad y cyfarfod:	**16 Hydref 2022**
Lleoliad:	**Cyfarfod Hybrid**
Teitl:	**Materion sy'n ymwneud â'r Cod Ymddygiad**
Pwrpas yr adroddiad:	**Er gwybodaeth**

Erthyglau yn y Wasg
Gweler isod ddolenni at erthyglau yn y wasg ynghylch materion sy'n ymwneud â'r Cod Ymddygiad:-

Y Cynghorydd Paul Dowson- Cyngor Sir Penfro:
https://www.bbc.co.uk/news/uk-wales-62651631

Y Cynghorydd Jon Scriven, Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili:
https://www.bbc.co.uk/news/uk-wales-62643919

Diweddariad y Swyddog Monitro – Chwarter 1 a 2 (rhwng Mai a Medi 2022)

Cynghorwyr:
Cyngor – Buddiannau ac ymddygiad
Cyngor – Ymddygiad
Cyngor ffurfiol x5

Arweinwyr y Grwpiau:
- cyngor,
- hyfforddiant,
- rhannu penderfyniadau diweddar
- cyfathrebu â Chynghorwyr yn eu grwpiau
- cyfarfodydd chwarterol

Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru:
Torri'r cod:
4(b)- Cyn Gynghorydd – dim camau
7(a)- peidio ag ymchwilio

Cynghorau Tref a Chymuned
Rhoddwyd cyngor i glerc
Rhoddwyd cyngor i Gynghorydd: 4(b)

Panel Dyfarnu Cymru - penderfyniad: ar ôl atgyfeiriad gan y Swyddog Monitro

Tueddiadau:

- diwylliant gwael
- diffyg parch ac ystyriaeth tuag y Clerc
- diffyg parch ac ystyriaeth tuag at gynghorwyr eraill
- diffyg parch ac ystyriaeth tuag at swyddogion
- rhegi
- cyfrinachedd
- methu â dychwelyd y gofrestr ddatganiadau
- anallu i gydweithio
- defnyddio safle i ennill mantais
- defnydd amhriodol o'r cyfryngau cymdeithasol / y wasg
- cydraddoldeb / gwahaniaethu
- dwyn anfri ar yr awdurdod
- methu â chynnal y gyfraith
- sylwadau bygythiol
- methu â datgelu buddiannau
- defnyddio safle i ennill mantais
- sylwadau bygythiol
- methu â datgelu buddiannau

Argymhelliad:	**Nodi cynnwys yr adroddiad**
Rhesymau dros y penderfyniad:	**Er gwybodaeth**
Atodiadau:	Dim
Swyddog Adrodd:	Elin Prysor, Swyddog Monitro
Dyddiad:	29/9/22

Cyngor Sir CEREDIGION County Council

ADRODDIAD I'R:	**Pwyllgor Safonau a Moeseg**
DYDDIAD:	**13 Hydref 2022**
LLEOLIAD:	**Hybrid**
TITLE:	**Diweddariad ar faterion Panel Dyfarnu Cymru**
PWRPAS YR ADRODDIAD:	**Er gwybodaeth**

Mae Panel Dyfarnu Cymru (PDC) yn dribiwnlys annibynnol a sefydlwyd i benderfynu ar unrhyw weithredu posib yn erbyn Cod Ymddygiad statudol yr awdurdod gan aelodau etholedig a chyfetholedig o Gynghorau Sir, Cynghorau Bwrdeistrefol a Chynghorau Cymuned yng Nghymru gan gynnwys Awdurdodau Tân a Pharciau Cenedlaethol. Mae'r canlynol yn nodi penderfyniadau hyd at 24 Awst 2022.

1): Enw: Cyn Gynghorydd Paul Dowson
Cyfeirnod: APW/008/2021-022/CT
Awdurdod Perthnasol: Cyngor Sir Penfro
Natur yr honiad: Gweithredu'n groes i baragraffau 4(c) a 6(1)(a) Cod Ymddygiad y Cyngor.
Gwrandawiad: 22 Awst 2022

Penderfyniad y Tribiwnlys: Gwaharddiad am 3 blynedd
https://adjudicationpanel.gov.wales/apw0082021-022ct-former-councillor-paul-dowson

2) Enw: Cyn Gynghorydd Gordon Lewis
Cyfeirnod: APW/010/2021-022/CT
Awdurdod Perthnasol: Cyngor Tref Pencoed
Natur yr honiad: Gweithredu'n groes i baragraff 6(1)(a) y Cod Ymddygiad.
Gwrandawiad: 10 Mehefin 2022

Penderfyniad y Tribiwnlys: Gwaharddiad am 24 mis

https://adjudicationpanel.gov.wales/sites/adjudicationpanel/files/2022-06/APW-0010-2021-022-CT-Former-Councillor-Gordon-Lewis-Notification-of-decision-v2.pdf

3) Enw: Cyn Gynghorydd Caryl Vaughan
Cyfeirnod: APW/009/2021-022/AT
Awdurdod Perthnasol: Cyngor Cymuned Llansantffraed
Natur yr honiad: Gweithredu'n groes i baragraffau 6(1)(a) a 6(1)(b) Cod Ymddygiad y Cyngor.
Gwrandawiad : 24 Mehefin 2022

https://adjudicationpanel.gov.wales/apw0092021-022at-former-councillor-caryl-vaughan

Penderfyniad y Tribiwnlys: Gwaharddiad am 12 mis

	Oes Asesiad Effaith Integredig wedi ei gwblhau? Nid oes angen **Os nad oes, esboniwch pam**
LLESIANT CENEDLAETHAU'R DYFODOL:	***Crynodeb:*** **Hirdymor:** **Integreiddio:** **Cydweithio:** **Cynnwys:** **Atal:**

ARGYMHELLIAD :

Nodi cynnwys yr adroddiad

Enw Cyswllt:	Dana Jones
Swydd:	Swyddog Safonau a Gwasanaethau Democrataidd
Dyddiad yr Adroddiad:	24 Awst 2022
Acronymau:	

Eitem Agenda 12

Cyngor Sir CEREDIGION

ADRODDIAD I'R: **Pwyllgor Moeseg a Safonau**

DYDDIAD: **13 Hydref 2022**

LLEOLIAD: **Cyfarfod Hybrid**

TEITL: **Llythyr Blynyddol yr Ombwdsmon 2021/22**

PWRPAS YR ADRODDIAD: **Er gwybodaeth**

Cefndir
Derbyniwyd Llythyr Blynyddol yr Ombwdsmon (2021/22) ar gyfer Cyngor Sir Ceredigion ym mis Awst 2022. Mae'r llythyr hwn yn ymdrin â chwynion yn ymwneud â chamweinyddu a methiant gwasanaeth, cwynion yn ymwneud ag achosion honedig o dorri'r Cod Ymddygiad i Gynghorwyr, a'r camau sy'n cael eu cymryd i wella gwasanaethau cyhoeddus. Hwn oedd llythyr blynyddol cyntaf yr Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus newydd ers iddi ddechrau ar ei rôl ym mis Ebrill 2022.

Tynnir eich sylw at y wybodaeth ganlynol sydd wedi'i chynnwys yn Llythyr Blynyddol 2021/22: -

Cwynion yn ymwneud â'r Cod Ymddygiad i Gynghorwyr
Cawsom hefyd nifer uchel o gwynion y Cod Ymddygiad y llynedd, yn ymwneud â Phrif Gynghorau a Chynghorau Tref a Chynghorau Cymuned.
Cyfeiriwyd y nifer uchaf erioed (20) at naill ai at Banel Dyfarnu Cymru neu bwyllgorau safonau lleol, oherwydd tystiolaeth o dorri'r Cod.

> "Yn sgil y dyletswyddau newydd ar arweinwyr gwleidyddol a phwyllgorau safonau i hyrwyddo a chynnal safonau uchel o ran ymddygiad eu haelodau, edrychwn ymlaen at weithio gyda chi, eich Swyddog Monitro a phwyllgorau safonau i rannu unrhyw ddysgu o'r cwynion a gawn ac i gefnogi gwaith eich awdurdod."

Atodiad E - Cwynion Y Cod Ymddygiad

	Wedi rhoi'r gorau iddi	Dim tystiolaeth o dorri'r cod	Dim angen gweithredu	Cyfeiriwyd at y Panel Dyfarnu	Cyfeiriwyd at y Pwyllgor Safonau	Tynnwyd yn ôl	Cyfanswm
Cyngor Sir Ceredigion	2	2	0	0	0	0	4

Atodiad F - Cwynion Cod Ymddygiad Cynghorau Tref/Cyngor Cymuned

	Wedi rhoi'r gorau iddi	Dim tystiolaeth o dorri'r cod	Dim angen gweithredu	Cyfeiriwyd at y Panel Dyfarnu	Cyfeiriwyd at y Pwyllgor Safonau	Tynnwyd yn ôl	Cyfanswm
Cyngor Cymuned Llanfair Clydogau	-	-	-	-	-	-	0
Cyngor Cymuned Llangoedmor	0	1	0	0	0	0	1
Cyngor Cymuned Llansantffraed	0	0	0	1	0	0	1
Cyngor Tref Cei Newydd	0	1	0	0	0	0	1
Cyngor Cymuned Trefeurig	-	-	-	-	-	-	0

A gwblhawyd Asesiad Effaith Integredig? Naddo
Os naddo, nodwch pam – nid oedd angen

LLESIANT CENEDLAETHAU'R DYFODOL:

Crynodeb:
Hirdymor:
Integreiddio:
Cydweithio:
Cynnwys:
Atal:

ARGYMHELLIAD:

Nodi cynnwys yr adroddiad.

Enw Cyswllt: Elin Prysor
Swydd: Swyddog Monitro
Dyddiad yr adroddiad: 20 Medi 2022

Mae'r dudalen yn wag yn fwriadol

CYNGOR SIR CEREDIGION

Adroddiad i'r:	**Pwyllgor Moeseg a Safonau**
Dyddiad y cyfarfod:	**16 Hydref 2022**
Lleoliad:	**Cyfarfod Hybrid**
Teitl:	**Y diweddaraf am broses recriwtio'r Pwyllgor Moeseg a Safonau a'r penodiadau i Is-bwyllgor Safonau Cydbwyllgor Corfforedig Canolbarth Cymru**
Pwrpas yr adroddiad:	**Er gwybodaeth**

1)Recriwtio Aelod Annibynnol i'r Pwyllgor Moeseg a Safonau
Penodwyd y Cadeirydd cyfredol, Mrs Caroline White yn wreiddiol ar 30/7/2013 ac fe'i hailbenodwyd ar 30/7/2019. Bydd tymor ei swydd yn dod i ben ar 29/7/2023. Nid yw Mrs Caroline White bellach yn medru cael ei hailbenodi.

O ganlyniad bydd angen recriwtio Aelod Annibynnol newydd i'r Pwyllgor Moeseg a Safonau er mwyn cynnal cyfansoddiad y Pwyllgor, fel y'i nodwyd yn y Cyfansoddiad ac fel sy'n ofynnol gan ddeddfwriaeth.

Ystyriwyd yr adroddiad ynghylch cynllunio olyniaeth o ran aelodau lleyg yng nghyfarfod y Pwyllgor Moeseg a Safonau ar 25 Mai 2022. Yn dilyn trafodaeth, CYTUNWYD i argymell i'r Cyngor y dylai gymeradwyo'r canlynol:
(i) disgrifiad y rôl, y manyleb personol a'r meini prawf (fel yr amlinellir yn yr Atodiad)
(ii) Aelodaeth y Panel Dethol fel a ganlyn:

- Cadeirydd y Cyngor (yn absenoldeb yr Is-gadeirydd);
- Aelod Annibynnol / Lleyg o'r Panel (enwebwyd gan y Swyddog Monitro)
- Cadeirydd ac Is-gadeirydd y Pwyllgor Moeseg a Safonau (neu unrhyw aelodau annibynnol a enwebwyd gan y Swyddog Monitro fel y bo angen)
- Cynrychiolydd y Cynghorau Tref a Chymuned a enwebwyd gan Un Llais Cymru; a

(iii) newid y teitl 'disgrifiad swydd' yn yr Atodiad gan roi 'disgrifiad o'r rôl' yn lle hynny.

Bydd y Cyngor yn ystyried yr adroddiad ar 20 Hydref 2022. Yn dilyn cymeradwyaeth y Cyngor, bydd y camau canlynol yn cael eu cymryd:

1 Tachwedd 2022 – cyhoeddi'r hysbyseb ar wefan y Cyngor ac yn y papurau newydd (bydd y dyddiad cau ymhen 3 wythnos)
Rhagfyr 2022 – creu rhestr fer
Ionawr 2023 – cynnal cyfweliadau

Mae'r Athro John Williams wedi cadarnhau ei fod ar gael i fod yn aelod annibynnol / lleyg o'r panel. Cysylltwyd ag Un Llais Cymru i ofyn iddynt enwebu cynrychiolydd ar gyfer y panel.

2)Recriwtio cynrychiolwyr y Cynghorau Tref a Chymuned i'r Pwyllgor Moeseg a Safonau

Ar 8 Gorffennaf 2022, bu i'r Cyngor gymeradwyo penodi'r canlynol fel cynrychiolwyr y Cynghorau Tref a Chymuned ar y Pwyllgor Moeseg a Safonau:

- Y Cynghorydd Delyth James

- Y Cynghorydd Jan Culley

3)Penodiadau i Is-bwyllgor Safonau Cydbwyllgor Corfforedig Canolbarth Cymru

Ar 8 Gorffennaf 2022, bu i'r Cyngor gymeradwyo penodi'r canlynol i Is-bwyllgor Safonau Cydbwyllgor Corfforedig Canolbarth Cymru:

1 Aelod o Bwyllgor Moeseg a Safonau Cyngor Sir Ceredigion:
- Y Cynghorydd Gwyn Wigley Evans.

Aelodau Annibynnol:

- Caryl Davies

- Carol Edwards

Bydd y Cyngor yn penodi ail Gynghorydd ar 20 Hydref 2022.

Argymhelliad:	**Nodi'r sefyllfa bresennol**
Rheswm dros y penderfyniad:	**Er gwybodaeth**
Swyddog Adrodd:	Lisa Evans, Swyddog Craffu a Safonau
Dyddiad:	23 Medi 2022

Eitem Agenda 14

CYNGOR SIR CEREDIGION

Adroddiad i'r:	**Pwyllgor Moeseg a Safonau**
Dyddiad y cyfarfod:	**16 Hydref 2022**
Lleoliad:	**Cyfarfod Hybrid**
Teitl:	**Hyfforddiant**
Pwrpas yr adroddiad:	**Er gwybodaeth**

Cyflwyniad
Yn dilyn yr etholiadau a gynhaliwyd ar 05 Mai 2022, darparodd y Swyddog Monitro ynghyd â'r Swyddog Craffu a Safonau a Chadeirydd y Pwyllgor Moeseg a Safonau y sesiynau hyfforddi canlynol:-

5 Ebrill 2022	Hyfforddiant ynghylch y Cod Ymddygiad ar gyfer Aelodau Lleyg newydd y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio
09 Mai 2022	Hyfforddiant ynghylch y Cod Ymddygiad ar gyfer pob Aelod o Gyngor Sir Ceredigion
19 Mai 2022	Hyfforddiant ynghylch y Cod Ymddygiad ar gyfer y Cynghorwyr Carl Worrall a Steve Davies
24 Mai 2022	Hyfforddiant ynghylch Cyfrifoldebau'r Pwyllgor Moeseg a Safonau ar gyfer pob Aelod o'r Pwyllgor Moeseg a Safonau
06 Mehefin 2022	Hyfforddiant i Arweinwyr y Grwpiau ynghylch Adran 62 a 63, Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021
07 Mehefin 2022	Hyfforddiant i'r Aelodau Lleyg – Cyflwyniad i'r Cyngor
24 Mehefin 2022	Hyfforddiant ynghylch y Cod Ymddygiad ar gyfer y Cynghorydd Mark Strong
11 Gorffennaf 2022	Hyfforddiant ynghylch y Cod Ymddygiad ar gyfer cynrychiolwyr y Cynghorau Tref a Chymuned ar y Pwyllgor Moeseg a Safonau ac aelodau cyfetholedig y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau sy'n Dysgu
28 Gorffennaf 2022	Hyfforddiant ynghylch Cyfrifoldebau'r Pwyllgor Moeseg a Safonau ar gyfer

	cynrychiolwyr newydd y Cynghorau Tref a Chymuned a John Weston
13 Medi 2022	Cyflwyniad i'r Cyngor ar gyfer cynrychiolwyr newydd y Cynghorau Tref a Chymuned a Carol Edwards
10 Hydref 2022	Hyfforddiant ynghylch y Cod Ymddygiad ar gyfer Cynghorydd newydd Ward Llanbedr Pont Steffan

Argymhelliad: **Nodi'r hyfforddiant a ddarparwyd.**

Rheswm dros y penderfyniad: **Er gwybodaeth**

Swyddog Adrodd: Dana Jones, Swyddog Gwasanaethau Democrataidd a Safonau

Dyddiad: 16 Medi 2022

CYNGOR SIR CEREDIGION

Adroddiad i'r:	**Pwyllgor Moeseg a Safonau**
Dyddiad y cyfarfod:	**13 Hydref 2022**
Teitl:	**Blaenraglen Waith Moeseg a Safonau 2022/23**
Diben yr adroddiad:	**Adolygu rhaglen waith bresennol y Pwyllgor**

Beth mae'r Pwyllgor Moeseg a Safonau yn ei wneud?
Mae Deddf Llywodraeth Leol 2000 yn nodi swyddogaethau'r Pwyllgor Moeseg a Safonau fel a ganlyn:-

- hyrwyddo a chynnal safonau ymddygiad uchel gan Gynghorwyr
- cynorthwyo'r Cynghorwyr i gadw at y Cod Ymddygiad
- cynghori'r Cyngor ynglŷn â mabwysiadu neu ddiwygio'r Cod Ymddygiad
- monitro gweithredu'r Cod Ymddygiad, a
- cynghori, hyfforddi neu drefnu i hyfforddi Cynghorwyr ar faterion yn ymwneud â'r Cod Ymddygiad.

Gall y Pwyllgor Moeseg a Safonau hefyd roi gollyngiadau, sy'n caniatáu i Gynghorwyr sydd â buddiant mewn eitem benodol o fusnes y Cyngor barhau i gymryd rhan yn y busnes hwnnw.

Efallai y caiff adroddiadau ymchwilio y mae'r Ombwdsmon neu Swyddog Monitro'r Cyngor wedi'u paratoi ynghylch honiadau bod y Cod Ymddygiad wedi ei dorri eu cyfeirio at y Pwyllgor Moeseg a Safonau fel y gellir penderfynu yn eu cylch.

Mae gan y Pwyllgor Moeseg a Safonau hefyd y cyfrifoldebau uchod mewn perthynas â Chynghorau Tref a Chymuned yng Ngheredigion.

Mae enghreifftiau o'r math o waith y mae Pwyllgor Moeseg a Safonau Ceredigion yn ei wneud yn cynnwys:

- cymryd rhan yn y gwaith o ddatblygu deunydd hyfforddi ar y Cod, gan gynnwys siart llif sy'n rhoi crynodeb o'r prif ddarpariaethau
- mynd i'r sesiynau hyfforddi ynghylch y Cod ar gyfer y Cyngor Sir a'r Cynghorau Cymuned a chymryd rhan ynddynt
- mynd i gyfarfodydd y Cyngor a'r Pwyllgorau i arsylwi ar y trafodion
- cyflwyno gweithdrefnau sy'n caniatáu i Gynghorwyr fynychu cyfarfodydd Pwyllgor i gyflwyno cais am ollyngiad yn bersonol
- rhoi cyngor i Gynghorwyr ynglŷn â cheisiadau am ollyngiad

Y Flaenraglen Waith
Bydd Blaenraglen Waith yn eitem sefydlog ar bob un o agendâu'r Pwyllgor. Bydd hyn yn rhoi cyfle i'r Pwyllgor adolygu a diweddaru rhaglen waith y Pwyllgor.

Mae Blaenraglen Waith ddrafft ynghlwm i'w hystyried (Atodiad 1)

Argymhellion:

1) ystyried, adolygu a diweddaru'r Flaenraglen Waith ddrafft gyfredol. **(Atodiad 1)**

Enw Cyswllt:	Lisa Evans
Swydd:	Swyddog Craffu a Safonau
Dyddiad yr adroddiad:	23 Medi 2022
Acronymau:	

Blaenraglen Waith Moeseg a Safonau 2022/23

Dyddiad	Eitem
25 Mai	Ystyried ceisiadau am ollyngiad gan y Cynghorwyr canlynol: Diweddariad ynghylch materion Panel Dyfarnu Cymru Diweddariad ar faterion yr Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Hyfforddiant Diweddariad ar Ymdrin â chwynion a gyfeiriwyd at y Pwyllgor Moeseg a Safonau & gweithdrefnau gwrandawiadau Adroddiad Blynyddol Cadeirydd y Pwyllgor Moeseg a Safonau 2021/22 Cynllunio olyniaeth - aelod lleyg Diweddariad - recriwtio Cynghorwyr Cyngor Tref/Cymuned Penderfyniadau'r Ombwdsmon ynghylch y Côd Ymddygiad Y Swyddog Monitro i ddarparu adroddiad chwarterol ar dueddiadau cwynion, a lefel eu difrifoldeb
16 Hydref 2022	Ystyried ceisiadau am ollyngiad gan y Cynghorwyr canlynol: Diweddariad ynghylch materion Panel Dyfarnu Cymru Diweddariad ar faterion yr Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Hyfforddiant Rheoliadau newydd o ran Cyd-bwyllgor Corfforaethol Canolbarth Cymru Aelodaeth Cyd-bwyllgor Corfforaethol Canolbarth Cymru/ recriwtio Cynghorwyr Cyngor Tref/Cymuned/ recriwtio aelod annibynnol Adroddiad chwarterol ar dueddiadau cwynion Cofnod o'r Camau Gweithredu
25 Ionawr 2023	Ystyried ceisiadau am ollyngiad gan y Cynghorwyr canlynol:

	Diweddariad ynghylch materion Panel Dyfarnu Cymru Diweddariad ar faterion yr Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Hyfforddiant Gwahodd arweinwyr y Grwpiau Gwleidyddol Adolygu'r datganiad o weledigaeth Hunanwerthuso (ar sail disgrifiadau rôl CLILC/WLGA?) Adroddiad chwarterol ar dueddiadau cwynion Cofnod o'r Camau Gweithredu
19 Ebrill 2023	Ystyried ceisiadau am ollyngiad gan y Cynghorwyr canlynol: Diweddariad ynghylch materion Panel Dyfarnu Cymru Diweddariad ar faterion yr Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Hyfforddiant Diweddariad ar recriwtio aelod annibynnol Penodi Cadeirydd/ Is-gadeirydd Adroddiad chwarterol ar dueddiadau cwynion Cofnod o'r Camau Gweithredu